

stran 2 Komu zvoní
Oljčna vejica v puškini cevi

stran 13
Deset kranjskih klošarjev
občasno prenočuje na policiji

stran 5 Kako do jutrišnje strehe nad glavo

Je v Jugoslaviji zavlada brezvladje

Srbija napada, armada molči

Se jugoslovanska kriza zapleta ali razpleta je sedaj bistveno vprašanje. Se bo Srbija še pripravljena pogovarjati z drugimi republikami o prihodnosti Jugoslavije ali je zaprla pogajalska vrata, kot je izjavil Milošević. Armadni vrh zaseda, prav tako zvezna vlada, vendar očitno brez obrambnega ministra Kadijevića. Kaj bo z Jugoslavijo, bo resnično znano že pred 15. majem, kot so napovedali Slovenci.

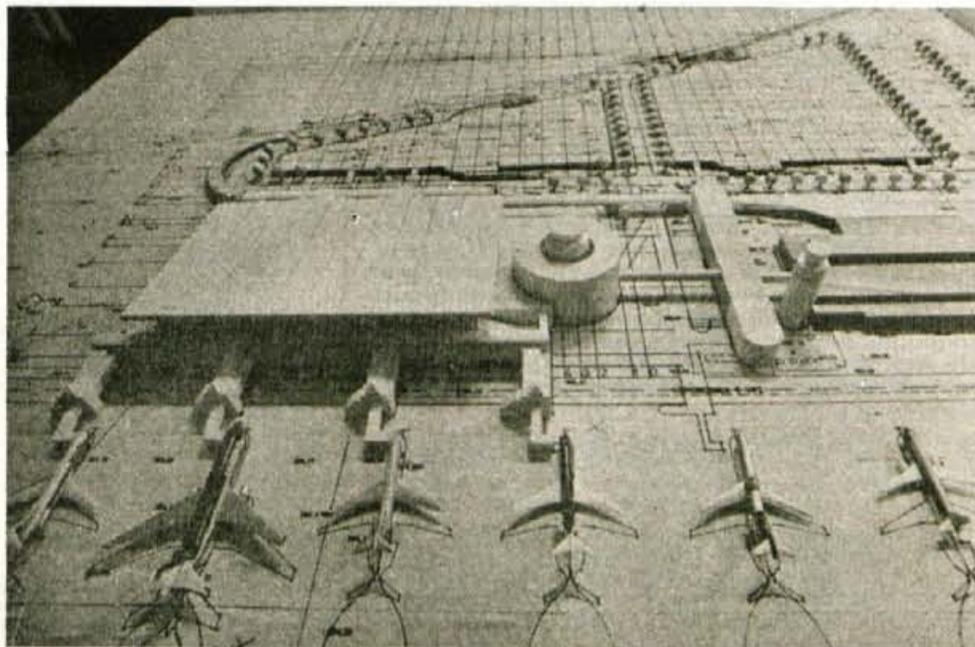
Kranj, 18. marca - Kolo razpleta jugoslovanske krize se je v petek sunkovito zavrtelo. Predsednik zveznega predsedstva dr. Borisav Jović je v petek odstopil (izjava je bila nejasna, ker se ni vedelo, ali odstopa kot predsednik ali kot član predsedstva), nastala je kriza, ki je ustava ne predvideva, podpredsednik predsedstva dr. Stipe Mesić je takoj sklical predsedstvo, dr. Jović jo je odpovedal, nato pa se je predsedstvo le sestalo, vendar v okrnjeni sestavi. Ni bilo Jovića, sodelovanju v predsedstvu se je odpovedal Nenad Bučin iz Črne Gore in Jugoslav Kostić iz Vojvodine. Vsi ostali so prišli in sklenili, da mora državno predsedstvo opravljati svojo funkcijo naprej, pomembno pa je, da so uradno ugotovili, da je predsedstvo zavrnilo predlog, da se v Jugoslaviji uvede izredno stanje. Srbija je odgovorila ostro. Jović v predsedstvu, ki namestoma pristaja na razbijanje Jugoslavije in odreka armadi, ki je še edina povezovalna sila v državi, ne bo sodeloval, prav

tako tudi ne Bučin in Kostić. Milošević je dal tem argumentom piko na i. Srbija ne priznava več državnega predsedstva, terja še odstop kosovskega predstavnika Rize Sapunxije, osebno pa je ukazal mobilizaci-

jo rezervnega sestava srbske milice, posebej na Kosovu in v Sandžaku, za zavarovanje srbskih interesov. Od sobote dalje je zasedal generalštab. Kaj naklepa ali sklepa, ni jasno. Edini glas, ki je prišel z armadnega vrha, je zanikanje sporočila, da je odstopil načelnik generalštaba general Blagoje Adžić, sicer znan kot zagovornik trde linije. Zaseda tudi zvezna vlada, ki želi umiriti položaj, posebej na Hrvaškem se je povečala stopnja obrambne pripravljenosti

Predsednika nadomešča podpredsednik

Dr. Ivan Kristan, sodnik zveznega ustavnega sodišča, pojasnjuje nastali položaj po odstopu Jovića. Meni, da predsednika nadomešča podpredsednik (dr. Jovića torej dr. Stipe Mesić), razlog za nadomeščanje pa ni bistven. Milošević torej v nobenem primeru ne more nadomestiti Jovića. Milošević lahko nadomešča Jovića le kot član predsedstva (znano je, da je predsednik srbske republike to zavrnil), vendar šele potem, ko bo skupščina Srbije razrešila Jovića in bo izvolila novega. Lahko tudi Miloševića, ki je lahko predsednik samo do 15. maja, vendar bi morala Srbija izvoliti novega predsednika republike. Seveda pa mora spremembe verificirati zvezna skupščina, nato pa še predsedstvo samo, v katerem pa je vrstni red predsednikovanja določen (Srbija, Hrvaška, Črna Gora, Vojvodina, Kosovo, Makedonija, Bosna in Hercegovina, Slovenija). Bojkoti nimajo vpliva na delovanje predsedstva, saj je še vedno večina za sklepanje. Problem bo, če bo zamenjan kosovski predstavnik s poslušnejšim, ki bi glasoval drugače od sedanjega večine. Glede na ukinitve pokraj in zastopanost Vojvodine in Kosova v predsedstvu vprašljiva. Vsaka intervencija JLA pa bi bila po sodbi dr. Kristana protiustavna.

Ljubljana, 15. marca - Na ljubljanskem Magistratu so odprli razstavo projektnih rešitev novega potniškega terminala na brniškem letališču, ki bo zgrajena na severni strani sedanjega poslopja. Komisija je prvo nagrado dodelila rešitvi, ki jo je poslal SCT Inženiring iz Ljubljane (na sliki). Več na 8. strani. Foto: J. Cigler

Kam po osnovni šoli?

Odgovor na življenjsko pomembno vprašanje ponuja razpis republiškega ministrstva za šolstvo in šport, ki z današnjim datumom prihaja med slovensko šolajočo mladino, ki zapušča bodisi osnovno, bodisi srednjo šolo. Glede na to, da se na Gorenjskem ne moremo ravnati s študijsko ponudbo, se omejimo predvsem na nekatere značilnosti iz razpisa poklicnih in srednjih šol.

Šolski minister je že pred časom obljubljal manj preusmerjanja kot pretekla leta, poudarjal, naj se mladež, če le mogoče, šola za tisti poklic, ki ji je najbolj pri srcu. Razpis obljubo po svobodni izbiri v veliki meri izpolnjuje. V gorenjskih poklicnih in srednjih šolah bo septembra na voljo kar 660 več mest (za 22 razredov učencev) kot zadnje leto. Pomemben je tudi podatek, da nobena šola na Gorenjskem ni odpadla, prej nasprotno, šole bodo tako rekoč lahko vpisale toliko novincev, kolikor jih bodo glede na prostorske, kadrovske in druge zmožnosti sposobne sprejeti. Bolj negotova usoda kot velikim se obeta majhnim šolam, saj ministrstvo obljublja polno plačilo le tistim, seveda z nekaj izjemami, ki bodo nabrale za dva razreda učencev. Obeta se torej tržna bitka med šolami za vsako dušo.

Še na eno letošnjo novost je treba posebej opozoriti. Namesto sprejemnih izpitov bodo šole, ki bodo zaradi prevelikega navala vendarle prisiljene omejiti vpis in odkloniti odvečne kandidate, izvedle preizkus znanja. Preizkus, katerega vsebina še ni znana (slovenski jezik in matematika?), bo enoten za vse programe oziroma smeri srednjega izobraževanja, kandidati pa ga bodo opravljali na isti dan med 16. in 23. junijem v pisni obliki v prvotizbrani šoli. Z dobljenim dokazilom o znanju se bodo (zavrjeni) kandidati lahko potegovali za vpis tudi v drugi šoli, pri kateri se bodo prijaviili za vpis. Prekladanje prijavnice, dirk z enega na drugi sprejemni izpit in duševnih stresov bo torej letos manj. Nejasno ostaja predvsem (tehnično) vprašanje, kako bo s kandidaturami v drugotizbrani šoli, če bo tudi ta omejevala vpis (primer gimnazija in ekonomska šola). Po dosedanjih pravilih je bila učencu pot v drugo šolo zaprta, če tudi v njej ni uspešno opravil sprejemnega izpita. Po novem naj bi praviloma iz nje izrnil kandidate s slabšim rezultatom preizkusa znanja. ● H. Jelovčan

Gorenjsko gospodarstvo pod vodo

Lanska izguba gorenjskega gospodarstva je znašala 1.972 milijonov dinarjev, v dohodku je imela kar 28,8-odstotni delež, stopnja akumulacije pa je bila le 0,5-odstotna, v primerjavi z izgubo je bila na delavca trinajstkrat manjša.

Prihodki gorenjskega gospodarstva so lani znašali 40,5 milijarde dinarjev, odhodki 41,3 milijarde dinarjev, primerjava jasno pove, da je gorenjsko gospodarstvo v celoti pod vodo, tekoča izguba v lanskem letu je znašala 1.926 milijonov dinarjev, za pokritje izgube iz leta poprej pa je iz dohodka šlo 36,6 milijona dinarjev.

Lanski dobiček gorenjskega gospodarstva je znašal 1.868 milijonov dinarjev, v njem pa akumulacija le pihih 176 milijonov dinarjev in stopnja akumulativne sposobnosti je bila 0,5-odstotna.

Izgubo je imelo 199 podjetij, v njih je zaposlenih 45.672 ljudi, skupaj je bilo lani na Gorenjskem zaposlenih 69.708 ljudi, kar pomeni, da je v izgubi približno 65 odstotkov zaposlenih.

Povprečna plača je lani znašala 4.805 dinarjev, v primerjavi s čistim osebnim dohodkom so bili prispevki in davki manjši za 1,8 odstotka, obremenitve plač so se lani zmanjšale za 16 odstotkov. ● M. V.

Stališča Slovenije

Slovensko politično vodstvo je ocenilo, da gre za zaostrovanje in nov pritisk, da bi demokratični dialog zamenjale izredne razmere. Slovenija ostro zavrača zahtevo vodstva JLA, da postane odločujoč politični, prav tako pa Jovićeve razloge za odstop. Prav metode Jovića preperečujejo miren razplet. Predsedstvo mora nadaljevati delo in terjati depolitizacijo JLA, naša republika pa je pripravljena nadaljevati dialog z drugimi republikami, obenem pa nadaljevati pot do popolne osamosvojitve. Predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan pa je na nedeljski časnikarski konferenci ponovil ta stališča in dejal, da ga odstopi ne presenečajo, vendar bi se morali zgoditi zaradi nestrinjanja z zahtevami JLA, ne pa zato, ker koncept vojske ni bil sprejet. Sedaj so vse republike dejansko samostojne in se lahko naprej pogovarjamo, brez sodelovanja organov federacije. V Sloveniji ni neobičajnih premikov vojske, je dejal Kučan in menil, da bo Srbija težko vztrajala na vojni in ne na dialogu.

(prepovedan je bil miting v Virovitici), tujina pa je zaskrbljena. Italija zahteva, da EGS takoj prouči novo stanje v Jugoslaviji, ostro pa bodo reagirale tudi ZDA, če bo v Jugoslaviji uporabljena sila.

Ta hip je pomembno, da državno predsedstvo nadaljuje z delom. V četrtek bo spet razširjena seja, pomembno je, da večina predsedstva zagovarja mirno reševanje in da se pogovori nadaljujejo. Srbija bo težko ostala izven tega dogovarjanja, vendar je njen položaj omajen. Slovenija mora še naprej sodelovati v pogajanjih, saj jih je sama tudi prva predlagala. ● J. Košnjek

Izšel je Turistični vodnik Kranja

Turizmu za popotnico

Kranj - Konec tedna so v hotelu Creina predstavili Turistični vodnik po Kranju, eno od osnovnih "gradiv", ki jih mesto mora imeti o svoji turistični dejavnosti.

Izid Turističnega vodnika po Kranju, izšel je v nakladi 10.000 izvodov, je vsekakor pomemben dogodek za mesto Kranj. Že zato, ker gre za prvi vodnik te vrste, ki naj bi se mu še v letošnji turistični sezoni pridružili še izvod v nemškem in angleškem jeziku, kasneje pa še v italijanskem in francoskem. Vsaj tako je na predstavitvi zagotovil Stane Vreček, podpredsednik izvršnega sveta skupščine občine Kranj, ki je tudi financiral vodnik. K vodniku sodi tudi karta starega mestnega jedra z vrisanimi in opisanimi kulturnimi znamenitostmi.

Prav opisi kulturnih znamenitosti mesta in okolice so največja vrednost knjižice, ki so jo vzorno natisnili v Gorenjskem tisku. Večino prispevkov za vodnik so poljudno in zanimivo napisali strokovni sodelavci Gorenjskega muzeja Kranj in Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj. Posebno zanimivost dajejo vodniku opisi osmih poti po kranjski občini, ki vodijo od enega do drugega kulturno zanimivega kraja. Knjižica, ki je nastala ob skupnem prizadevanju kranjske občine in Turističnega društva Kranj, ima tudi nekaj pomankljivosti, ki se pripetijo zaradi naglice in varčevanja: iz bogatega in nasploh sijajno izbranega slikovnega gradiva izstopajo nekateri predloženi

tehnično slabi diapozitivi, netočna karta cest in še kaj.

Koristne turistične informacije v najožjem smislu besede so v vodniku bolj simbolične. Verjetno tudi zato, ker bo v kratkem izšel še poslovni vodnik po Kranju z obilico podatkov te vrste, po načrtu pa naj bi še letos dobili tudi kartografsko predstavitev. Turistični vodnik, poslovni vodnik in serija devetih novih razglednic bo Kranj vsekakor primerno predstavilo na sejmju Alpe Jadranskega konca tega meseca v Ljubljani. ● Lea Mencinger

Javna okrogla miza na Jesenicah

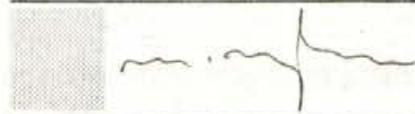
Koliko in za kakšne ceste

Na današnji Javni okrogli mizi Gorenjskega glasa, ki smo jo pripravili v sejni sobi Skupščine občine Jesenice ob 11. uri skupaj s Cestnim podjetjem Kranj, nameravamo razgrniti številna odprta vprašanja v zvezi s cestami, denarjem zanje in predvsem, kaj bo z gorenjskimi cestami. Danes je na Gorenjskem četrtina vseh regionalnih in magistralnih cest potrebnih obnove ali vsaj asfaltne preplastitve. Takšno stanje Gorenjsko s cestami uvršča na predzadnje mesto v Sloveniji. K omizju smo povabili ministra za promet in zveze RS inž. Marjana Krajnca, direktorja Republiške uprave za ceste oec. Andreja Levičnika in direktorja Avtocestnega inženiringa inž. Saša Skulja, predsednike gorenjskih izvršnih svetov... Seveda pa vabimo k omizju vse, ki vas zanimajo ceste in bi radi dobili odgovor v zvezi z njimi.

Uredništvo

KERN
KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA, KOROŠKA 5, 54000 KRANJ
TEL. (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Komu zvoni?

Ne sprašuj, komu zvon zvoni; zvoni tebi! Tako nekako piše na začetku znamenitega Hemingwayjevega romana in verjetno je res tako. Pa vendar: če bi se vprašali, komu in zakaj ta čas zvoni v Jugoslaviji, potem bi se odgovor glasil, da to ni plat zvona - sovrážnika ni ne na zunanjih ne na notranjih mejah. Zvoni tistemu, čemur je pravzaprav že odzvonilo: preživeli ureditvi odnosov med jugoslovanskimi narodi in republikami in poslednjim varuhom lete, JLA, federalni birokraciji in beograjski čaršiji. Slednje si obupno prizadevajo, da bi se ohranilo tisto, od česar so dolgo in dobro živele - enotna federacija, ki je bila povezana na občestvo jugoslovanskih narodov in državljanov kot težak zvon; zdaj je le še plast rumenkaste stelje, ki obleži po zimi od lanskega rastlinja, skoznjo pa že ženejo poganjki nove pomladi.

Simptomatično je dejstvo, da je največ tistih, ki jim je odzvonilo, ravno v vodstvih SR Srbije, federacije in JLA, skratka: med Srbi. Pa ne, da bi odzvonilo Srbom kot takim. Srbskih boljševikov, večših bizantinske manire vladanja, res ne kaže istovetiti s coca-cola generacijo, ki je minuli teden tako evforično demonstrirala na Terazijah, pravi Boris Jež. A Srbi so svet zase in sedem desetletij skupnega življenja nas je naposled le utrdilo v prepričanju, da ne moremo več živeti v državi pod njihovo komando. S. Baraga, eden tistih, ki so imeli v povojnem eksilu čas in potrebno distanco za razmišljanje o izkušnji Slovencev s prvo Jugoslavijo, je o Srbih dognal marsikaj zanimivega.

Njihov kolektivni značaj razkriva, da so veliki relativisti, nič jim ni sveto in stalno, dinamični so in polni entuziazma; oblastni so in se hkrati težko podrejuje katerikoli obliki vladavine, bolj so čustveni kot razumni in slede intuiciji. Njihovo politično življenje se bistveno razlikuje od slovenskega in hrvaškega (čeprav v odnosu do slednjih nastopajo enotno in strnjeno): zaznamujejo ga dinastični boji, brutalnost, uporaba sile in orožja; marca 1941 so tako pokopali prvo Jugoslavijo. Prevzeti od političnega in vojaškega udejstvovanja so bili nedovzetni za sodobne gospodarske tokove, pri čemer so imeli potuho v dvojem: v radodarnosti ruskega dvora in v vzhodnjaškem hedonizmu. Še danes se jim pozna, da so v 19. stol., ko so bili prevzeti z osvobodilnimi vojnami, močno zaostali v razvoju splošne omike. Njihova velika srednjeveška umetniška tradicija je bila nasilno prekinjena; ob koncu 19. stol. tako niso nadaljevali tam, kjer je nehal srednji vek, temveč so se ozrli na Zahod. Številni Slovenci (omenimo le Kopitarja, zdravnika in filantropa Franca Ribnikarja (1840-1905) iz Seničnega pri Golniku, čigar sinovi so ustanovili danes zloglasno Politiko, in kranjskega kiparja Lojzeta Dolinarja) so jim v prizadevanjih, da bi nadoknadili zamujeno, nesebično pomagali. Zagreb in Ljubljana sta postala nacionalni središči prej kot Beograd. Slednji je imel zato sprva nekakšen manjvrednostni kompleks, zato se je v prizadevanjih, da postane nesporna metropola Jugoslavije, posluževal vseh sredstev. Njihovo versko življenje je drugačno od našega: tradicionalno, monotono, patriarhalno. Pravoslavna cerkev je bila vseskozi ločena od države in slednji podrejena... Taka je kratka oznaka srbstva do leta 1941. Očitno je, da je še kako aktualna tudi petdeset let pozneje.

Kaj torej sledi iz vsega tega? Spoznanje, da je prišel čas, ko mora vsak na svoje. Nakar se lahko znova dogovorimo za določene skupne zadeve: za skupno tržišče, za nekatere skupne gospodarske, obrambne in zunanje politične funkcije. Enotni Jugoslaviji je odzvonilo, a že se slišijo zvonovi, ki pritrkujejo novim možnostim sodelovanja jugoslovanskih narodov in republik - takim, ki bi temeljile na tržnih zakonitostih, političnem pluralizmu in spoštovanju različnosti kultur. Nasproti tej obetavni perspektivi je nasilno ohranjanje starih patronatov, ki vodi v državljansko vojno. Možnost le-te pa, žal, ni zunanje politično vprašanje.

Največji sovražnik - revščina

Ljubljana, 1. marca - Republiški odbor sindikata tekstilne in usnjarske predelovalne industrije je v navzočnosti predstavnika sekretariata za delo znova obravnaval težak položaj v panogi. Ugotovili so, da vsi dosedanji pozivi, tudi zadnji poziv skupščini 28. februarja, ostajajo brez odziva. Zato so tokrat imenovali delegacijo, ki se ji bodo pridružili tudi predstavniki tekstilne in usnjarske sekcije pri Gospodarski zbornici Slovenije, in od ustreznih vladnih resorjev znova zahteva kratkoročne in dolgoročne sistemske ukrepe. Ugotovili so, da je danes najbolj ogrožen delavec, ki dela in ustvarja novo vrednost, največji sovražnik pa - revščina. Zaposleni v obeh dejavnostih ne terjajo, da bi jim več dajali, temveč naj jim manj jemljejo.

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GLAS Kranj, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj
 Uredniška politika: neodvisni nestranski politično informativni poltednik s poudarkom na dogajanjih na Gorenjskem
 Predsednik Časopisnega sveta: Ivan Bizjak
 Direktor ČP Glas in glavni urednik: Marko Valjavec
 Odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj
 Novinarji in uredniki: Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrižleb, Andrej Zalar, Stefan Žargi
 Tehnično urejanje: Ivo Sekne, Mirjana Drakšler, Nada Preve
 Lektoriranje: Marjeta Vozlič
 Tisk: Podjetje DELO - TČR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana
 Uredništvo: Moše Pijadeja 1, telefon: 21-860, 21-835, telefax: 23-163
 Uprava, propaganda, naročnine, oglasi: Cesta JLA 16, telefon: 28-463, telefax: 25-366
 Mali oglasi: telefon: 27-960 - sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan 7.-13.30, ob sredah od 16.30.

Cena izvida 15.00 din; naročnina za I. kvartal 1991 300,00 din (individualni naročniki 20 odstotkov popusta); cenik oglaševalnih storitev: 200,00 din/col/cm; polletna naročnina za tujino: 70.- DEM-ov, protivrednost v drugih valutah; žiro račun: 51500-603-31999. Časopis izhaja ob torkih in petkih. Po mnenju Republiškega sekretariata za informiranje 23/91 sodi časopis med grafične izdelke, od katerih se plačuje 3% prometni davek. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Javna tribuna radovljjskih socialistov o demilitarizaciji

Oljčna vejica v puškini cevi

Kaj je militarizacija in kaj demilitarizacija tudi pojmovno ni razčišče no. Pod demilitarizacijo si nekateri predstavljajo popoln pacifizem, drugi pa le umik vojske iz politike in javnega življenja.

Radovljica, 15. marca - Na javni tribuni, ki jo je organiziral radovljjski občinski odbor Socialistične stranke Slovenije, so kot gostje sodelovali Janez Sodražnik, član Liberalnodemokratske stranke, ki je sicer ljubljanski "obrambni minister", dr. Anton Bebler, profesor Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, Jelko Kacin, namestnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo in Vojko Volk, član republiškega vodstva Socialistične stranke Slovenije.

Na skoraj dve uri trajajoči tribuni je vsak od gostov pojasnil svoj pogled na demilitarizacijo, na Deklaracijo za mir, ki je v slovenski politiki in javnosti povzročila različne odmeve, in na Memorandum Socialistične stranke Slovenije o demilitarizaciji. V razpravo se je vključila tudi poslanka Socialistične stranke v republiškem parlamentu Darja Lavtižar - Bebler, ki je kandidirala na gorenjski socialistični listi. Bistvene ugotovitve gostov so bile naslednje.

Vojko Volk je dejal, da je demilitarizacija problem, ki ga brez družbenega soglasja ni mogoče rešiti. Memorandum socialistov in Deklaracija za mir sta povzročila obtoževanja, kdo je militarist in kdo narodni odpadnik. Obramba je edina stvarna možnost za zmanjševanje stroškov države, o njej pa se lahko šele izrekamo, ko vemo, kakšno zunanjo politiko bomo imeli. Socialisti smo za nevtralnosti slovenske

države, ki pa mora biti sposobna braniti svoje meje, o državi z vojsko ali brez nje pa naj odloča referendum, ne pa samo dvotretjinska večina v skupščini.

Dr. Anton Bebler je za demilitarizirano Slovenijo v smislu boja zoper militarizem. Sem zoper vojaško vmešavanje v politično življenje, ampak za vojsko, ki bo

branila ustavno ureditev, sem za krčenje stroškov za obrambo (Jugoslavija je v nekaterih obdobjih dajala za obrambo neposredno in posredno tudi 12 odstotkov družbenega proizvoda), za prenos funkcij vojske na civilne organe, sem za nevtralno politiko Slovenije, vendar sem za slovensko vojsko, miroljubno in skromno, vendar zadostno, da bi vsak, kdor bi posegel po nas, temeljito premislil tudi zaradi svojih žrtev.

Jelko Kacin je ocenil trditev, da je obramba edini način krčenja stroškov države, kot smešno. Tudi jaz uresničujem demilitarizacijo, ko ukijam oborožene si-

le kot subjekt odločanja, ko zahtevam, da gre dr. Drnovšek na seje predsedstva kot vrhovnega komandanta, dokler mi dajemo denar in so v JLA tudi slovenski fantje, da vsaj preperečuje norosti. Za obrambo bomo letos dali skoraj 60 odstotkov manj kot v preteklosti, saj skrajšujemo služenje vojaščine in se bo mirnodobni kontingent prepolovil, za 70 odstotkov zmanjšujemo obseg subjektov, ki morajo imeti obrambne načrte, in od aktivnih in civilnih oseb v teritorialni obrambi zahtevamo, da niso v nobeni stranki. Obramba je stvar države in ne stranke ali koalicije strank.

Zal smo nasledniki družbe, ki se je z obrambo preveč ukvarjala in preveč trošila, sploh pa moramo to področje obravnavati racionalno in strokovno, ne pa čustveno. Odločitev o demilitarizaciji lahko sprejmemo na več ravneh, vendar je predpogoj, da smo samostojni, da nas svet prizna. Nekajkrat so nas že razorožili ali smo se razorožiti dali.

Janez Sodražnik šteje za uspeh, da je tudi mirovna opcija v osnutku ustave, sicer pa zagovarja državo brez oboroženih sil, vojaške industrije in vojaške trgovine. Če bo svet kolektivno varen, mi vojske ne rabimo in je sedaj tudi še nimamo.

Jelko Kacin sodi, da vojsko je imamo, saj je teritorialna obramba po ustavi del oboroženih sil. Predvsem pa zameri opoziciji, da ima služenje vojaščine v teritorialni obrambi in milici za militarizacijo. Skratka, Slovenija brez vojske ne bo mogla, je bilo večinsko mnenje, seveda pa bo ta vojska samo za obrambo meja, sicer pa bo miroljubna, z oljčno vejico v ceveh. ● J. Košnjek

Stranke brez vojakov in policajev

Da je na tem področju pojmovna zmeda, je dejal tudi strokovnjak za to področje, dr. Bebler. Teorija je več ali manj soglasna, da je militarizacija pojav, ko vojska vsiljuje družbi svoj način razmišljanja in zlorablja svoj položaj. Demilitarizacija pa je nasprotje temu. Vendar bi kazalo v Sloveniji uporabiti svoje izraze in povedati, ali smo za razorožitev, za delno razorožitev ali za državo brez vojske. Demokratični svet prepoveduje vojakom in policajem sodelovanje v politiki in to izjemo dovoljujejo tudi pakti o osnovnih človeških pravicah. Gre seveda za aktivne vojske in policaje. Vendar imajo v nekaterih državah prepoved samo za vključevanje v vodstva strank, drugod pa velja splošna prepoved. Pri nas utegne prevladati slednje, kar so storile vse države, v katerih je padel komunizem.

Predlog letošnjega kranjskega proračuna

Proračun popravljen

Na račun bazena in tekoče rezerve več denarja za socialne pomoči.

Kranj, 14. marca - Kranjski izvršni svet je sprejel predlog letošnjega občinskega proračuna, dokaj hitro in brez večjih pripomb. Te dni bodo imeli posvete s poslanskimi klubi.

Skupščinske pripombe na osnutek proračuna so bile večinoma dokaj realne in konstruktivne, bilo pa je tudi nekaj nasprotujočih si predlogov po drastičnem zmanjšanju ali povečanju posameznih proračunskih postavk, je dejal občinski finančnik Jože Javornik in podrobno pojasnil spremembe od osnutka do predloga letošnjega kranjskega proračuna.

Splošna poraba je zmanjšana za 4.112 tisoč dinarjev, znotraj tega zmanjšanja pa so sredstva za državne organe manjša za 5.449 tisoč dinarjev, za dejavnost krajevnih skupnosti pa večja za 1.000 tisoč dinarjev. ZZB NOV bo dobilo toliko denarja kot lani. Za proslave in prireditve so namenili 125 tisoč dinarjev, kar je 15 odstotkov več kot lani in ne 65-odstotno povečanje, kot je bilo predvideno v osnutku.

Krajevnim skupnostim je namenjeno tudi dodatnih 1.000 dinarjev za komunalne objekte pri proračunskem poglavju o gospodarski infrastrukturi, ki ji je letos sicer namenjeno 33 odstotkov manj denarja kot lani.

Pri otroškem varstvu bodo za subvencije oskrbnin namenili 15.148 tisoč dinarjev, kar je toliko kot lani (v osnutku je bilo predvideno 2-odstotno zmanjšanje), 5.468 tisoč dinarjev pa so namenili domičilni zaščiti družin, kar je bistveno več kot lani, ko je bilo porabljenih 1.168 tisoč dinarjev. Oba popravka sta seveda izrazito socialne narave. Pri izobraževanju pa so glede na osnutek za 1.000 tisoč dinarjev povečali materialne stroške. Več popravkov je doživela tudi kultura, 1.169 tisoč dinarjev je namenjenih nakupu knjig, kar je nekaj več kot v osnutku. Tednu slovenske drame 450 tisoč dinarjev, kar

je toliko, kot bo prispevala republika, lutkovni program bo dobil 50 tisoč dinarjev, 51 odstotkov višji materialni stroški kot lani so priznani Osrednji knjižnici (v osnutku 15-odstotni), 37-odstotni pa Prešernovemu gledališču (v osnutku 30-odstotni). V proračunu pogojno ostaja postavka 79 tisoč dinarjev za Prešernove nagrade in plakete, če bodo ukinjene, bodo ta denar porabili za najbolj kritične postavke v kulturi.

Največje spremembe je doživelo socialno skrbstvo, saj je za socialne pomoči zdaj namenjenih 5.835 tisoč dinarjev (lani 545 tisoč dinarjev) od tega 5.000 tisoč dinarjev za začasne in 835 tisoč dinarjev za enkratne socialne pomoči. Regresiranje oskrbnin za zavodsko varstvo starejših bo letos znašalo 8.567 tisoč dinarjev, kar je 30 odstotkov več kot lani in ne 15 odstotkov, kakor je bilo predvideno v osnutku.

Za 2,5 milijona dinarjev so zmanjšali sredstva za investicije in investicijsko vzdrževanje, za gradnjo zimskega bazena je predvidenih 17,5 milijona dinarjev, računajo na 5 milijonov dinarjev republiških sredstev, kar naj bi letos gradnjo pripeljalo do faze, da bo objekt varen pred vremenskimi nevarnostmi in krajami. Po predračunu Rudisa naj bi namreč ta dela stala 22 milijonov dinarjev. Sredstva tekoče proračunske rezerve so zmanjšali na 9 milijonov dinarjev (v osnutku 12 milijonov dinarjev) in rezerve proračuna za 4 milijone dinarjev.

V celoti bo za javno porabo letos v kranjski občini namenjenih 666 milijonov dinarjev, vendar pa izračun temelji na predpostavki, da se nezaposlenost ne bo drastično povečala, je opozoril Jože Javornik. Dejal je še, da je kranjski proračun v primerjavi z drugimi občinskimi proračuni na Gorenjskem daleč najbolj podrobno izdelan, tudi bolj, kot so bili proračuni v zadnjih letih. Proračunska rezerva je glede na problematiko in težave sorazmerno nizka, predstavlja le 1,25 odstotka proračunskih sredstev, prav tako tudi rezerve v višini 1 milijonov dinarjev, kar predstavlja 0,6 odstotka celotnega proračuna. ● M. Volčjak

Iz odvetniške pisarne v podjetja

»Minili so časi sindikalnega volontarizma in tudi sindikalno delo postaja stroka. Brez strokovnega znanja sindikat ne more več učinkovito varovati pravic delavcev. Klasična sindikalna posvetovalnica se iz odvetniške pisarne z uradnimi urami za sprejemanje strank levi v ekipo pravnih poverjenikov, ne le izprašanih pravnih strokovnjakov, temveč imenovanih sindikalnih aktivistov. Njihova naloga ni le pravna pomoč članom sindikata, temveč celovito pokrivanje pravnih vidikov delovanja sindikatov v podjetjih,« je nov koncept pravne službe Sveta kranjskih sindikatov pojasnil njen vodja MATO GOSTIŠA.

Poverjenik je zadolžen za določeno število sindikatov podjetij, trenutno okoli 20, z okoli 7000 člani sindikata, vso strokovno pomoč jim nudi, po potrebi jih zastopa, npr. pri kolektivnem pogajanju, postopkih za reševanje presežkov delavcev in podobnem. Pravni poverjeniki Sveta kranjskih sindikatov bodo delovali kot neke vrste sindikalni zapupniki s pooblastili, kot jih imajo zapupniki v podjetjih. Tako zasnovana pravna služba ni le posvetovalnica, njene funkcije bodo bistveno širše. Glede na močno kadrovsko zasedbo službe računajo ne to, da bodo sposobni obvladovati precej širši obseg tovrstne problematike, kot je bilo to objektivno možno doslej. V službi so trenutno zaposleni štirje diplomirani pravniki (vodja, trije pravniki in pripravnica). Delavci se za potrebno pravno pomoč ne bodo več obračali na pravno službo, temveč obvezno najprej na predsednika sindikata ali zapupnika v podjetju, ta pa bo poskrbel, da bodo pomoč tudi dobili, in sicer v vseh fazah postopkov. In kako si bodoče delo predstavljajo pravni poverjeniki?

Breda Milič: »Koncept našega pravnega dela se mi zdi kar pravišen. Zaenkrat morda stvari še ne tečejo, kot je zamišljeno, saj se sindikati podjetij na ta način šele navajajo in bo treba predsednike sindikata še pripraviti, da bodo spoznali svojo funkcijo. Če bo to steklo, kot je mišljeno, bo delavcem zagotovljena celovita sindikalna zaščita. Že prvi teden

vidim, da bomo več kot zaposleni, na vrsti so sklepanja kolektivnih pogodb. Nimam občutka, da bi bili nekoristni za delavca.»

Majda Maček Jančič: »Po razporedu, kjer vsakdo od nas skrbi za nekaj sindikatov v podjetju po panožni razdelitvi, me čaka dokaj problematično področje, tekstilna stroka. Sodelovati bomo morali s sindikalisti, zlasti pri sklepanju kolektivnih pogodb. Nekateri so jih že sami pripravili, mi smo jim posredovali pripombe, zdaj pa so na vrsti pogajanja in potem prizadevanja, da napisano zaživi v praksi. Predtem sem nekaj časa že opravljala pravno pomoč v tej posvetovalnici; dotlej je prihajalo predvsem do velikega števila kršitev delavskih pravic pri zasebnikih, vsaj veliko delavcev s tega področja je iskalo pomoč. Tudi v družbenih podjetjih so podobni problemi. Prihajam iz gospodarstva, tako da področje dobro poznam. Kršenje pravic delavcev tudi v družbenih podjetjih ni nič novega, le da je bilo prej bolj skrito in tudi možnosti za zaščito niso imeli v toliki meri kot zdaj. Zdaj so aktualni

presežki, stečaji, izplačilo zajamčenih plač in prihaja do kršitev kolektivnih pravic, medtem ko so bile prej bolj individualne.»

Mato Gostiša: »Zdaj se že pozna razlika med klasično pravno posvetovalnico in novo pravno pomočjo. Prej so pravno pomoč dobili tisti, ki so izkazali interes, da so se pravedali za svoje pravice. Zdaj pa bo vzpostavljen pregled nad kršenjem kolektivnih pravic, kar bomo sistematično spremljali in bomo pobudniki postopka v prid delavcev, ne da bi se slednji kdove kako osebno izpostavljali. Zastopali jih bomo v katerikoli postopku in v katerikoli fazi, ne šele na sodišču.»

Aljoša Drobnič: »Gre za nekaj novega, česar pri nas doslej nismo poznali, zunaj je najbrž pravna zaščita delavca v vseh fazah postopkov bolj uveljavljena. Upamo, da bomo dvignili pravno varnost delavcev članov sindikata in raven urejanja odnosov v firmah. Zdaj sem se s takimi problemi kratak čas srečeval kot pravnik v podjetju tako rekoč na drugi, delodajalčevi strani. Zdaj pa si glede na novo zakonodajo, na aktualno problematiko predsednikov in druge značilnosti sodobnega časa lahko obetamo precej velik obseg dela. Ne predstavljam si še prav, kako mu bomo kos.« ● D. Z. Žlebir

IZ SLOVENSKE SKUPŠČINE

STRANKARSKE NOVICE

Danes usklajevanje pripomb k novemu zakonu o zavodih

Država dobila škarje in platno

Čeprav je del opozicije na četrtkovem zasedanju slovenske skupščine zahteval, naj predlog zakona o zavodih postane osnutek in naj se o njem razpravlja, so predlog zakona zbori sprejeli, vendar so dodali nad 50 dopolnil, ki jih bodo usklajevali na današnji seji. V Sloveniji bomo tako po novem imeli zavode in javne zavode za javne službe.

Ljubljana, 14. marca - Po novem zakonu o zavodih bodo vse sedanje organizacije združenega dela s področja vzgoje in izobraževanja, znanosti in kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, socialnega zavarovanja, invalidskega zavarovanja in drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanja dobička, postale neprofitni javni zavodi.

pa naj bodo v državni ali zasebni lasti. Za javne službe bodo organizirani javni zavodi. Presežek prihodkov nad odhodki sme zavod uporabiti le za opravljanje in razvoj dejavnosti, če ni z aktom o ustanovitvi drugače odločeno.

Časopisna in založniška dejavnost je iz tega zakona izvzeta, ker bo za to področje veljal zakon o javnih glasilih. Novi zakon ne določa (v nastajanju zakona so bile take zahteve), da je treba voliti nove direktorje ali potrjevati stare takoj po uveljavitvi zakona, ampak šele po izteku mandatov.

Kljub zahtevam, da ta zakon za univerzo ne bi smel veljati, je prevladalo drugačno prepričanje in tako tudi univerza postaja državna, čeprav vsi v isti sapi govorimo o njeni avtonomnosti. Direktorje zavodov bodo imenovali in razreševali izvršni sveti ustanoviteljev zavodov (predlog, da bi bile to skupščine) je padel. Pri tem je izjema le Univerza. Strokovnega vodjo zavoda pa imenuje in razrešuje strokovni svet zavoda. Novi zakon tako ukinja samoupravljanje, obenem pa tudi soupravljanje zaposlenih, kar so še posebej zahtevali poslanci prenoviteljev in zelenih. Največ očitkov zakonu je bilo uglasenih na skupno ugotovitev: zakon uvaja

Urad za mladino
Zbori republiške skupščine so soglašali s predlogom za izdajo zakona o mladinskih svetih. Sveti naj bi združevali mladinske organizacije, društva in razna združenja, ki organizirajo mladino, vendar ne strankarski osnovi. Ustanovitev sveta sedaj podpira že 17 organizacij mladih, od strankarskih do nestranskih. Zakon naj bi uredil tudi način financiranja. Slovenska skupščina je sklenila, da se tak zakon začne pripravljati, to nalogo pa naj opravi nov urad za mladino, ki naj se organizira ali pri ministrstvu za zdravstvo in socialno varstvo ali pri ministrstvu za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo.

Zakona o cenah in razvoju podjetništva

Parlament je soglašal s pobudo vlade, da se v normalnem postopku sprejmeta zakon o cenah in zakon o pospeševanju razvoja malih in srednjih podjetij ter zasebnikov. Za oba zakona sta že pripravljena osnutka, vendar je bilo nanju precej pripomb. Pri cenah naj bi se zvezne pristojnosti prenesle na republiko, cene naj bi se načeloma oblikovale prosto, skladno z razmerami na trgu, k nekaterim cenam (elektrika, promet, naftni derivati) pa naj bi dajala soglasje republiška vlada. Osnutku so očitali preveliko težnjo po vplivu države na oblikovanje cen ter varovanju monopolov, ki jih lahko omaja le ustrezna zakonodaja. Pri podjetništvu in obrti pa je bilo doseženo načelno soglasje, da je to treba spodbujati. Nova republiška agencija za to področje je odveč, ker bo to samo nova paradržavna organizacija za razdeljevanje denarja. Večjo vlogo morajo dobiti bančna posojila, vzporedno s tem pa je treba prilagajati tudi davčno politiko in sistem vzgoje in izobraževanja.

nad zavodi politični nadzor, lep del slovenskega razumništva pa se spreminja v pokorne državne uradnike. Padli so predlogi, da bi oblikovali odbore delavcev v zavodih in odbore uporabnikov, da bi morali imeti sveti zavodov več besede in da je vpliv države na zavode prevelik. Tudi dopolnila, o katerih bodo glasovali danes, bistvenih določil zakona ne spreminjajo.

Skupščina je, samo z eno razpravo, sprejela dokument o razvoju invalidskega varstva v sodobni družbi. Nova razvojna koncepcija upošteva invalide v vseh življenjskih obdobjih, vse od otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju do starejših ljudi z večjimi disfunkcijami. Zagotoviti je treba njihovo kontinuirano obdelavo, predvsem pa učinkovitejše vključevanje stroke. ● J. Košnjek

Danes začetek novega zasedanja

Danes se začne novo zasedanje republiške skupščine, ki bo najverjetneje trajalo tri dni, do vključno četrta. Razen nekaterih usklajevanj (zakon o zavodih) bo na dnevnem redu: predlog zakona o združenju, osnutek zakona o privatizaciji podjetij, osnutek zakona o Agenciji Republike Slovenije za privatizacijo, osnutek zakona o skladu Republike Slovenije za razvoj, predlog za izdajo zakona o denacionalizaciji z osnutkom zakona ter predlog za izdajo zakona o javnih glasilih.

STRANKARSKE NOVICE STRANKARSKE NOVICE

Socialdemokratska unija Slovenije priporoča več odločnosti

Privatizacija pred podržavljanjem

Socialdemokratska unija Slovenije je na strani tistih, ki so za sprejem zakona o privatizaciji v predvidenem roku. Zakon je v osnovi dober in njegovo "miniranje" zavira razvojno preobrazbo in poslovni zagon slovenskega gospodarstva. Pri razdruževanju Jugoslavije pa je slovenska politika premalo odločna.

Ljubljana, 15. marca - Stališča stranke, ki je še sorazmerno mlada in ni neposredno vključena v parlament, dobro pa sodeluje z nekaterimi poslanci, ki so po novem tudi člani unije, do privatizacije, kriznega položaja kulture, sprejema Yutelovega TV programa v Sloveniji, soupravljanja in beograjskih dogodkov, so povedali člani vodstva na petkovi novinarski konferenci.

Dr. Rado Bohinc je menil, da je treba zakon o privatizaciji sprejeti čim prej, saj je v zasnovi sprejemljiv, saj upošteva načela

avtonomne in decentralizirane privatizacije, načelo odplačnosti ter kontrolirano privatizacije. Avtonomnim metodam je treba dati več veljave, razširiti krog upravičencev in se zoperstaviti direktni nacionalizaciji. Privatizacija mora biti začeta pred podržavljanjem, ker pa je kupna moč posameznikov kot podjetij vprašljiva, naj bo cena podjetij na tržni in ne na fiksni osnovi, skratka odvisna od trenutnega razmerja med ponudbo in povpraševanjem. Nakupe kaže kreditirati, tako kot ostali naj imajo tudi delavci pravico pogajati se o ceni, dveletni rok privatizacije pa "diši" po nacionalizaciji, zato naj bo privatizacija omogočena tudi po preteku dveh let. Interna privatizacija in interna dokapitalizacija naj se čim bolj izenačita. Družbeni ka-

Zapostavljeni Yutel

Socialdemokratska unija Slovenije ocenjuje, da Yutel objektivno obvešča o dogodkih v Jugoslaviji, zato je ta mreža eden bistvenih dejavnikov obveščanja v Jugoslaviji. Stranka terja, da slovensko televizijsko omrežje neposredno in sočasno prenaša oddaje Yutela, ne pa kasno zvečer, ko jih lahko spremljajo le tisti, ki jim zjutraj ni treba zgodaj vstati.

pital so namreč ustvarili delavci in ne država, ki zato ne more počez podržavljati, do delnice pa so upravičeni tudi upokojenci in drugi državljani. **Dr. Rastko Močnik**, predsednik stranke je ocenil beograjske dogodke kot pozitivne za razvoj demokracije v Jugoslaviji, še posebej zato, ker so odigrali glavno vlogo študentje, slovenska skupščina pa mora spreje-

ti trdnjšo osnovo za pogajanja z drugimi v Jugoslaviji, sedanje "cincanje" pa škodi Sloveniji in njenim nacionalnim interesom.

Razna odstopanja od stališč in neudeležbe na sejah, kjer bi morali biti, so škodljive. Beograd naj bo za Ljubljano poduk, v kaj se lahko sprevrže podržavljanje medijev. **Jože Osterman** se je zavezal za zakonsko ureditev soupravljanja delavcev, takšnega, kot ga pozna Evropa. **Brane Kovič** pa je sedanjo slovensko kulturno politiko ocenil kot "zverinsko privatizirano, mračnjaško in klerikalno". Kultura je spet na stranskem tiru, čeprav so bili prav kulturniki pobudniki slovenske politične pomladi. ● J. Košnjek

Stranka se organizira

Socialdemokratska unija širi organizacijsko mrežo. Za Ljubljano je že ustanovljen območni odbor, v desetih dneh pa bodo taki odbori še v Mariboru, Murski Soboti in Celju, v naslednji rundi pa prihajajo na vrsto Sežana, Koper in Gorenjska. Stranka sodeluje z nekaterimi poslanci skupščine, resno pa namerava sodelovati s socialdemokratsko frakcijo Stranke demokratične prenovne, Delavsko stranko in Krščanskimi socialisti.

Socialdemokratski forum na temo Naše ceste:

Vedno velike manipulacije...

Kranj, 18. marca - V Kranju je bil minuli petek zvečer drugi Socialdemokratski forum na temo Naše ceste. Povabilu se je odzval minister za promet in zveze Republike Slovenije inž. Marjan Krajnc, med vabljenimi na razpravo in pogovor, ki je bil v nepolni manjši dvorani kranjske občinske skupščine, pa sta bila tudi predsednika jeseniške in kranjske občinske skupščine, direktor Cestnega podjetja Kranj, nekaj pripadnikov drugih strank in služb ter redki občani.

Minister Krajnc je že na začetku ugotovil, da se po skupščinski razpravi o proračunu stanje glede cest oziroma prometa in zvez ni bistveno spremenilo. "Kaže, da so se vsi zbori več ali manj odločili, naj gre denar iz bencina za to, za kar je namenjen. Kaj pa to zdaj pomeni ob proračunskem krnjenju s 86 na 60 milijard, je drugo vprašanje. Mislim, da mora vlada, ki je takrat meni pomagala, da smo v Sloveniji s ceno bencina želeli uskladiti tako imenovani cestni dinar, zdaj držati besedo. Ali pa naj pove, da tako zdaj pač ne gre..."

V razlagi je minister pojasnil, da se ljudje v skupščini težko odločajo, če "slišijo" na podlagi obrazložitev drugih, da denarja zaradi pomanjkanja dokumentacije ne bo moč porabiti. Da to ni res, je utemeljil direktor Cestnega podjetja Kranj, ki je pojasnil, da ima Gorenjska dokumentacijo oziroma možen praktičen začetek del za vse našete odseke po najugodnejši varianti proračuna. Po drugi strani pa je bilo slišati, da bi ob tretji najmanj ugodni varianti lahko nemoteno gradili le predor Karavanke in Sentilj. Najhuje pa je, kot je bilo slišati, da Slovenija pri vzdrževanju cest v minulih letih nikdar ni dosegala 100-odstotnega standarda. Vsako leto bi morali namreč v Sloveniji obnoviti 400 do 500 kilometrov regionalnih in magistralnih cest, da bi jih obnovili vse v desetih letih.

Na vprašanje, kako je bilo nekdaj in kako je danes, pa je minister Krajnc še dodal, da so bile ceste vedno nekakšni "ljubljenčki" politikov in da se je z njimi vedno veliko manipuliralo. Res pa je, da se je z namenskimi cestnim dinarjem vedno delalo na cestah, zdaj pa 2,5 milijarde dinarjev "izginja" drugam. Na vprašanje, kam bo zdaj šel denar, ker Slovenija zdaj ni znižala cen bencinu, pa je minister odgovoril: "V proračun..." - Torej neznan, je bilo slišati... ● A. Zalar

Glavni odbor Sivih panterjev, stranke upokojencev Slovenije, sklenil

Slovo od Demosa

Ljubljana, 7. marca - Glavni odbor stranke se je sestel v Ljubljani na izredni seji in razpravljal o odločitvi predsednika stranke Dragana Černetiča, da Sivi panterji zaradi neuresničevanja volilnih obljub in zapostavljanja problemov upokojencev izstopijo iz Demosa. Če bi glavni odbor odločil drugače, bi predsednik odstopil. Odbor je soglasno potrdil izstop Sivih panterjev iz Demosa skladno z odločitvijo predsednika stranke. Stranka bo samostojno nastopala na prihodnjih volitvah. Vodstvo stranke je sklenilo, da bo 6. in 7. maja na Rogli ali na Bledu J. kongres stranke. O tem bo obširneje poročal bilten stranke. Dana je bila pobuda za ustanovitev Unije slovenskih upokojencev, ki bi povežala obe upokojenski stranki, samostojne klube upokojencev, društva upokojencev in borčevske organizacije v prizadevanjih za obrambo pravic upokojencev. Sivi panterji so pripravljani na dialog z vsemi strankami, na Ustavno sodišče pa je bila vložena zahteva za oceno ustavnosti in zakonitosti zakona o dohodnini, ki dvojno in retroaktivno od davčjuce pokojnine. ● J. K.

Ekološki problemi radovljiske občine

Radovljica, 18. marca - Klub Ni nam vseeno pri Liberalno-demokratski stranki Radovljica priraja jutri, v sredo, ob 18. uri v prostori galerije Avsenik v Begunjah pogovor na temo Problemi okolja v občini. Pogovarjali se bodo o glavnih ekoloških problemih radovljiske občine pa tudi o tem, kako se organizirati, da bi jih čim bolj uspešno rešili. Že pol ure prej bo pri obnovljenem Plečnikovem paviljonu v graščinskem vrtu v Begunjah spregovoril arhitekt Marko Smrekar. Pokrovitelj pogovora je galerija Avsenik. ● C. Z.

Zbor SKD v Lescah

Lesce, 18. marca - Slovenski krščanski demokrati Lesce bodo imeli zbor krajevne organizacije Lesce v petek, 22. marca, ob 19. uri v družbenem centru. Vabljeni člani in simpatizerji iz krajevne skupnosti Lesce. Vabi krajevni odbor.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŽIROVNICA Selo 17

Iščemo NAJEMNIKA ZA GOSTILNO v Domu upokojencev Žirovnica, na Selu št. 17. Pogoji:
- nudenje kvalitetne in starejšim ljudem primerne hrane gostom Počitniškega doma,
- kvalificiran gostinec z ustreznimi izkušnjami,
- odkup opreme in inventarja.
Stanovanja ni.
Ponudbe z dokazili in kratkim opisom dosedanjega dela ter predstavitev vaših idej in možnosti, pošljite v roku 8 dni po objavi na gornji naslov.

Predstavitev projekta Slovenia in business

Delegacija LDS gre v Južno Afriko

Ljubljana, 13. marca - Liberalno demokratska stranka že dalj časa navezuje parlamentarne in kulturne stike v tujini, pred kratkim pa so tudi zaprosili za zunanje članstvo v Liberalni internacionali. Na nedavnem obisku v Londonu, kjer so se pogovarjali s podpredsednikom angleške konzervativne stranke se je izkazalo, da se zanimanje za dogodke v Jugoslaviji povečuje.

Delegacija LDS, v kateri so Božidar Zajc, Edvard Oven, Janez Režun, Mojmir Ocvirk, Boštjan Kovačič in Igor Lavš, je v petek odšla v Južno Afriko, kjer bodo poskušali svoja politična po-

ga leta dokaj izolirana, se sedaj dogajajo spremembe, predvsem na področju trgovinskih stikov.

Priprave na izvedbo projekta Slovenia in business so se začele že lansko jesen, sodelujejo pa večja in manjša podjetja, ki so za takšen način predstavitev pokazala izjemno velik interes. Izdali so tudi posebno brošuro, v kateri so predstavljeni programi, želje in potrebe podjetij, omenjene pa so tudi želje za sodelovanje na

področju množičnih medijev in športa. Vse je zasnovano izključno na poslovnih interesih, tako da bo delegacija po povratku seznanila podjetja o rezultatih srečanj.

Delegacija v izvedbi tega projekta vidi možnost za afirmacijo slovenskega gospodarstva, vendar člani menijo, da bodo že minimalni rezultati velik uspeh, glede na sedanje neugodne razmere v Jugoslaviji. Takoj po vrnitvi s te poti, bodo liberalni demokrati izvedli še dva takšna projekta. Ena pot bo potekala preko Albanije in Indije na Japonsko, druga pa v Južno Ameriko. ● M. G.

OKNA VRATA HIŠE JELOVICA

Obnova obzidja okrog cerkvice v Podtaboru - Cerkvica v Podtaboru v krajevni skupnosti Podbrezje v kranjski občini je znana daleč naokrog. V krajevni skupnosti so se odločili, da jo ob sobotah in nedeljah zvečer tudi osvetlijo. Še posebej pa je znana tudi po obzidju in kapelicah križevega pota. To zimo pa je zmrzal načela ponekod obzidje in zdaj se je obnove lotil mojster Pelko z Bleda (na sliki). Sicer pa bo letos v krajevni skupnosti glavna akcija obnova kulturnega doma. Začeli so jo že lani, ko so popravili streho in nabavili žlebove, letos pa bodo zamenjali v domu tudi vsa okna in obnovili fasado. V načrtu imajo tudi še dve avtobusni postajališči, razmišljajo o mrljiških vežicah in urejanju kanalizacije. Vendar je denarja premalo, zato upajo, da bodo letos uredili vsaj kulturni dom. - A. Ž.

Sreča, da ni denarja

Ugotovitev in trditve hkrati, bi morda lahko rekli, je bila minuli petek povedana dvakrat na sicer različnih krajih oziroma srečanjih in ob različnih priložnostih. Prvič je bila ocena, da je pravzaprav dobro, da nimamo denarja, povedana na posvetu predsednikov krajevnih skupnosti radovljiske občine, ko so govorili o komunalni problematiki oziroma o smeteh in divjih odlagališčih odpadkov. Ker ni denarja, da bomo v prihodnjih dneh oziroma spomladi zato vsaj počistili svoja dvorišča, v krajevnih skupnostih pa naj bi pripravili v štirinajstih dneh kataster divjih odlagališč, da bo radovljiško javno komunalno podjetje potem pripravilo program.

Drugič pa je pomanjkanje denarja označil za srečo predstavnik urbanizma iz radovljiske občine na petkovem večernem srečanju oziroma drugem socialdemokratskem forumu v Kranju z ministrom za promet in zveze Republike Slovenije Marjanom Krajncem, ko je bila beseda o naših cestah. Pripomoglo naj bi, da bi v radovljiški občini končno našli in sprejeli tisto pravo traso bodoče avtomobilske ceste, o kakršni razmišljajo tudi urbanisti.

Pomanjkanje denarja prav gotovo ob določenih priložnostih in razmerah lahko ima svojo pozitivno plat. Vendar pa bi ga težko enačili z letošnjim spomladanskim čiščenjem po krajevnih skupnostih; saj so le-te že doslej z različnimi prostovoljnimi akcijami to opravile vsako leto. Na razmišljanje, da na ta način ne bo zgrajena avtomobilska cesta skozi radovljiško občino po eni od že obravnavanih in še vedno spornih tras, pa je posredno odgovoril minister Marjan Krajnc, ki je povedal, da so pred časom v Švici ob gradnji predora skozi St. Gotthardt na eni strani ob otvoritvi predora imeli moderno štiriposovno avtomobilsko cesto, na drugi strani pa nič - bojda se niso mogli sporazumeti, kje in kako naj bi potekala. Ko je bil predor odprt, so se seveda (lahko) zelo hitro... ● A. Žalar

KRATKE GORENJSKE

Posvet predsednikov KS

Kranj - Predsednik izvršnega sveta občine Kranj Vladimir Mohorič je za jutri (sreda, 20. marca) popoldne sklical skupni posvet predsednikov svetov krajevnih skupnosti in delegatov zbor krajevnih skupnosti. Na dnevnem redu so: poročilo o dejavnostih krajevnih skupnosti v lanskem drugem polletju, kriteriji za delitev sredstev proračuna občine Kranj za osnovno dejavnost in kriteriji za delitev sredstev občinskega proračuna za investicijsko vzdrževanje prostorov v krajevnih skupnostih. Nazadnje pa bo podana tudi informacija o popisu prebivalstva. ● (až)

Skupščina LD Jezersko

Jezersko - V soboto, 23. marca, pa bo ob 18. uri v prostorih hotela Kazina na Zgornjem Jezerskem redna skupščina Lovske družine Jezersko. Sklicuje jo starešina lovske družine Jakob Piskernik. Po obravnavi poročil bodo med drugim razpravljali tudi o izhodiščih in vsebini srednjeročnega lovskego-gospodarskega načrta in o planu odstrela ter delu v lovski družini letos. V predloženem gradivu za obravnavo lovskego-gospodarskega načrta do 1995. leta med drugim tudi ugotavljajo, da lovišče lovske družine biološko ni stabilno, zato nameravajo predlagati pristojnim organom razširitev lovišča na celotno ozemlje k.o. Spodnje in Zgornje Jezersko. ● (až)

Velesovčani uspešno gostujejo

Velesovo - Člani kulturno umetniškega društva Velesovo v kranjski občini zelo uspešno gostujejo po Gorenjski z Jurčičevo ljudsko igro Domen. Za zelo uigrano dvajsetletansko amatersko skupino ima prav gotovo veliko zaslug režiser Silvo Sirc. V soboto so gostovali v kulturnem domu v Besnici, v nedeljo pa v Preddvoru. Povsod, kjer so doslej gostovali, so poželi odobravanje in priznanje obiskovalcev za predstavo. ● (až)

Veseli prireditvi

Kranj - Lani in letos je bilo v domu Društva upokojencev v Kranju kar precej različnih (veselih) prireditev. Ob koncu tega meseca v društvu oziroma okrepčevalnici pripravljajo še dve. Na veliko soboto, 30. marca, nameravajo v okrepčevalnici ocenjevati pirhe in najlepše obarvane bodo tudi nagradili. Pripravljajo pa tudi že prireditev Aprilska potegavščina. Člane vabijo, da jim pošljejo lažnive domislice. Tudi te bo komisija ocenila in največje "lažnivce" potem nagradila. ● (ip)

Krajevna skupnost Ribno

Največja naloga bo izgradnja mostu na Selu

Lani so v krajevni skupnosti začeli telefonsko akcijo za 54 novih priključkov, telefoni pa naj bi po napovedi zazvonili najkasneje do konca tega polletja. Po tem bo praktično vsako gospodinjstvo v krajevni skupnosti imelo telefon.

Ribno, 18. marca - V krajevni skupnosti Ribno z naselji Bodešče, Koritno in Selo, kjer že nekaj časa v zadnjem obdobju beležijo dobrih tisoč prebivalcev in kjer se že nekaj časa lahko tudi pohvalijo z dobrim sodelovanjem in aktivnostjo društev, kot so gasilci, športniki, turisti, DPD Rudi Jedretič, šola pa je tista, brez katere v kraju praktično ne mine nobena prireditev, so lani sprejeti program v skupščini krajevnih skupnosti uresničili. Aktivnosti so bile v glavnem usmerjene v komunalne dejavnosti in, kot že rečeno, v telefonijo.

Z denarjem in delom krajanov pa s pomočjo občinskega proračuna in Turistične poslovne skupnosti Bled so uredili in asfaltirali več kot 700 metrov dolg odsek ceste RTP Bled-Ribno in del ceste Ribno-Koritno v dolžini 800 metrov. Ob telefonski akciji, ki se je na območju krajevnih skupnosti prav tako začela lani, sta bili ti dve komunalni največji, vendar pa so poleg tega urejali tudi prostor nekdanjega odlagališča odpadkov v Ribnem, ki so ga namenili za parkirišče. Krajanji so sodelovali tudi pri urejanju igrišča pri osnovni šoli Ribno, kjer pa dela še niso končana. Načrtujejo, da bodo skupaj s Turističnim društvom zdaj uredili tudi okolico.

"Ob lanskim novembrskim poplavi se je pokazalo, da bomo v Rib-

Jože Smolej

nem morali čimprej poskrbeti tudi za odvodnjavanje meteornih

Gasilci v kranjski občini

Naredili več, kot so načrtovali

Kranj, 18. marca - Delegati iz štiriinštiridesetih gasilskih društev v kranjski občini, ki so zastopali 3540 članov gasilskih društev, so se v petek popoldne v Kranju zbrali na redni letni konferenci. Na njej so pregledali lansko delo, sprejeli program za letos in podelili tudi več priznanj, napredovanj in odlikovanj.

Lani so gasilska društva v kranjski občini sodelovala v 37 požarih in drugih skupnih akcijah s 143 enotami in 1947 gasilci, ki so samostojno ali v sodelovanju s poklicnimi gasilci opravili kar 19.016 ur prostovoljnega dela. Največjo aktivnost sta terjala gozdna požara pod Krvavcem in na Tolstem vrhu, v jesenskem delu pa novembrska poplava. Ob tem pa so društva imela tudi 364 vaj, kar pomeni, da so se desetine lani urile sleherni dan v letu.

"Tako smo gasilci v minulem letu," je ocenil predsednik občinske gasilske zveze Kranj inž. Drago Kavčič, "ponovno potrdili zaupanje, ki ga uživamo pri ljudeh zaradi prizadevanj za hitro obvladovanje požarov in nudenje pomoči ob vseh drugih nesrečah. Gasilci v požarih minulo leto nismo imeli smrtnih izgub, kljub obsežnim in napornim akcijam v gozdnih požarih. Neznaten požar v Preddvoru pa je vseeno terjal štiri življenja med prebivalci. Sicer pa lahko v zvezi z lanskim program ugotovimo, da smo naredili več, kot smo načrtovali."

Veliko skrb društev v kranjski občini skupaj z občinsko gasilsko zvezo namenljajo preventivi, izobraževanju in pomlajevanju v gasilskih vrstah. Kar zadeva preventivo, je bilo lani v občini opravljenih skoraj tisoč preventivnih pregledov stanovanjskih in kmečkogospodarskih objektov. Na lanskem občinskem gasilskem tekmovanju se je pomerilo 200 tekmovalcev mlajšega podmladka in 260 starejšega podmladka ter 200 mladink in mladincev in 260 članov. Število pionirjev v gasilskih vrstah se je lani povečalo za 137 in imajo zdaj društva blizu 1100 pionirjev.

Ob spodbudnih podatkih pa za naprej niso tako spodbudni denarni. Lani je znašal prispevek za delovanje društev v okviru občinske požarne skupnosti 0,46 odstotka. Letos je v osnutku proračuna predvidenih 8 odstotkov več. Vendar pa so lani s tem denarjem na primer sfinancirali tri avtomobile, letos pa bodo komaj enega, čeprav kar v deset gasilskih društvih načrtujejo nabavo avtomobila, na dolgu iz lanskega leta pa imajo v občinski zvezi nabavo za eno društvo. Dve društvi bosta letos dobili tudi brezdične UKV naprave in se bo tako število društev, ki so opremljena s temi napravami, povečalo na 33.

Sicer pa bo letos v gasilskih organizacijah v občini pred gasilskim kongresom, ki bo prihodnje leto, poudarek na kadrovski krepitvi (lani je bilo ustanovljeno društvo na Šenturški gori, zaživel pa sta tudi društvi Suha in Golnik), vzgoji gasilskih kadrov in tehnični opremljenosti, skrbi za podmladek in na preventivnem področju. Nekaj gasilskih društev v občini pa bo proslavilo tudi jubileje, tako gasilsko društvo Jezersko 90-letnico, Kokrica 75, Duplje 85-letnico...

Na konferenci so 31 društvom, ki so pomagala pri lanskem poplavih, podelili posebne zahvale. V višjega gasilskega častnika I. stopnje je napredoval Jože Kastelic, v višjega gasilskega častnika pa Milan Benedik, Vili Tomat in Janko Klemenčič. Priznanja gasilske zveze Jugoslavije so dobili Franc Kern (Srednja vas), Franc Košnjek (Kranj - Primsko) in Stane Sorčan (Britof); priznanja gasilske zveze Slovenije II. stopnje Albin Masten (Britof) in Jože Prestor (Zg. Brnik), gasilsko plamenico I. stopnje pa Stane Belehar, poveljnik GD Voklo. ● A. Žalar

voda. Ob poplavih in potem še pozimi, je voda dvakrat zalivala stanovanjske prostore. Sicer pa imamo letos v programu dve akciji. Prva in največja, za katero upamo, da bo ob pomanjkanju denarja v občinskem proračunu vendarle uspela, je most na Selu, ki je zdaj tako dotrajan, da domačini, ki imajo onkraj Save zemljišča, skorajda nimajo več povezave z njimi. Druga akcija, ki jo načrtujemo, pa je ureditev in asfaltiranje še zadnjega odseka ceste Ribno-Koritno. Radi pa bi položili asfalt tudi na cesto Selo - Bled in uredili koritnice v Ribnem in Selu," je pred dnevi zadovoljen z uresničitvijo lanskega programa ob sodelovanju krajanov in širši pomoči povedal predsednik sveta krajevnih skupnosti Jože Smolej.

Sicer pa jih v krajevni skupnosti, kjer so na skupščini podaljšali mandat sedanjemu vodstvu in predsedniku do sprejetja nove ustave, čaka precej zahteven zalogaj tudi pri sedanjem domu. Računajo, da bo postal last KS, potem pa bo potrebno poskrbeti, za namerabnost in vzdrževanje. Tež-

Predsednik sveta krajevnih skupnosti se je med obiskom še posebej zahvalil za pomoč in sodelovanje pri opravljenih lanskim akcijah in delih krajanom. Turističnemu društvu, Športnemu društvu, Turistični poslovni skupnosti Bled ter obzidju za gospodarsko infrastrukturo občine Radovljica.

ko pričakovano trgovino bodo kot kaže, zdaj dobili na podlagi zasebne pobude. V domu pa bodo opredelili druge dejavnosti. V izdelavi pa je tudi projekt ureditve pokopališča. Letos so ga dobili v upravljanje v krajevni skupnosti. Nekaterih manjših del se nameravajo lotiti že letos, sicer pa bo prav pokopališče najbrž glavna akcija prihodnje leto. ● A. Žalar

IS in KS z roko v roki

Radovljica, 18. marca - Predsednik izvršnega sveta radovljiške občine Jože Resman s strokovnimi sodelavci iz občinske uprave je minuli petek povabil na posvet predsednike svetov krajevnih skupnosti iz radovljiške občine. Namen srečanja v mali sejni sobi občinske stavbe je bil seznanitev in dogovor o letošnjih možnostih glede denarja v občinskih blagajni za krajevne skupnosti.

V občinski blagajni načrtujejo v primerjavi z drugimi porabniki v občini za krajevne skupnosti (indeks) celo nekaj več, vendar pa denarja zagotovo ne bo za vse tisto, kar so v krajevnih skupnostih razmišljali, da bi se lotili ali pa celo že načrtovali. Zato bo, kot je rekel predsednik Jože Resman, med predsedniki svetov krajevnih skupnosti vsekakor potreben neke vrste konsenz. Tako naj bi imele prednost v krajevnih skupnostih že začete investicije in seveda redne dejavnosti.

Pri tem pa so predsedniki pozdravili pobudo, da bi se vsak mesec ali pa enkrat na dva meseca predsedniki krajevnih skupnosti sestali z izvršnim svetom zaradi nadaljnega medsebojnega usklajevanja pri akcijah in potrebah in skupnega dogovarjanja z izvršnim svetom. To naj bi torej pomenilo, da bodo imele krajevne skupnosti v prihodnje precej pomembnejšo vlogo, kar pa je nenazadnje zaradi enotnega občinskega proračuna prav gotovo tudi potrebno. ● A. Žalar

"Davek" na zložena drva? - Med nedavnim obiskom in pogovorom predstavnikov izvršnega sveta občine Kranj v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini so med problemi v krajevni skupnosti govorili tudi o ekologiji. Med drugim so pri tej problematiki ugotovili, da so že ničkolikokrat opozorili stanovalce, naj odstranijo zložena drva na zelenicah oziroma okrog stanovanjskih blokov, vendar uspeha ni. Ker načrtovana plinifikacija naselja najbrž še nekaj časa ne bo uresničena, so na razširjeni seji menili, da bi bil najbrž najbolj učinkovit ukrep sprememba odloka o javnem redu in miru, s katerim bi za neopisovljena drva po določenem času uvedli "poseben davek", ki pa bi bil tolikšen, da se lastnikom takšno shranjevanje prav gotovo ne bi splačalo. - A. Ž.

Kaj pa strokovni izleti?

Kranj - Marsikaj se je že spremenilo. Upam, da ne bodo iz delovnih navad v gasilskih društvih "izginili" tudi tako imenovani strokovni izleti. Včasih smo na primer vsaj enkrat na leto imeli strokovni izlet članov društva v to ali ono bolj opremljeno društvo, s takšnimi ali drugačnimi bogatimi izkušnjami. Takšni strokovni izleti so bili na primer v Industrijskem gasilskem društvu Sava v Kranju tudi neke vrste nagrada za prizadevno delo posameznih članov. Kazalo bi to delovno navado obdržati. ● (ip)

Torek, 19. marca 1991

Stanovanjski zakon

Kako do jutrišnje strehe nad glavo?

Do stanovanja na trgu, v neprofitnem sektorju in po socialni poti.

Z novim stanovanjskim zakonom, ki tačas prestaja prvo fazo triznane skupščinskega postoka, se poslavlja še en delček družbene lastnine. S tem slovesom bodo nekateri današnji nosilci stanovanjske pravice postali lastniki stanovanj, drugi najemniki, oboji pa hočejo o svojem prihodnjem statusu čimveč informacij, saj nova določila zbuja tudi veliko dvomov. Bodo novi lastniki najemnikom lahko po hitrem postopku pokazali vrata, kaj se obeta stanovalcem v stanovanjih splošnega ljudskega premoženja, ali bodo imeli pri odkupu stanovanj kaj več popusta tisti z daljšo delovno dobo, ki so dlje vlagali v stanovanjski fond, kako bodo do stanovanj v prihodnje prihajale mlade družine in socialno nepriviligirani ljudje...? Na taka in podobna vprašanja odgovarjajo strokovnjaki, ki pripravljajo zakon, na javnih tribunah, kakršna je bila minuli teden tudi na Jesenicah.

Danes nosilci stanovanjske pravice, jutri najemniki

V Sloveniji je danes 230.000 družbenih stanovanj, katerih lastniki so večidel podjetja, dokajšnji delež pa jih je tudi v lasti solidarnostnih skladov v občinah. Stanovalci so po stari zakonodaji nosilci stanovanjske pravice, ki je tako rekoč več kot dosmrtna. Stanovalci so namreč to pravico lahko prenesli na potomstvo ali druge »dediče«, če so bili ti le dovolj dolgo prijavljeni v dotičnem stanovanju.

Kako pa po novem? Uporaba stanovanj bo po novi zakonodaji urejena s stanovanjskimi najemnimi razmerji. Dosedanja imetja stanovanjske pravice se bodo preoblikovala v najem. Najemno razmerje se bo urejalo za nedoločen čas, zakon pa bo tudi sicer štítil stanovalce pred samovoljo lastnikov, ki se je bodoči najemniki najbolj bojijo. Lastnik bo lahko odpovedal najemno razmerje samo iz krivdnih razlogov. V prvotnem osnutku so snovalci stanovanjskega zakona sicer zapisali, da bi lastnik v izjemnih primerih tudi brez krivdnih razlogov najemnikom odpovedal streho nad glavo, vendar bi moral biti to razmerje vnaprej natanko dogovorjeno: če bi šlo denimo za dogovorjeno uporabo stanovanja za določen čas, za službeno stanovanje, za predvideno spremembo namembnosti stanovanja ali mo-

rebitno rušenje. V treh mesecih, ko bo sprejet novi stanovanjski zakon, naj bi vsi stanovalci sklenili najemne pogodbe. Enakovreden položaj pritiče tudi stanovalcem, ki živijo v enem od 27.000 stanovanj splošnega ljudskega premoženja. Gre za stanovanja, ki so bila po vojni ali konec 50-ih let nacionalizirana, po zakonu o denacionalizaciji pa bodo vrnjena nekdanjim lastnikom.

Najemnine stanovanj bodo kajpada v rokah lastnikov, toda država se ne bo povsem odrekla nadzoru, zlasti če bo prihajalo do nepravilnosti. Najemniki se bodo lahko po zaščiti svojih pravic zatekali k občinskemu svetov za varstvo pravic najemnikov, medtem ko bodo lastniki lahko člani stanovanjske zbornice.

Lastnjenje stanovanj

Kdo bodo prihodnji lastniki zdaj družbenih stanovanj? Občine bodo lastnice solidarnostnega sklada, začasno tudi stanovanj splošnega ljudskega premoženja, dokler jih ne dobi nekdanji lastniki, v lasti bodo imele tudi funkcionarska in stanovanja svojih uslužbencev. Sprva je bilo mišljeno, da bi bile občine tudi lastnik upokojenskih in borčevskih stanovanj, toda po decembrski javni tribuni slovenskih upokojencev, ki so terjali svoj delež stanovanjske imovine, naj bi bila ta stanovanja last SPZ-a. Zaenkrat prevladuje misel, naj bi

se njihov stanovanjski sklad ohranil in se ne bi privatiziral, toda to še ni dokončno.

Sicer pa je v privatizaciji stanovanj predviden odkup na zahtevo nosilca stanovanjske pravice. Ta bo v prihodnjih dveh letih od sprejetja zakona lahko odkupil stanovanje, v katerem živi, pod posebej ugodnimi pogoji. Določena bo (valorizirana) vrednost stanovanj, ki bodo šla v odkup, nato pa se bodo s 30-odstotnim popustom ponudila sedanjim imetnikom stanovanjske pravice. Ostalih 70 odstotkov vrednosti bodo poravnali takole: 15 odstotkov v predvidoma 60 dneh po sklenitvi pogodbe, preostanek pa v 20 letih po obrokih, ki naj bi ohranjali realno vrednost. Obstajajo pa tudi drugačni pogledi na tako privatizacijo stanovanjskega bogastva. Zakonodajalec posluša veliko pripomb o razprodaji družbenega premoženja, vendar jih zavrača z utemeljitvijo, da bodo s 15-odstotnim deležem, ki ga bodo došli lastniki plačali takoj, dobili precej svežega denarja za prepotrebno stanovanjsko izgradnjo in druge elemente stanovanjskega nacionalnega programa. Kdor bo stanovanje odkupil, ga bo dolžan tudi vzdrževati, zato to premoženje nemara ne bo šlo v nič. Obstajajo pa tudi drugačni pogledi na privatizacijo stanovanj. Slišali smo jih tudi na javni tribuni na Jesenicah. Gre namreč za ovrednotenje delavčevega prispevka, ki ga je med delovno dobo odvajal stanovanjski solidarnosti in vzajemnosti. Na Jesenicah, zlasti v Železarni, so delavci dajali v ta namen kar velik delež, eden od udeležencev javne tribune je trdil, da so se za stanovanjsko izgradnjo odrekli celo dobičku. Glede na to, koliko stanovanj ima v lasti ta največja jeseniška tovarna (od 5560 stanovanj v občini je njenih kar 2957), trditve verjetno drži. In delavci s 40 leti delovne dobe v tovarni pričakujejo, da bodo imeli pri naku-

pu stanovanj večji popust od tistih, ki so manj časa vlagali v njihovo izgradnjo. Snovalci zakona sicer niso gluhi za take pripombe, vendar vztrajajo, da ima stanovanjski dinar, ki smo ga plačevali vsi, značaj javnih financ, kar pomeni nepovratno vlaganje. Popust pri nakupu naj bi ne pomenil vračila, temveč spodbujal k odkupu, zlasti v času, ko si ekonomski nakup stanovanja lahko privoščijo le peščica ljudi.

Za prihodnje lastnike in najemnike je po prihodnjem zakonu bolj ali manj dobro poskrbljeno. Zakonodajalci se ne sramujejo dejstva, da hočejo tudi na stanovanjsko področje pripeljati trg. Toda le majhen delež ljudi si bo lahko na tržišču zagotavljal stanovanjski standard. Kako pa bodo prihajali do stanovanj mladi, kako tisti, ki se jim v materialnem pogledu slabo piše? Tako da bi ohranili dosedanje oblike socialnega programa na tem področju: gradnjo socialnih stanovanj, pomoč pri plačevanju najemnin in drugo, kar naj bi bilo oboje na plečih občinske države, odvisno pa kajpada od proračunske radodarnosti. Od te bo odvisen tudi delež stanovanjske socialne v posamezni občini.

O stanovanjskem nacionalnem programu zakonodajalec še nima veliko povedati, ker še nastaja. Ve se, da se bo stanovanjski standard slovenskega prebivalstva reševal v treh kategorijah: gmotno bolj preskrbljeni bodo do stanovanj prihajali na trgu, materialno ogroženi v socialnem sektorju, medtem ko bo večina morala reševati ta vprašanja znotraj neprofitnega stanovanjskega sektorja. Tu obetajo ohranitev obstoječih načinov in utrditvi domačin izkušnje, denimo stanovanjsko združništvo, vpeljali naj bi tudi stanovanjsko hranilništvo, ki bo nudilo ugodnejše stanovanjsko kreditiranje. ● D. Z. Žlebir

13. uro, ostale bo center obiskal v njihovi krajevni skupnosti, in sicer ob torkih in četrkih ob enaki uri, le da vsak teden drugod. Prvi torek v mesecu bodo v KS Podmežaklja, Planina pod Golico in Edi Giorgioni, drugi torek v mesecu v KS Zirovnici, Blejski Dobravi, tretji četrtek v mesecu v KS Hrušica, četrti torek v mesecu v KS Kranjska Gora in Rateče, prvi četrtek v mesecu KS Sava in četrti četrtek v KS Mojštrana. ● D. Z. Žlebir

Center za socialno delo uvaja na sedežih krajevnih skupnosti. Starim in invalidnim ljudem, ki bi radi nasvet, denimo, glede uveljavljanja svojih pokojninskih ali socialnih pravic, so na ta način skrajšali pot do centra. Tisti, ki živijo blizu, bodo po odgovore sicer še vedno prihajali na Center za socialno delo ob ponedeljkih med 11. in

Socialne pomoči delavcem BPT

Tržič, 12. marca - Center za socialno delo v ustanavljanju Tržič je glede na perečo socialno problematiko predlinskih delavcev naredilo predlog razdelitve socialnovarstvenih pomoči v BPT Tržič. Prednost naj imajo samohranilke, primeri, kjer sta oba zakonca zaposlena v BPT ali je partner nezaposlen. - Denarja le za 500 din prizadetega.

Center za socialno delo v ustanavljanju Tržič predlaga, da bi 41 predlinskih samohranilk dobilo enkratno pomoč v višini 2.000 din ter 921 din na enega otroka, 62 družin, kjer sta oba zakonca zaposlena v BPT, naj bi dobilo enkratno pomoč 3.000 din, pripadala pa bi jim prav tako pomoč 921 din na vsakega otroka. Primerov, kjer je en zakonec zaposlen v BPT in je partner nezaposlen, imajo 41: te družine naj bi dobile po 2.000 dinarjev in dodatek za otroka. Predlagali pa so tudi, da bi starejši samski brez otrok - teh je 122 - dobili enkratno pomoč 2.000 din, po 1.000 din pa družine, kjer je eden od zakoncev zaposlen v BPT, partner pa v drugem podjetju, razen v primerih, ko ima

zakonec primeren osebni dohodek, oziroma 3.000 din v primerih, ko zakonec ne prejema osebnega dohodka ali prejema zajamčeni osebni dohodek.

Predlog je seveda pohvalen, saj bi zajel vse trenutno najbolj prizadete tržiške družine, toda denarja je veliko veliko pre malo. Za predstavljeni program bi potrebovali okoli 900.000 din, občinski proračun pa je trenutno premozel le po 500 din za samohranilke, za primere, kjer sta oba zakonca zaposlena v BPT in kjer je partner nezaposlen. Skupno so jim namenili 73.000 dinarjev, ki so jih 6. marca prejeli v obliki naročilnic za hrano. Vsekakor čaka Tržič težko obdobje, na katerega se bodo morali dobro in pravočasno pripraviti. ● D. Dolenc

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Izraba letnega dopusta med odpovednim rokom

Vprašanje: V podjetju sem dal odpoved delovnega razmerja, pri čemer sem zahteval, da mi v času odpovednega roka omogočijo izrabo celotnega letnega dopusta. Ali so ravnali pravilno, ko so mi priznali le sorazmeren del dopusta?

Odgovor:

Ureditev tega vprašanja po novem zakonu o delovnih razmerjih je nekoliko drugačna od prejšnje ureditve. Prej je veljalo načelo, da je imel delavec pravico izrabiti celotni letni dopust v času odpovednega roka, razen če se ni podjetje posebej dogovorilo s drugim podjetjem oz. delodajalcem o tem, koliko dopusta bo delavec izrabil v prejšnjem in koliko v novem podjetju. Po določbi 59. člena sedaj veljavnega zakona o delovnih razmerjih pa je dolžno podjetje oz. delodajalec, pri katerem delavcu preneha delovno razmerje, zagotoviti le sorazmeren del dopusta, preostali del pa podjetje oz. delodajalec, pri katerem je delavec na novo sklenil delovno razmerje. Seveda tudi ta določba pušča odprto možnost, da se delavec in podjetje dogovorita za izrabo večjega dela ali celotnega letnega dopusta v času odpovednega roka, vendar pa brez takšnega posebnega sporazuma s podjetjem delavec tega ne more zahtevati.

Povedano se nanaša le na primer, ko delavec sklene delovno razmerje v drugem podjetju oz. pri delodajalcu. Vsekakor pa ima pravico zahtevati izrabo celotnega dopusta v času »odpovednega roka«, če po poteku tega roka ne bo več v delovnem razmerju (npr. zaradi upokojitve; v primeru »odpovedi« delovnega razmerja s strani podjetja oz. delodajalca zaradi reševanja presežkov delavcev ipd.).

Ukinitev pravic invalida

Vprašanje: Sem delovni invalid in sem prejemal razliko OD zaradi nižjega OD na drugem delu. Sedaj so mi izplačevanje te razlike enostavno ukiniteli, češ da mi ne pripada. Ali mi res ne pripada?

Odgovor:

Zal vaše vprašanje vsebuje premalo podatkov o okoliščinah primera, da bi bilo mogoče dati natančnejši odgovor. Delavcu - invalidu III. kategorije vsekakor pripada nadomestilo razlike v OD, če na drugem ustreznem delu prejema nižji OD. Zato ne vidim nobenih razlogov, zaradi katerih bi vam izplačevanje tega nadomestila lahko utemeljeno ukiniteli. Svetujem vam, da se zaradi ugotovitve morebitne kršitve vaših pravic in ustreznega ukrepanje čimprej obrnete na inšpekcijo za delo.

Vodja pravne službe Sveta kranjskih sindikatov
Mato Gostiša, dipl. iur.

POMISEL

Pasti prehodnega obdobja

Pred nekaj leti so delavci stavkali, če ni bilo trinajste plače. Danes si ne upajo stavkati niti, če plače sploh ne dobijo. Po mesec ali dva v nekaterih tovarnah ni izplačila, da ne govorimo o stalni praksi podjetij v stiski, kjer petnajsti v mesecu že davno tega ni več izplačilni dan. Mnogim že pol leta in več dolgujejo regrese za letni dopust, ponekod so že pred meseci ukiniteli povračila za prevoze na delo. Spet drugod ni odpravnin in drugih izplačil, ki jih omenja sindikalna lista in so bili še do včeraj nekaj samo po sebi umevnege. Pa vendar si nezadovoljni ljudje, ki bi imeli več kot utemeljene razloge za stavko, ne upajo zateči se k temu skrajnemu prisilnemu sredstvu. Spomin se primera iz Iskre, ko so delavci zdaj že pokojnega razvojno-tehnološkega centra s stavko izsilili plače, ki jim jih že več mesecev niso izplačali. Z grozijo, da se jim bo pri stavki pridružilo vesoljno Iskrino dvorišče, so v tovarniškem vrhu našli dolžni denar. Čeprav nas od dogodka loči nemara poldrugo leto, je zgodba že hudo stara. Ne samo zato, ker je ta delček Iskre na sodišču že klonil pod stečajno težo, ali ker se je zgodba s stavko v istem letu ponovila, vendar drugič ni doživela množične stavkovne podpore. Zgodba je zastarela zato, ker imajo delodajalci danes zoper delavce močnejše orožje od stavke v delavskih rokah.

Strah pred izgubo dela namreč dandanes hromi delavce, da si ne upajo izterjati celo najbolj osnovnih pravic. Ne trdim, da malce strahu pred izgubo zaposlitve ni povsem zdravo, saj pripravi človeka do večje odgovornosti za svoje delovno mesto in do tega, da pri delu res da vse od sebe. Zdravo bi bilo v primeru, ko bi bilo natančno jasno, kako stoji ta stranki na vsaki strani prepada: delodajalec, ki pridnemu nameščencu deli dohodek k plači, lenega pa z delovno knjižico pošlje na cesto; delavec, ki ima v pogodbi natančno določeni obe skrajni meji; posledice, ki jih občutita eden ali drugi, če kršita svoj del pogodbe. Za obe obdobji, nekdanje intenzivno stavkovno in današnje, ko na stavko ni zdravo misliti, je skupno edinole veliko pomanjkanje mere. Tedaj je delavec samozavestno, da, večkrat celo lahkomišelnost, vihtel svojo sindikalno helebarde in navadno tudi dobil zahtevano. Danes delodajalec domala nezakaznovo maha z delovnimi knjižicami. In ni delovna zakonodaja tisto, kar je zarezalo prepad med obema, pač pa sistem brezpravja, značilen za prehodno obdobje. ● D. Z. Žlebir

Ugodno - osebni računalniki

3 BM Elektronika in mikro-računalniki d. o. o.

Posebna ponudba osebnih računalnikov PC/AT kompatibilnih samo **25.900,00 din** monokromatski **32.500,00 din** barvni VGA

Za občane le 3 % davka.
Konfiguracija: 286/16 MHz, 1MB RAM, 40 MB HD, monokromatski Hercules oz. barvni VGA monitor, tastatura z YU znaki.

Informacije: 3BM Elektronika in mikro-računalniki d. o. o., C. Železarjev 7, Jesenice, tel.: 81-341 int. 3399.

Roka pomoči invalidom in ostarelim

Jesenice, marca - S 1. marcem je pri Centru za socialno delo na Jesenicah začela delovati svetovalnica za starejše in invalide, ki tem ljudem ponuja odgovore na vprašanja s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, socialnega in zdravstvenega varstva, pomoči na domu, razna pravna vprašanja... Da bi se približali omenjenim strankam, so svetovalnice odprli kar v krajevnih skupnostih.

Sociologinja Mojca Mišič, ki je srce projekta, pomagata pa ji še dve socialni delavki, je pojasnila motive za svetovalnico:

»Pobuda se je pravzaprav rodila iz zamisli, da bi starejšim in invalidom nudili razne vrste pomoči na domu. Delež starejših nad 65 let namreč stalno narašča, večina je resda še aktivnih, kakih 5 odstotkov jih je potrebnih domskega varstva, toda okoli 15 odstotkov starejših ljudi bi ob pomoči drugih lahko še lep čas ostalo doma. V sodelovanju z društvom upokojencev, društvom invalidov,

zvezo borcev, rdečim križem, patronažo, krajevnimi skupnostmi, smo napravili seznam starejših in invalidnih ljudi, ki bi bili na Jesenicah potrebnih tovrstne pomoči na domu. Od 133 ljudi pa jih je le malo izrazilo željo po pomoči in še manj je bilo takih, ki bi to pomoč plačali. Razmišljali smo tudi o možnosti, da bi tako pomoč organizirali kot javna dela, kar bi ne le olajšalo življenje starejšim, pač pa dalo tudi možnost brezposelnim.»

Projekt ni bil deležen pričakovane odziva, več ga je pričakovalo od svetovalnice, ki jo

PRODAJA AVTOMOBILOV **ASTA** D.O.O. ŠKOFJA LOKA
tel: 064/631511 fax: 064/631511

PRODAJA RABLJENIH AVTOMOBILOV

- posredovanje pri prodaji in nakupu avtomobilov
- ocenitev avtomobilov

del. čas: od 8. - 13. ure in 15.30 - 19. ure.
sobota: od 8. do 12. ure
tel.: 064/631-511

Kulturni dnevi Koroških Slovencev

O "MLADJU" IN "CELOVŠKEM ZVONU"

Na okrogli mizi o slovenski literaturi na Koroškem so sodelovali ustvarjalci literarnih revij Mladje in Celovski zvon. Vsebinsko zavidljive kvalitete ravni nima širokega kroga bralcev. Za Slovence na Koroškem je velika prepreka slabo obvladovanje slovenskega jezika, nemščina pa je bližja tudi že večini mladih ustvarjalcev.

Prvi dogodek v okviru dveh kulturnih dnevov Koroških Slovencev v Ljubljani je bila petkova okrogla miza. V prostorih Društva slovenskih pisateljev sta bili po nekaj letih ponovno predstavljeni koroški literarni reviji Mladje in Celovski zvon.

Mladje prinaša vrhunske literarne stvaritve in je v preteklosti odigralo zgodovinsko vlogo pri razvoju slovenske literature onstran meje. Po dveh letnem preporu je urejanje pred kratkim prevzela skupina mladih pod vodstvom urednice pesnice Maje Haderlap, ki je pri nas nedavno dobila tudi nagrado Prešernovega sklada. Revija, pred dvema tednoma je izšla že sedemdeseta številka, je urednica označila kot na idealizmu in entuziazmu temelječe delo skupine ustvarjalcev - individualistov. Mladje si od ustanovitve leta 1960 sem prizadeva za emancipacijo slovenske kulture v koroškem in širšem avstrijskem prostoru in vsa leta ima vlogo kritičnega foruma za probleme Koroških Slovencev, pa tudi širšega prostora. Kot vsebinsko izhodišče so si postavili estetsko emancipirano literaturo. V Mladju so doslej objavljali skoraj vsi slovenski pisatelji koroški ustvarjalci, v zadnjem času pa tudi Slovenci iz Italije in matične domovine. Pojavljajo se tudi prevodi avstrijskih in italijanskih avtorjev. Izdajanje nenehno hromijo finančne in organiza-

cijske težave, nezadovoljni pa so tudi s prisotnostjo v matičnem slovenskem prostoru, saj mimo izvodov, ki grede v knjižnice in druge ustanove, skoraj nimajo naročnikov. Med obiskovalci okrogle mize je bilo slišati mnenje, da naš prostor potrebuje prav tako revijo, a je žal tu skoraj neznana. Celovski zvon ima krajšo tradicijo izhajanja, saj zdaj pripravljajo trideseto številko. Ena od značilnosti revije je polivalentizem (poleg glavnega v Celovcu so uredništva še v Ljubljani in Trstu ter severni in južni Ameriki), s čimer želijo zajeti slovenski življenjski svet. Poleg vseslovenstva sta

Gabrijel Lipuš in Polde Bibič sta sodelovala na predstavitvi glasbene kasete za otroke, ki so jo pripravili v Cankarjevem domu drugi dan kulturnih dnevov Koroških Slovencev v Ljubljani. Foto: J. Cigler

njeni značilnosti tudi krščansko katoliška usmerjenost (ne gre za svetovazorsko ožino, ni teološka revija) in poudarjanje slovenske kulturne tradicije. Obe reviji sta kljub pomembni vlogi pri oblikovanju mladih literatov deležni le skromne, skoraj simbolične denarne podpore iz deželne blagajne, kar je tudi odraz dejstva (omenili so ga tudi na okrogli mizi), da slovenski jezik na Koroškem nima družbene funkcije.

Urednik Celovskega zvona Herbert Forstnerič je povedal, da imajo na Koroškem premla naročnikov, čeprav se uredništvo trudi za vsebinsko in jezikovno razumljivost. Večina naših rojakov namreč slovenskega knjižnega jezika ne uspe več razumeti brez slovarja, zato se tovrstnemu branju izogibajo, otroci pa iz istega vzroka že raje prebirajo nemške knjige. Mimo obeh revij je to pravzaprav

splošen problem šolske in kulturne politike na Koroškem. V Mladju že nekaj časa ne dobijo del novih avtorjev, na literarne natečaje pa prispele malo del v slovenščini, saj mladi talenti pogosto zaidejo k pisanju v nemščini. Maja Haderlap celo meni, da je njena generacija najbrž zadnja, ki piše v slovenskem jeziku. Zato so gostje na okrogli mizi poudarili, kako pomembna je vloga obeh revij pri odkrivanju in uveljavljanju mladih talentov. Urednik Forstnerič je kot ravnatelj slovenske gimnazije menil, da je mentorstvo na šolah žal prešibko, kar bi kazalo spremeniti.

Med mislimi, izrečenimi na okrogli mizi, je ugotovitev, da je Celovski zvon za naš prostor manj zanimiv, kot je bil, saj imajo domači avtorji zdaj možnost objavljanja v tukajšnjih osrednjih medijih. Treba bi bilo tudi spremeniti odnos do koroških literarnih revij in jih preprosto uvrstiti med slovenske. Na prvo udeležencev okrogle mize za komentar teze Draga Bajta o "privilegiranosti koroškega lobbyja" (Književni listi, Nova revija) je Herbert Forstnerič odgovoril, da zaradi manjšega števila ustvarjalcev glede na Slovenijo in morda tudi zaradi zanje manj strogih kriterijev Korošci najbrž res pogosteje dobivajo nagrade. Sicer pa meni, da trditve o privilegiranosti ni utemeljena.

Urednica Mladje je na petkovem srečanju tudi sprejela pobudo urednika Celovskega zvona po konkretnem sodelovanju obeh revij, ki imata isti cilj - dvigovanje kulturne ravni na Koroškem in torej nista in ne moreta biti konkurenčni. ● T. Jurjevec

Naše razmišljanje

KULTURNI IMIDŽ MESTA

Nenavadno se sliši, toda mesto Kranj, ki svoje temelje šteje že več kot devetsto let, je šele zdaj dobilo svoj prvi turistični vodnik.

Tako pozno prihaja lično oblikovana knjižica z znamenitostmi mesta in nekaterih krajev kranjske občine lahko le iz dveh razlogov. Eden je gotovo v tem, da je turizem vsekakor pomembna gospodarska panoga, vendar pa v industrijsko cvetočem Kranju vsa desetletja ni štela veliko več kot le dodatek. Zadnje čase je vse manj zagovornikov izključno industrijskega razvoja, ki je v svojem silovitih razmahu marsikaj tega, kar bi turistična dejavnost lahko s pridom uporabila, odrinil v stran ali celo onemogočil.

Po drugi strani pa je končno prišlo do izraza povsod drugje razumljeno pravilo, da turisti samo ne jedo v restavracijah, spijo v hotelskih sobah in se vozijo po cestah, pač pa hočejo še vse kaj drugega, kar ni videti povsod drugod, tiste, kar je na primer značilno samo za Kranj in za nobeno drugo mesto. Ta izjemnost se kajpak kaže v naravni in kulturni dediščini, ki je stoletja nastajala kot izraz take in drugačne ustvarjalnosti prebivalstva in njihovega odnosa do okolja in narave sploh. Samo to je zanimivo za turista, popotnika od blizu ali od daleč. Kulturne vrednote Kranja, še posebej starega mestnega jedra in nekaterih pravih kulturno zgodovinskih biserov posejanih v okolici tja do Jezerskega, so vsekakor lice kraja, ki ostaja večno, leta mu dodajajo le nekaj zanimivih patine: pravkar dobljeni Turistični vodnik po Kranju je kvalitetna, zanimivo napisana izkaznica v klub mest, ki so že dolgo pred Kranjem našle pot iz kulturne in turistične anonimnosti. ● Lea Mencinger

70 LET PRIMOŽA RAMOVŠA

Ob visokem jubileju slovenskega skladatelja bo koncertna agencija Klemen Ramovš Management jutri pripravila slavni koncert, na katerem bodo znani slovenski glasbeni umetniki Klemen Ramovš, Tomaž Lorenz, Romeo Drucker, Cvetko Demšar, Miloš Mlejnik in Aci Bertonec izvedli slavljenceve skladbe Studio, 6 etud, Partituro in (premierno) lani napisano Pentafonio za kljunasto flavto in godalni kvartet. Poleg koncerta, ki bo ob 20. uri v Kulturnem domu Španski borci, bo obletnico zaznamoval tudi pogovor Primoža Ramovša z mladimi skladatelji. Njegov jubilej pa so že včeraj počastili na dveh koncertih. Duo Dekleva je polovico programa nastopa v Društvi skladateljev posvetil Ramovševim skladbam, z izvedbo njegovega dela na koncertu ob tridesetletnici svojega ustvarjanja pa je skladatelj jubilej počastila tudi harfistka Pavla Uršič.

Po štirih mesecih prizadevanj...

AGENS IN BLEJSKA KULTURA

Slogan Agensa "Na Bledu se nekaj dogaja - bodite zraven" se uspešno uresničuje. V načrtu so trije pomembni poletni festivali.

2 Agens, podjetje za kulturni management iz Žirovnice od novembra na Bledu in drugod po Gorenjskem organizira vrsto kulturnih, družabnih in vzgojno-izobraževalnih programov, ki naj bi prispevali k razvijanju kulturne ponudbe in s tem podobe Blede. Agencijo pri pripravi programov vodi predvsem zahteva po kvaliteti, kar posebej velja za ciklus Kulturni klub, ki je namenjen predvsem kulturnim sladokuscem. V ciklusu Vrtiljak so otroci doslej dobili tri ne le zabavne, ampak tudi kvalitetne predstave. Bis program pa so morali z vrsto koncertov Big banda RTV Slovenija po šolah pripeljati prav do občinstva, ki mu je ta ciklus namenjen, saj mladega občinstva na Bledu skoraj ni.

Za poletno sezono Agens pripravlja tri festivale mednarodnega značaja: VII. festival IDRIART, I. festival ALPE-JADRAN in I. etno festival. Julija se obeta tudi daljše gostovanje angleške gledališke skupine s tipično angleško Sullivan opereto. Jeseni se bosta dosedanjim trem priključila še dva ciklusa: promocije glasbene in video produkcije RTV Slovenija in ciklus Mladi laureati v sodelovanju z gibanjem Jeunesses Musicales, kamor se uvršča tudi naša Glasbena mladina.

Agensovo prizadevanje za neprekinjeno vrsto prireditev so na Bledu dobro sprejeli tako občinstvo kot tisti, ki kakorkoli delujejo v kulturni sferi. Agens se zdaj želi bolje povezati z blejsko in radovljiško krajevno, kulturno in turistično strukturo, da bi lažje reševal organizacijske in finančne probleme. Da bi zagotovili možnosti za obstoj in razvoj vseh zastavljenih projektov, v Agensu razmišljajo o ustanovitvi kulturne fundacije, ki bi sponzorjem poleg medijske promocije zagotavljala tudi možnosti neposrednega trženja.

Agens za ta konec tedna pripravlja zanimiv gledališki dogodek. V okviru Kulturnega kluba bo v nedeljo zvečer v Festivalni dvorani z uspešnico KABARET 91 Svetlane Makarovič nastopilo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. ● T. J.

NOCOJ LUTKOVNA PREMIERA

Kranjska lutkovna skupina Tri je pripravila novo lutkovno predstavo za otroke. Premierna uprizoritev igrice Čenča bo danes, v torek, ob 17. uri v gradu Kieselstein.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V prostorih Gorenjskega muzeja, Tavčarjeva 43, so odprte razstave: *Gorenjski kraji in ljudje v I. in II. svetovni vojni, Po sili vojak in keramika umetnic Sonje Rauter - Zelenko in Nine Zelenko*. V Prešernovi hiši je odprta razstava ilustracij za knjigo *Enci benci na kamenci akad. slikarja Zvonka Čoha*. V galeriji Mestne hiše je odprta razstava *Nove pridobitve etnološkega oddelka Gorenjskega muzeja 1988 - 1990*. V Tavčarjevi 43 je na ogled razstava *banderskih slik iz zbirke Gorenjskega muzeja*. V galeriji Lipa v Mestni hiši razstavlja akad. slikar Rudi Pergar. V galeriji Bevisa na Koroški cesti 47 razstavlja akad. slikar Jože Čuha.

V Prešernovem gledališču bo jutri, v sredo, ob 19.30 uri predstava *Kdor skak, tisti hlap Rudija Šeliga* za abonma modri in izven. V četrtek bo ob isti uri predstava za abonma rdeči in izven. V Glasbeni šoli bo noč ob 19.30 uri nastopil kvartet *PRO ARTE iz Zagreba z gostom pianistom Pietrom Cavalierjem iz Dubrovnika*. V četrtek, 21. 3., bo ob 19.30. uri nastopila flautistka *Maša Bertok ob spremljavi pianistke Vlaste Doležal-Rus*. V Carniumu (Delavski dom, vhod 6) bo jutri, v sredo, predavanje z diapozitivi *Tomislava Čopa* s poti po Kanadi. *Gauiloises Blondes Club* v hotelu Creina nočjo vabi v jazz klub na Jazz selection - live.

JESENICE - V galeriji *Kosove graščine* je na ogled razstava *ročno izdelanih tkanin in unikatne keramike umetnic Nede Bevk in Janje Smole Cvelbar*.

V razstavnem salonu *Dolnik* je odprta razstava *barvnih in črno-belih fotografij članov Foto kluba Tržič*.

RADOVLJICA - V galeriji *Ekos*, Trubarjeva 5 razstavlja *Slikarska skupina 6 + 4*.

V Sivčevi hiši je na ogled razstava del slikarke *Vide Slivnik - Belantič*.

LESCE - V galeriji *Flamingo* razstavlja likovna dela *Bernarda Smida*.

SKOFJA LOKA - V *Groharjevi galeriji* je na ogled razstava del slikarke *Mirne Pavlovec*. V galeriji *Fara* je odprta razstava *slik petih članov škofjeloškega likovno umetniškega društva*. V OŠ *Cvetko Golar* razstavlja akad. slikar *Simon Mlakar*. V galeriji *Loškega gradu* razstavlja *škofjeloški likovniki*. Na *Loškem odru* bosta drevi ob 19.30 s predstavo *Dušana Jovanovića Življenje plejbojev* gostovala *AGRFT in CD* za abonma rdeči in izven. V galeriji *ZKO Knjižnica* bodo noč ob 18.30 uri odprli *slikarsko razstavo Rada Dagarina Poslikani strop*. V knjižnici *Ivana Tavčarja* bo v četrtek, 21. 3., ob 18. uri prikaz diapozitivov na temo *Sport Foto kino kluba*.

TRŽIČ - V paviljonu *NOB* je na ogled razstava *slik Vinka Hlebsa*. V *Kurnikovi hiši* je odprta razstava *fotografij Sandija Čufarja*. Na *gradu pri Sv. Juriju* nad Bistrico pri Tržiču bo noč ob 18. uri predstave *6. snopiča Tržiškega zbornika in koncert glasbene skupine Duma*.

KAMNIK - V razstavišču *Veronika* je na ogled razstava *fotografij članov foto sekcije Foto kino kluba Mavrica Radomlje*.

RAZSTAVA V GALERIJI AVSENIK

V petek, 22. marca 1991, ob 18. uri bo v Galeriji Avsenik v Begunjah na Gorenjskem otvoritev razstave slik znanih jugoslovanskih avtorjev pod naslovom *Kadar umetniki niso utesnjeni*, ki jo Galerija Avsenik pripravlja skupaj z Galerijo LM Nevenke Festic iz Maribora. V otvoritvenem programu bodo sodelovali akademski godalni orkester iz Ljubljane, program so povezovala Alenka Bole - Vrabc, uvodno besedo pa bo imel dr. Ivan Sedej. Na razstavi bodo predstavljena dela vrhunskih umetnikov jugoslovanske ustvarjalnosti: Milana Konjovića, Mersada Berberja, Olje Ivanjčke, Safeta Zeca, Ismarja Mujzinovića, Vlada Veličkovića, Jožeta Horvata, Eda Murtića, Alojza Konca, Franceta Slane, Ludvika Pandurja in Vaska Četkovića. Razstava bo na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 11. do 17. ure.

D. P.

DENARNIŠTVO NA LOŠKEM

Muzejsko društvo Škofja Loka spet pripravlja Blaznikov večer. O denarništvu na Loškem v preteklosti in sedanosti bosta spregovorila magister Franci Štukl in Vladimir Žužek. Blaznikov večer bo v petek, 22. marca, ob 18. uri v muzeju na Loškem gradu.

NOVA RADOVLJIŠKA GALERIJA

Na Trubarjevi ulici v Radovljici so odprli novo galerijo Ekos, katere dejavnost bo med drugim tudi zbiranje sredstev za odkup Linhartove rojstne hiše. Prvi v novi galeriji razstavlja slikar Janko Korošec iz skupine 6+4, UKO Kropa pa razstavlja značilne unikate kroparskega kovaštva.

NOVO V ETNOGALERIJI SKRINA

Bled - Etnogalerija Skrina v novem Trgovsko-turističnem centru na Bledu vabi na ogled prodajne razstave *»Velikonočni prazniki na Slovenskem nekoč in danes«*.

Na ogled je 123 tradicionalnih slovenskih motivov za poslikavo velikonočnega pirha, ki je v svoji izvorni obliki že marsikje pozabljen. V klasičnem smislu okrajšujejo pirhe pri nas le še v Prekmurju in Beli krajini. V Prekmurju izdelujejo remenke tako, da jajce najprej pobarvajo, nato pa z ostrim predmetom izpraskajo vzorec. V Beli krajini pa kombinirajo tehniko nanašanja voska in barvanja. Za prekmurske remenke in belokranjske pisane so značilni geometrični in stilizirani liki in napisni voščil kot na primer veseli vzem, vesela aleluja. V pomoč pa so tudi marsikateremu sramežljivemu dekletu, saj napis: *Te rada imam, ti pisanko dam», sam po sebi že vse pove*.

Poleg pirhov bodo na prodaj vse vrste različnih beganic, ki so značilne za vse slovenske pokrajine, mesta in vasi. Na voljo bodo tudi velikonočne raglje in prti, potičnice, cajne in stoljale za šunko in prsut. Razstava bo odprta do sedmega aprila.

Z zadnje seje tržiške skupščine Pobuda Gospodarski zbornici Slovenije

Tržič, 13. marca - Naše gospodarstvo obremenjuje tudi počasno reševanje gospodarskih sporov na sodišču, ugotavljajo tudi tržiški odborniki, posebej pa so pozorni na nerazumljivi 199. člen Zakona o izvršnem postopku, po katerem se sklepi o izvršbi izvršijo pred pravomočnostjo sklepa o izvršbi. - Tržičani bi vseeno radi svoje sodišče.

Kranjsko temeljno sodišče je podobno kot vsa druga sodišča v Sloveniji in v državi zasuto s sodnimi primeri, ljudje s sodišč pa zaradi podcenjevanja njihovega dela odhajajo v zasebno prakso. Samo v Kranju je ostalo ob koncu leta 1990 okrog 3000 nerešenih gospodarskih sporov, to pa je za sedanje zmogljivosti kranjskega sodišča dela za dve leti, je v svojem poročanju na sredini seji tržiške skupščine opozoril sodnik Temeljnega sodišča in vodja enote Kranj Anton Šubic.

Odbornik Drago Ficko pa je opozoril na sporni 199. člen zakona o izvršnem postopku, po katerem se izvršba lahko izvrši že pred pravomočnostjo sklepa o izvršbi. Pogosto se namreč dogaja, da podjetja iz drugih republik predlagajo izvršbo, čeprav je bila njihova terjatev že plačana in zaradi tega člena zakona SDK zahtevani znesek nakaže še enkrat, slovenske firme pa potem le s težavo dobijo ta denar vrnjen ali pa sploh ne.

Tržiški odborniki so bili soglasni, da dajo pobudo Gospodarski zbornici Slovenije, ki naj sproži postopek, da se to zakonsko določbo, ki sicer dela večje težave podjetjem, kot sodiščem, spremeni oziroma ukine. Njihov delegat v zboru združenega dela Franc Grašič bo to njihovo pobudo sporočil skupščini.

Ob pregledu poročil o delu kranjskega temeljnega sodišča, sodišča združenega dela, sodnika za prekrške občine Tržič in javnega pravobranilca Gorenjske, so Tržičani izrazili željo, da bi Tržič imel svoje sodišče, kot ga je že imelo pred vojno. Domači sodniki bolj poznajo probleme in navade Tržičanov, tržiškega gospodarstva, kar bi olajšalo marsikateri primer, predvsem pa bi bilo reševanje sodnih zadev hitrejše, kot se to zdaj dogaja v Kranju. ● D. Dolenc

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Previdna tuja vlaganja

Tuja vlaganja v jugoslovansko gospodarstvo so v preteklih dveh letih znašala približno tri milijarde mark. Registriranih je bilo 2.591 mešanih podjetij, tujci so jih sami ustanovili 708. Največ dogovorov o skupnih vlaganjih je bilo sklenjenih v Srbiji, kje jih je bilo brez upoštevanja pokrajin 903, sledi Hrvaška s 820 in Slovenija s 619 dogovori, najmanjše pa je bilo zanimanje za Kosovo. Nova podjetja, ki so nastala na osnovi skupnih vlaganj, se ukvarjajo predvsem s storitvami in tako zaposlujejo dosedanje vrzel. Največ dogovorov je bilo sklenjenih v trgovini, turizmu in gostinstvu, največ sredstev pa je bilo vložnih v podjetja za proizvodnjo električnih strojev, v kovinsko predelovalno industrijo, dosti pa tudi v tekstilno in prehrambeno. V povprečju je vlaganje po podjetju znašalo 853 tisoč mark. Največ zanimanja za vlaganja pri nas so pokazali rojaki, ki so odšli v svet in tam obogateli, zdaj pa se vračajo. Malo pa je tujcev, ki pri nas ustanovljajo podjetja. Največ denarja pa prihaja v podjetja, ki imajo znane izdelke, trg in solidno ime v poslovnem svetu. K nam pa še ne prihaja veliki svetovni kapital, saj so razmere pri nas preveč nestabilne in tvegane zato preveliko. Drugi razlog pa je neorganiziran nastop naših podjetij na tujih trgih, kar so pred kratkim na zasedanju jugoslovansko-japonske gospodarske komisije posebej poudarili Japonci.

Banke medsebojno trgujejo z devizami

Zvezna vlada je na začetku leta ukinita prodajo deviz, zdaj pravi, da intervencije Narodne banke na deviznem trgu ne bo dovolila, dokler ne bo sprejet koncept delovanja federacije v prehodnem razdobju, kar vsebuje tudi denarno politiko in ureditev plačilnega prometa. Čeprav Narodna banka že več kot dva meseca ni intervenirala, devizni trg deluje, medbančni sestanki se odvijajo vsak dan, na njem sodeluje 33 jugoslovanskih bank, ki imajo dovoljenje za poslovanje s tujino. V prvih dveh mesecih letošnjega leta so banke v medsebojnem trgovanju ustvarile za 72,3 milijona dolarjev prometa, od tega na deviznem trgu za 18,6 milijona dolarjev, po podatkih združenja jugoslovanskih bank pa je bilo v neposrednih bančnih stikih prodanih za 55,5 milijona dolarjev. Največji neto-kupci deviz so bili: Gospodarska banka Zagreb 19,3 milijone dolarjev, Zagrebška banka 10 milijonov dolarjev in Jugoslovanska investicijska in kreditna banka Beograd 11,1 milijona dolarjev. Jugobanka je v tem času prodala za 28,1 milijonov dolarjev deviz, Ljubljanska banka za 10,3 milijona dolarjev in Reška banka za 14,8 milijona dolarjev. S temi devizami banke v glavnem plačujejo svoje obveznosti do tujine in izplačujejo devizne prihranke varčevalcem, z omejitvami seveda.

Med "gastarbajterji" petina naših

Med približno 5 milijoni tujih delavcev v državah Zahodne Evrope je 1,1 milijona Jugoslovancev, od tega je približno 600 tisoč zaposlenih, preostali so njihove družine. Med njimi pa jih je približno 40 tisoč, ki so delo izgubili in iščejo novega. Največ "gastarbajterjev" je v Nemčiji, Franciji, Švici in v Avstriji, te države so leta 1973 ustavile zaposlovanje tujih delavcev, zato po tem letu prihajajo v glavnem "na črno". S pomočjo jugoslovanske vlade so vsaj v Nemčiji zaposlitvena vrata za naše ljudi spet malce odprta. Letos bo tam preko naših podjetij delalo 14 tisoč delavcev, zvezni zavod za zaposlovanje pa je sklenil dogovor o neomejenem zaposlovanju sezonskih delavcev (do tri mesece letno), pričakujejo, da se jih bo tako zaposlilo 10 tisoč. Vladi Nemčije in Jugoslavije pa sta se letos prvič dogovorili o izmenjavi tisoč mladih strokovnjakov v majhnih in srednjih podjetjih. Naši bodo v Nemčiji dobili dragocene izkušnje in dopolnili znanje jezika, nemški pa bodo pri nas spoznali tržišče, se naučili jezika in tako prispevali h gospodarskemu sodelovanju.

Izbrali natečajno rešitev za nov potniški terminal na brniškem letališču

Odtehtale so tehnološke rešitve

Južni terminal so bile sanje, ki so se jim na brniškem letališču že odrekli.

Ljubljana, 15. marca - Na ljubljanskem Magistratu so odprli razstavo urbanističnih in tehnoloških arhitektonskih natečajnih rešitev novega potniškega terminala Aerodroma Ljubljana, ki naj bi ga po besedah direktorja letališča Vinka Možeta začeli graditi prihodnje jesen. Prispelo je devet rešitev, izbira je bila težavna, na kar kaže izdvojen mnenje dveh članov komisije, ki pravita, da bi pri izbiri morali bolj upoštevati arhitektonsko oblikovalna merila. Izbrana je bila namreč rešitev, ki so jo na tiskovni konferenci označili kot šolski primer dobre tehnološke rešitve.

Aerodrom Ljubljana je javni natečaj razpisal 2. novembra lani, nanašal se je na urbanistične in tehnološko arhitektonske rešitve novega potniškega terminala, ki ga nameravajo zgraditi na severni strani sedanjega letališkega poslopja. Poleg same stavbe obsega tudi parkirni prostor in cesto ter navezavo na obstoječe objekte. Natečaj je bil zaključen 11. februarja letos, prispelo je devet elaboratov, ocenila jih je posebna komisija, ki jo je vodil direktor brniškega letališča Vinko Možeta.

Premajhen poudarek arhitekturi

Komisija je prvo nagrado v vrednosti 180 tisoč dinarjev dodelila SCT Inženiringu Ljubljana (avtorja Vladimir Koželj in Jagoda Ličina), drugo v višini 120 tisoč dinarjev Ljubljanskemu urbanističnemu zavodu (Peter Bassin, Igor Bizjak, Borut Šanj, Marjan Vrhovec) in tretjo v višini 80 tisoč dinarjev Kras Inženi-

Peter Maren, namestnik republiškega ministra za ceste, je na otvoritvi razstave dejal, da je odločitev za izgradnjo severnega terminala in s tem opustitev zamisli o južnem pravilna. Zato so v republiškem proračunu predvidena tudi sredstva za brniško letališče.

ringu Sežana (Vojteh Ravnikar). Dve rešitvi pa so odkupili: Urbanističnega zavoda Ljubljana (Milan Grbovič) za 60 tisoč dinarjev in Izir Ljubljana (Matjaž Accetto, Sergej Dolenc) za 40 tisoč dinarjev.

Na tiskovni konferenci pred otvoritvijo razstave so povedali, da so tehnološke rešitve bistvena prednost prvoizbranega projekta, saj je takorekoč šolski primer dobre rešitve. Nekateri druge, zlasti tretjenagranega (Kras

Peter Maren, namestnik republiškega ministra za ceste, je dejal, da so v proračunu predvidena sredstva za izgradnjo novega potniškega terminala.

Sežana) odlikujejo arhitektonske rešitve, drugonagranega pa vpetost v okolje. Ogledati si jih je seveda moč na razstavi in iz maket razbrati, da je temu res tako. Prvonagranjeni projekt deluje tehnološko izpiljeno, drugonagranjeni izredno zračno, pri tretjenagranem pa je izredno zanimiva streha na stavbi, saj posnema pogled na gore.

Komisija ni bila enotnega mnenja, arhitekta Grega Košak in Marjan Bežan, sta podala izdvojen mnenje, v njem pravita, da je ljubljansko letališče tolikšnega pomena, da bi pri izboru natečajnih rešitev morali imeti prednost arhitektonsko oblikovalni kriteriji, saj je projekti moč tehnološko dodelati, arhitektonske zasnove pa ni moč spreminjati in jo izboljšati. Izrazno boljše rešitve sta našla kar pri treh projektih, zlasti pri projektu Krasa iz Sežane.

18 tisoč metrov novih površin

V kolikšni meri bodo upoštevane pripombe, je seveda težko reči, direktor letališča Vinko Možeta je dejal, da bo v nadaljnji postopek vsekakor šel prvoizbrani projekt. Do jeseni bo izdelan idejni projekt, nato glavni, graditi naj bi začeli prihodnje jesen. Težav z zemljiškimi zadevami ne bodo imeli, saj je zemljiš-

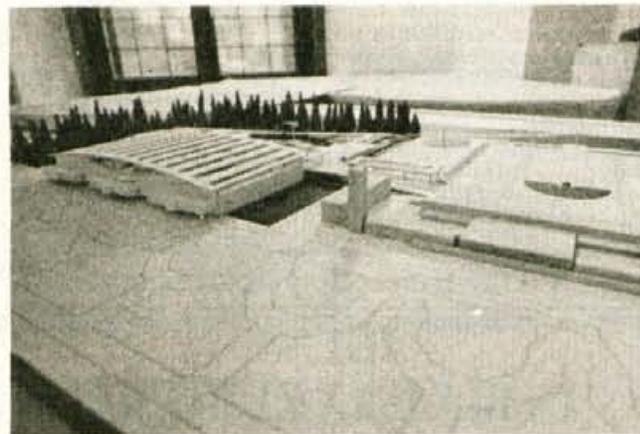
če njihovo. Kranjski Domplan pripravlja urbanistično krajinski načrt, ki bo osnova za izdajo lokacijskih odločb in dovoljenj, kranjska skupščina naj bi načrt sprejela še letos.

V novem letališkem poslopju bo približno 18 tisoč površinskih metrov prostora, računajo, da bo veljalo 24 do 25 milijonov dolarjev. Direktor Možeta je dejal, da računajo na posojilo evropske banke za razvoj, njeni predstavniki so se že oglasili na brniškem letališču. Seveda pa računajo tudi na sofinanciranje slovenske vlade.

Sanjam so se odrekli

Zamisel o izgradnji južnega terminala je s tem opuščena. To so bile sanje osemdesetih let, ki smo se jim odrekli, je dejal Vinko Možeta. Ne samo, da za izgradnjo danes ne bi mogli več zbrati denarja, prostodušno tudi povedo, da bi v tem primeru brniško letališče nekaj let imelo izgubo.

Tudi izgradnja severnega terminala bo denarno zahtevna, denarja pa je dandanes malo, zato se utegne granja odmakniti. Vendar pa bodo na brniškem letališču nanjo lažje počakali, saj so letališče stavbo deloma dogradili in popravili. ● M. Volčjak, Foto: J. Cigler

Drugonagranjeni projekt

Preteklo desetletje Elektro Gorenjske

V znamenju naložb

Kranj, marec - Elektro Gorenjske, ki je z letošnjim letom postala javno podjetje, je izdala brošuro o svojem delu v preteklem desetletju, ki ga označujejo pomembne naložbe v distribucijo električne energije na Gorenjskem, obratovati je začela elektrarna Mavčiče in več malih vodnih elektrarn.

V brošuri so prikazana gibanja proizvodnje in porabe elektrike, izgube v omrežju, dejavnost in ekonomski položaj ter vrsta drugih podatkov, ki zokrožujejo razvoj gorenjske elektrodistribucije. Preteklo desetletje je bilo v znamenju naložb, v letih od 1980 do 1990 je bil postavljen 400-kilovoltni daljnovod od Beričevega pri Ljubljani do Okroglega pri Kranju, ki je Gorenjsko neposredno vključil v slovenski elektroenergetski sistem in s tem povezal z Jugoslavijo in Evropo. Na Okroglem je bila zgrajena vozliščna razdelilna transformatorska postaja s transformacijo 400/11p kilovoltov, ob tem pa je bilo sanirano celotno magistralno 110 kilovoltno omrežje.

V preteklem desetletju je na Gorenjskem začela obratovati vodna elektrarna Mavčiče, tik pred zaključkom izgradnje pa

je manjša akumulacijska elektrarna Lomščica v Trziču. Z lastnimi sredstvi in s sredstvi za splošno ljudsko obrambo je bilo obnovljenih več malih vodnih elektrarn, predvsem turbinne in generatorji ter povečani vtoki. Nove male vodne elektrarne pa so bile zgrajene v Davči, Jelendolu, Mojstrani in Sorici, na tem območju se je bistveno povečala zasebna pobuda.

Med najpomembnejše distribucijske objekte pa sodita razdelilni transformatorski postaji na Jesenicah, v Trziču, dograjeni sta bili na Primskovem in v Škofji Loki, postavljeni so bili pripadajoči daljnovodi Moste-Jesenice - karavanški predor, Bled - Bohinj in Zeje - Trzič. Za čisto distribucijo pa je bilo značilno pospešeno uvajanje direktne transformacije, prehod z 10 na 20 kilovoltno obratovalno napetost, uvajanje sta-

tične kompenzacije na srednji napetosti. Razmere so se izboljšale in izgube zmanjšale tudi zaradi številnih vgrajenih transformatorskih postaj v obstoječe nizkonapetostno omrežje, obnove omrežij in zamenjave žic s kablji.

Dejavnost je bila vodena in nadzorovana iz distribucijskega centra vodenja na Zlatem polju. Zanimiv je tudi podatek,

da je poraba električne energije naraščala do leta 1988, nato pa se je umirila. Prodane je bilo za 54,6 odstotka elektrike več kot desetletje poprej, število odjemalcev se je povečalo za 10.216. Letna poraba elektrike je znašala 706.000 megavatin ur, omrežje meri 4.286.453 kilometrov in ima 48 razdelilnih transformatorskih postaj, 29 razklopišč in 1.077 transformatorskih postaj. ● D. Papler

Konkurenca Intereuropi

Zasebna špediterja na Ljubelju

Tržič, marca - Kaže, da bomo na Gorenjskem dobili prva dva zasebna špediterja na ljubeljskem mejnem prehodu.

Novoustanovljeni špedicijski podjetji Mobiltrans d.o.o. Zelenica 10 Tržič in FAST - špedicija d.o.o. Sebenje 59, Tržič sta prosila tržiški izvršni svet, da se jima omogoči opravljanje špedicijskega postopka na mejnem prehodu Ljubelj. Doslej je vse špedicijske posle tu opravljal Intereuropa Koper, od katere prihodek pa je ves tekkel mimo Tržiča.

O prošnji obeh zasebnih špediterjev je na svoji zadnji seji 12. marca razpravljala tržiški izvršni svet in jima odobril opravljanje špedicijske službe na mejnem platuju Ljubelj v začasnih objektih, kot jih jima je določilo Cestno podjetje Kranj, uradni upravitelj mejnega platoja. Vsaka novogradnja na tem področju je namreč ustavljena do sprejetja ureditvenega načrta celotnega kompleksa Ljubelj. Obe špedicijski firmi sta dobili dovoljenje za obratovanje do konca letošnjega leta oziroma do sprejetja ureditvenega načrta Ljubelj. ● D. D.

Torek, 19. marca 1991

Skupščinska razprava o gozdarskem zakonu

Ministrstvu ne bo lahko

Dr. Jože Osterc: "Ko bo denacionalizacija končana in bomo na novo opredelili vlogo občin, bodo izpolnjeni pogoji, da bi lahko občinam vrnilo gozdove, ki so nekaj že bili njihova last."

Ljubljana, 15. marca - Čeprav bi sedanje razmere v gozdarstvu zahtevale takojšnje ukrepanje in sprejetje sprememb in dopolnitev zakona o gozdovih, so se poslanci slovenske skupščine na nedavnem zasedanju odločili za normalni skupščinski postopek in so sprejeli predlog za izdajo zakona, niso pa soglašali s tem, da bi hkrati sprejeli tudi osnutek. Poslanec bi bilo težko očitati, da ne poznajo trenutnih razmer v gozdarstvu, ko je ob vseh problemih najhujše to, da ni zakonskih osnov in možnosti za spremembe; za normalni postopek pri sprejemanju zakona so se verjetno odločili predvsem zaradi pomembnosti zakona za gozdarstvo in za državo pa tudi zaradi zelo različnih stališč v predskupščinskih razpravah. Ta različnost se je pokazala tudi na skupščinskem zasedanju, na katerem pa stališča kmečke zveze ne niso bila tako osamljena, kot so nekateri napovedovali po precej burnih razpravah med kmeti, gozdarskimi strokovnjaki in političnimi strankami. Nasprotno: stališča kmečke zveze so podprli tudi nekateri poslanci iz opozicijskih strank, predvsem iz tistih občin, kjer je gozdarstvo zelo pomembna dejavnost.

Kmetijsko-gozdarskemu ministrstvu verjetno ne bo lahko, ko bo poskušalo kar najbolje upoštevati predloge, mnenja, pripombe in kritike iz skupščinske razprave; še posebej zato, ker se je na zasedanju dobro pokazalo, da se vse bolj poglablja prepada med kmetijsko-gozdarskim ministrstvom in kmečko zvezo. Ko je eden od kmečkih poslancev kritiziral ministrstvo oz. vlado, čes da bo morala postaviti ta resor na pravo mesto, se je oglasil Jaša L. Zlobec in pripomnil, da kmetijsko-gozdarsko ministr-

stvo ni ministrstvo kmečke zveze, ampak sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano...

Ker je bilo v razpravi kar precej predlogov, da naj bi nekateri družbeni gozdovi postali občinska lastnina, je republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Osterc povedal, da so v ministrstvu že pri pripravi predlaganih zakonskih sprememb razmišljali o takšni možnosti, vendar so jo zaenkrat izpustili, ker pri nas še ni opredeljena nova vloga občin. Po končani dena-

cionalizaciji in novi opredelitvi občin pa bodo po mnenju dr. Osterca izpolnjeni pogoji, da bi lahko tudi občinam vrnilo gozdove, ki so nekaj že bili v njihovi lasti. Kar zadeva odkazilo, je res, da se je v preteklosti izrodilo za prisilo, zdaj pa ga je po ministrovih besedah treba razumeti kot strokovno svetovalno opravilo. Dejal je tudi, da predlagano število zaposlenih v javni gozdarski službi temelji na normativih za posamezna strokovna opravila in na podlagi primerjav s sosednjimi državami.

Poslanci kmečke zveze so predvsem poudarjali, da v gozdovih ni mesta za monopol - ne za monopol gozdarjev in ne za monopol lastnikov, da osnutek zakona daje vsa pooblastila javni gozdarski službi in toliko omejuje lastninske pravice, da ni več mogoče govoriti o pravih lastnikih, da zakon namesto monopola gozdnih gospodarstev uvaja monopol javne gozdarske službe, da naj odnose med gozdarstvom in lovstvom ureja lovski zakon, da naj bo označevanje gozdnega drevja za posek obvezno le v varovalnih gozdovih in v gozdovih s posebnim namenom, v vseh drugih pa ne... Predstavniki opozicije, ki so precej širokogrudno delili pohvale kmetijskemu ministrstvu za predlagani zakonski osnutek, so zagovarjali stališče, da zakon dobro

Kranjski poslanec Vitomir Gros je nasprotoval temu, da bi republika vzela občinam gozdove in jih prenesla pod državno upravo, ker bi s tem samo povečevali eksteritorialnost občine. "V Kranju to dobro poznamo, belih lis, kakršna je Brdo, si ne želimo več," je dejal Vitomir Gros in poudaril, da bi se gozdarske temeljne organizacije kooperantov morale preoblikovati v zadrage, da gozdarska stroka želi z zakonom pridobiti široka upravljalska pooblastila, vse dolžnosti, ki izhajajo iz lastnine, pa prepustiti lastnikom, da se skuša z zakonom legalizirati "pobeg gozdarjev v varne državne službe"... Gozdarskih strokovnjakov je za tako majhno deželo, kot je Slovenija, po mnenju Vitomirja Grosa preveč. Ker naj bi k uničevanju gozdov nekaj pripomogli tudi letalski koridorji, je predlagal, da bi jih na vsake toliko časa premaknili, zato da bi si gozdovi lahko opomogli.

ureja označevanje drevja za posek in da je ob vsem narobe le to, da se je to vprašanje spolitiziralo; nekoliko so dvomili v to, da bodo lastniki gozdov tudi dejansko skrbeli za gojitvena dela, precej pa so tudi poudarjali, kako strokovno je bilo v preteklosti gospodarjenje z našimi gozdovi. Poslanci kmečke zveze pa tudi drugi so s primeri dokazovali, da vse le ni bilo tako lepo, kot se skuša prikazati: goloseki so prepovedani, pa jih je tudi mogoče videti; za vse slabše zdravstveno stanje naših gozdov ni krivo samo onesnaževanje, ampak tudi porušeno razmerje med divjadjo in rastlinstvom... ● C. Zaplotnik

Ko krivica ni več krivica...

Predvolilne obljube, da bo nova oblast materialno in moralno popravila vse krivice, ki so jih storile povojne oblasti, so vzbudile pri državljanih številna upanja, med drugim tudi ta, da bodo nekega dne poleg nacionaliziranega, zaplenjenega ali kako drugače krivično odvzetega premoženja le dobili izplačilo partizanskih banov pa odškodnino za čas, ki so ga po krivici morali preživeti na prisilnem delu ali v zaporih, nadomestilo za izgubljeni dobiček, razliko med vsiljeno in realno odškodnino - in še bi lahko naštevali. Zdaj, ko je republiška vlada že predstavila osnutek zakona o denacionalizaciji, je že bolj ali manj jasno, da vseh krivic ne bo mogoče popraviti, prav tako ne doseči absolutne pravičnosti. Nova oblast se namreč dobro zaveda, da je zalogaj, ki si ga je naložila s predvolilnimi obljubami in volilnimi programi izjemno velik, in da bi si z doslednim popraviljem lastninskih in nelastninskih krivic dobesedno obesila vrv za vrat in si podpisala "menico" za stečaj že tako obubožane države.

Tudi osnutek zakona o denacionalizaciji, ki bo v teh dneh prvič v skupščinski obravnavi, izhaja iz tega, da vseh krivic pač ni mogoče popraviti in da je treba popraviti predvsem tiste, ki so najbolj kričeče in so najbolj prizadele državljane. To je tudi razlog, da za "čas krivic" opredeljuje le obdobje od 1945. do 1958. leta (in le izjemoma tudi po 1958. letu), da za krivična šteje samo neodplačana podržavljenja in da ne "priznava" krivic, ki so jih občutili državljani, ko so, denimo, pod prisilo podpisali pogodbe in sprejeli skromno odškodnino (znani so primeri, ko so kmetje za kvadratni meter zemlje dobili toliko, kolikor je bilo treba odšteti za škatlico cigaret)... Da se ob tem nekateri sprašujejo, ali so bili odvzeti kmetijske zemlje in gozdov po 1958. letu pravični, ne preseneča. Zakonodajalec tudi ne trdi, da bi bili pravični, vendar se zdi, da je enostavno moral sprejeti merila, sicer bi se - povedano po domače - v množici krivic in pri njihovem popraviljanju preprosto "izgubil". ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

Republiški izvršni svet je pred nedavnim na osnovi povprečne letne stopnje rasti cen v letu 1988 in 1989 z odlokom prevrednotil katastrski dohodek. Za gozdove znaša valorizacijski koeficient 23,30, za ostale katastrske kulture pa 13,43. Kmečka zveza je že napovedala, da bo predlagala ustrezno spremembo.

Po koliko obrestujejo denar v Slovenski zadružni kmetijski banki, d.d. Ljubljana?

vrsta vezave	obrestna mera (v %)
vloge na vpogled	20
vloge, vezane nad mesec dni	25
vloge, vezane nad tri mesece	34
vloge, vezane nad šest mesecev	35
vloge, vezane nad dvanajst mesecev	36
vloge, vezane nad dve leti	37
vloge, vezane nad tri leta	38

Za vezavo večjih zneskov dajejo varčevalcem še za nekaj odstotkov ugodnejše obrestne mere, odvisno od vsote in časa vezave.

Promet z lesom je, kot vse kaže, že prost. Škofjeloška Jelovica odkupuje na svojih žagah v Predvdvoru, Cerkljah, Škofji Loki in Sovodnju žagarsko hlodovino smreke in jelke po naslednjih cenah:

kakovostni razred	cena (v din/m ³)
hlodovina - I. razred	1.810,00
hlodovina - II. razred	1.460,00
hlodovina - III. razred	1.160,00

Cene veljajo za les, dostavljen na žago, in za hlode, dolge 4 metre (z dodatkom) in srednjim premerom najmanj 20 centimetrov.

Za vse, ki kupujejo prašičke za nadaljnjo rejo, nekaj podatkov s slovenskih sejmišč. V Igi vasi je bilo treba za prašičke, težke 20 do 30 kilogramov, odšteti okrog 1200 dinarjev, v Novem mestu so pujske, stare 8 do 14 tednov oz. težke od 18 do 40 kilogramov prodajali po 40 dinarjev za kilogram žive teže, v Novi Gorici so prodajali, ki so se pripeljali s tovornjaki iz Šabca, zahtevali za pujske, težke od 30 do 40 kilogramov, od 43 do 46 dinarjev za kilogram žive teže.

Starosvetne šege, navade in modrosti

Benedikt zemljo odklene

V četrtek, 21. sušca, goduje Benedikt, v ponedeljek, 25., pomladanska Marija.

Kot piše Niko Kuret v svojem življenjskem delu Praznično leto Slovencev, so kmetje svoje dni na dan sv. Benedikta dali blagoslovljati kadila za krave, prekmurske gospodinje pa so s posebno Benediktovo vodo oblivale podplate na pepelnico vsej družini, da bi jih obvarovale kačjega pika. Ker Benedikt goduje na dan začetka pomladi, je pravi pomladin, zato marsikje pravijo, da "zemljo odklene". Do tega dne trava ne raste, potlej pa, četudi bi jo nazaj tlačili...

Pomladanski Mariji so ponekod na Gorenjskem pravili tudi "zemnahtnica", na Koroškem ji še danes pravijo "ebehtnica", kar je (zaradi bližajočega enakonočja) popačenka iz nemške besede Ebennacht (enakonočje). Pomladanska Marija pripelje lastovke v deželo. Na ta dan ponekod z blagoslovljeno vodo kropijo polja, travnike, gozdove pa tudi hišo in hlev, da pospešijo rast posevkov. Ponekod pravijo, da "zemnahtnice" še rade vržejo snega, druge, da "kadar je Šmarna v postu prav gorko, tudi prihodnje leto bo toplo" ali "kolikor žaba pred Šmarnom v postu kriči, toliko potlej po Šmarnu molči".

Pismo kmetijskemu ministrstvu

Konec množičnega zavarovanja živine?

Kranj, 15. marca - Udeleženci pogovora o zavarovanju živine na Gorenjskem - pred nedavnim ga je organizirala Gospodarska zbornica Slovenije, območna zbornica Kranj - so naslovili na republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pismo, v katerem opozarjajo na posledice prenosa sredstev za kmetijstvo iz občin na republiško raven, predvsem na posledice, ki bodo prizadele zavarovanje živine.

Kot je znano, so se na Gorenjskem prvi v Sloveniji odločili za množično zavarovanje živine, pri katerem ni bilo vse breme zavarovanja na kmetih, ampak so del nosili tudi občinski skladi za pospeševanje kmetijstva in drugi. Ker se po novem denar za kmetijstvo zbira na republiški ravni, ni več možnosti, da bi občine še naprej prispevale denar za zavarovanje živine, zato bo vse breme na ramenih kmeta, lastnika živali. Ker pa kmetje tega bremena ne bodo mogli, se bodo odločili le za zavarovanje najbolj rizičnih hlevov (molznice); temu primerne pa bodo tudi zavarovalne premije. Kaj to pomeni? Kmetje, ki živine ne bodo zavarovali, teh pa bo verjetno veliko več kot prejšnja leta, se bodo skušali izogniti stroškom zdravljenja in bodo klicali živinovozdravnika bolj poredko, pogosto šele tedaj, ko bo že prepozno. Zdravstveno stanje živali se bo poslabšalo, to pa bo negativno vplivalo tudi na prirejo.

Udeleženci pogovora v pismu predlagajo republiškemu sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da ponovno prouči, ali so kakšne možnosti, da bi Gorenjska dobila del sredstev za zavarovanje živine iz republiškega proračuna oz. da bi za to zadržala nekaj denarja, ki se za kmetijstvo sicer zbira na ravni republike. ● C. Z.

Predlog zakona o zadrugah (3)

Obvezni in prostovoljni deleži

Vsak član zadruge mora vpisati najmanj en delež. Denarna vrednost deleža je za vse enaka, lahko pa zadruga pravila, ki jih sprejemajo člani zadruge na ustanovnem (občnem) zboru, določijo drugače: različne vrednosti ali različno število deležev, odvisno od sodelovanja z zadrugo, velikosti kmetij in od drugih značilnosti kmečkih gospodarstev. Vsak član zadruge pa lahko pod pogoji, ki jih določajo zadruga pravila, vplača poleg enega ali več obveznih tudi prostovoljne deleže (enega ali več). Deleže praviloma plačajo v denarju, lahko pa jih, če tako določajo zadruga pravila, v celoti ali le deloma poravnajo tudi s stvarmi ali materialnimi pravicami.

Zadruga odgovarja za obveznosti z vsem svojim premoženjem. Če pride do stečaja in njeno premoženje ne zadošča za popolno poplačilo upnikov, odgovarjajo za primanjkljaj zadrugniki pa tudi bivši člani oz. njihovi pravni nasledniki. Bivši člani odgovarjajo za obveznosti še eno leto po izteku poslovnega leta, v katerem jim je prenehalo članstvo.

Upravni odbor mora najkasneje v dveh mesecih po koncu poslovnega leta pripraviti letni obračun, ki ga pregleda nadzorni odbor ali preglednik. Zadruga mora del presežka obvezno nameniti za rezerve; del, ki ga ne razporedi na sklade niti ga ne da za druge namene, pa razdeli med člane, odvisno od tega, koliko so sodelovali z zadrugo. Kaj pa če zadruga posluje z izgubo? Predlog zakona določa, da jo je mogoče poravnati iz obveznih rezerv ali iz drugih skladov; občni zbor pa tudi lahko sklene, da se za znebovnanje izgube zmanjša vrednost obveznih in prostovoljnih deležev, ki so jih vplačali člani. Če se zaradi tega vrednost deležev in skladov zniža za več kot polovico, mora občni zbor predlagati stečaj ali skleniti, da bodo člani doplačali deleže do polne vrednosti. ● C. Z.

Agomelioracije

Uredili bodo 50 hektarjev zemljišč

Radovljica, 18. marca - Zbori radovljiške občinske skupščine bodo na marčevskem zasedanju obravnavali tudi osnutek (predlog) odloka o uvedbi agromelioracijskega postopka na območju vasi Rovte, Češnjica, Srednja vas, Žgornja Lipnica, Črnivec, Hraše, Brezje, Mišče, Globoko in Mošnje. Agromelioracije naj bi na predlog Mercatorja - TOK Radovljica zajele petdeset hektarjev zemljišč, ki so z družbenim načrtom radovljiške občine trajno namenjena za kmetijsko pridelavo. Dela naj bi potekala po etapah, skladno z naloženim in agromelioracijskim načrtom, končana pa naj bi bila prihodnje leto. Za naložbo naj bi 90 odstotkov predračunske vrednosti prispeval republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, desetino pa lastniki zemljišč. Agromelioracije bodo zajele odstranjevanje kamenja in grmovja, izravnava terena, urejanje poti, založno gnojenje, delno pa tudi regulacijo potokov in postavitev drenažne mreže.

Podoben odlok za uvedbo agromelioracijskega postopka naj bi sprejeli tudi za del Bohinja, za območje vasi Srednja vas, Češnjica in Brod. ● C. Z.

Svinjske kože nimajo nobene cene

Edina cena, ki velja že dve leti?

Kranj, 18. marca - Ko je Marjan Črnivec s Primskega pred nedavnim lazil po gozdovih v bližini Kranja, je nedaleč od nove ceste Kranj - Britof našel na vrečo z več svinjskimi kožami. Koliko jih je bilo v vreči, niti ni mogel ugotoviti, ker je iz vreče že preveč zaudarjalo. Tudi to, kdo jih je odvrnil in zakaj, lahko le ugibamo, verjetno pa je glavni razlog odkupna cena. Ko smo poklicali na odkupno postajo Koteks-Tobusa v Kranju, so nam povedali, da se cena svinjske kože ni spremenila že več kot dve leti in da kilogram kože še vedno stane 2,50 dinarja. Če upoštevamo, da koža povprečno težekega prašiča tehtja devet do deset kilogramov, ni težko izračunati, da rejec dobi za kožo - reci in piši - od 22 do 25 dinarjev. To pa je približno toliko, kolikor je treba v gostilni odšteti za steklenico piva, ali manj, kot so, denimo, stroški prevoza kože že iz najbližjih krajev.

Odkupna cena svinjske kože je verjetno edina pri nas, ki velja že dve leti. Temu pa je brzkonje tudi treba pripisati, da rejci kljub nevarnosti za širitve bolezni in za onesnaževanje okolja kože odlagajo v gozdove, jih mečejo v potoke in podobno. Da se razumemo: ne vsi, nekateri pa vendarle! ● C. Z., slika J. Cigler

Podjetje **ORPO** d. o. o.
KRANJ

vabi k sodelovanju organizatorje in
programerje, ki bi želeli izdelovati programe v
Clipperju in za mrežo.

Če imate svoje aplikacije, bi jih lahko združili za skupni
nastop na trgu. Vztrajnim sodelavcem bomo pomagali tudi
pri nadaljnjem razvoju in izobraževanju.
Pisne ponudbe na naslov: ORPO d. o. o. Organizacija
poslovanja Kranj, Pot na Jošta 17 all Vrečkova 6.

M

Drevesnica
in cvetličarna
PINO

Stražišče Križnarjeva pot 4, tel. 21-600

SADIKE IN STROKOVNE STORITVE

Si želite več urejenega zelenja in
cvetja!

Smo specializirano podjetje, ki se ukvarja s:

- projektiranjem zunanje ureditve,
- dekoriranjem notranjih prostorov,
- vzgojo in prodajo grmovnic, drevja in cvetočih enoletnic.

Naše cene so konkurenčne.

Kvaliteta je zagotovljena.

Preberite - odločite se - pokličite nas.

MESARIJA KALAN

vam nudi za

**VELIKONOČNE
PRAZNIKE:**

domače šunke 4 - 5 kg **100 din/kg**
suhi vrat b. k. **125 din/kg**
ter vse vrste suhega mesa in mesnih izdel-
kov od 10 do 15 % ceneje.

Vesele velikonočne praznike vam želi Mesarija
FRANC KALAN,
Gasilska 3, Kranj - Stražišče
Telefon: 064/11-520

Koliko je vreden dinar

Tečajna lista z dne 16. marca

Država	Devize	Velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	127,9486
Nemčija	100 DEM	900,0000
Italija	100 ITL	1,2065
Švica	100 CHF	1038,5350
ZDA	1 USD	14,2694

Dinar čez mejo - Na avstrijskem Koroškem je na bankah treba za sto šilingov odšteti od 180 dinarjev naprej. Pri Šparovcu, kjer je menjava še vedno med najugodnejšimi, pa je sto šilingov vreden 175 dinarjev. V Italiji je dinar še vedno vreden od 50 do 60 lir, najbolje pa menjajo v Tržaški kreditni banki.

Črna borza - Zadnje dneve na črni borzi ni posebnih sprememb, preplačilo za tuje valute (predvsem marke in šilinge) je še vedno med 30 in 40 odstotkov, odvisno pa je od tega ali po devizah sprašuje ali ti jih ponujajo. Tako je marke možno kupiti od 12 do 14 dinarjev za marko, največkrat pa je za 100 mark treba odšteti 1.250 do 1.300 dinarjev. Tudi šilingi zadnje dneve držijo "črnohorzovski tečaj" in se prodajajo po 170 dinarjev za sto šilingov.

Nakupi v Avstriji

Manj gneče v trgovinah, več v bankah

Celovec, 14. marca - Kljub temu da je dinar v Avstriji v zadnjih mesecih vreden približno enkrat manj kot lani, so zadnje dni na mejah spet vse daljše vrste. Nekaj seveda zaradi bližajočih se velikonočnih praznikov, še vedno pa je veliko takih, ki ugotavljajo, da se nakupi čez mejo kljub vsemu splačajo.

Ko smo se potikali po trgovinah v Celovcu, je bilo hitro moč opaziti, da ni več toliko kupcev, kot jih je bilo lani. Kljub temu je v vseh večjih trgovinah še slišati slovensko govorico in trgovka v eni od večjih blagovnic je povedala, da je trenutno "povprečno" povpraševanje naših kupcev. V včasih zelo popularni Kiki in trgovinah (čevlji, obleke,...) v isti stavbi je bilo konec tedna bolj malo slovenskih kupcev - hitro pa smo ugotovili razlog - cene so podobne ali celo višje kot lani (ob tem, da je seveda treba ceno v šilingih množiti z dva). Za večino pomladanskih modelov čevljev je treba odšteti od 500 do 700 ATS, za tisočaka pa je tudi pri nas moč dobiti najboljše usnjene čevlje. Zelo slaba je menjava v popularni trgovini KGM, kjer je razmerje šiling: dinar 100 : 40, kar pomeni, da je dinar več kot dvakrat manj vreden od šilinga, še lani ob tem času pa je bilo razmerje sto dinarjev za sto šilingov. Kljub temu je bilo parkirišče pred trgovino (in tudi trgovina) precej polno, opazili pa smo, da so bili parkirani predvsem avtomobili z ljubljansko registracijo in manj z oznako KR (Gorenjci pač vsak nakup večkrat preračunamo). Seveda je še vedno nekaj stvari, ki se jih splača kupiti čez mejo, vendar na vsak način to ni več konfekcija in tudi ne obutev (razen izjem na razprodajah). Malce cenejša je še vedno hrana: kumarice, majoneza, rozine..., medtem ko ima sadje in zelenjava (razen solate, ki je cenejša približno polovico) podobne cene kot pri nas. Tudi tehnični izdelki, po katerih je bilo včasih čez mejo veliko povpraševanje, niso več tako zanimivi za naše kupce. Vzrok temu so tudi nekatere zasebne trgovine pri nas, kjer je na obroke moč kupiti TV, videorekorderje... po podobnih cenah kot čez mejo.

Če po trgovinah na avstrijskem Koroškem ni hude gneče, to ne drži, da je ni nikjer. Ko smo malce pogledali po bankah, smo "presenečeni" opazili dolge vrste, vendar samo pred okenci z napisom "informacije v slovenskem jeziku". Je vzroke treba naštevati? ● V. Stanovnik

Mercator Preskrba

TRGOVINSKO PODJETJE TRŽIČ, d.d.

20 let BLAGOVNICE V TRŽIČU

Davčni nasveti

Zaradi vse večjega števila vprašanj o novi davčni zakonodaji, ki jih pošiljate na naše uredništvo, smo se odločili, da bomo o tem podrobneje pisali v rubriki Davčni nasveti. Na vaša vprašanja odgovarja Aleksander Troha, vodja davčne uprave v Kranju. Vprašanja lahko pošiljate na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj (za davčni nasvet), sprejemamo pa jih tudi po telefonski številki 21-860 vsako sredo od 10. do 12. ure.

Vprašanje:

Vprašani Markičeva in Strojve iz Kranja sta si podobni. Takole sprašujeta. Markičeva: Z možem imava enonadstropno hišo s površino 165 kvadratnih metrov. Lastnika sva oba do polovice. Doslej sva plačevala davek 600 din za četrtletje, slišala pa sem, da bo po novem treba plačati okrog 20 tisoč dinarjev. Zanima me, ali je to res. Strojve pa pravi: Imam počitniško hišico, veliko 22 kvadratnih metrov. Hiša nima voda, elektrike in kanalizacije. Zanima me, kakšen bo davek.

Odgovor:

S spremembo davčne zakonodaje je bilo spremenjeno le obdavčevanje dohodkov, medtem ko za obdavčenje premoženja, dediščin in daril ter dohodkov od iger na srečo veljajo še vedno stari predpisi. Edina sprememba, ki se predvideva pri obdavčevanju premoženja v letošnjem letu je usklajevanje davčnih lestvic, s čimer bomo dosegli, da zaradi nominalno večje vrednosti premoženja (inflacija) občani ne bi plačevali davka tudi po višjih stopnjah. Na osnovi navedenega se občanom ni potrebno bati, da bi v letošnjem letu prišlo do drastičnega povečanja navedenih davkov.

Z naslednjo fazo sprememb davčne zakonodaje pa se predvideva tudi sprememba obdavčenja premoženja. Navedena sprememba naj bi bila predvidoma sprejeta v letošnjem letu, veljala pa bi za obdavčevanje leta 1992 in naprej. Kakšne bodo te spremembe pa nam tudi v občinskih uravah zaenkrat še ni znano.

Bančni nasvet

Vprašanje:

Zelo veliko je razprav o novem slovenskem stanovanjskem zakonu. Po mojem mnenju je že dokončno, da bomo tudi imetniki stanovanjske pravice morali odkupiti stanovanja, ker bo to boljše kot odplačevati visoke najemnine lastnikom. Nič se ne govori o tem, ali bodo v bankah ljudem pomagali pri odkupu stanovanj npr. s krediti. Zakaj banka ne uvede ponovno namenskega stanovanjskega varčevanja, da bi ljudje že sedaj varčevali in si vsaj delno olajšali odkup stanovanja?

Odgovor:

Po veljavnih bančnih pravilnikih lahko občan trenutno porabi tudi kredit za nakup nove ali stare stanovanjske enote od pravne osebe ali fizične osebe na podlagi predhodnega namenskega dinarskega varčevanja, vezave sredstev občanov ali na podlagi lastne udeležbe. Vse potrebne informacije o trenutnih možnostih za pridobitev stanovanjskega kredita lahko občan dobi v vseh organizacijskih enotah kreditiranja občanov v vseh poslovnih enotah LB - Gorenjske banke d. d., Kranj.

Tudi po sprejetju novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu bo v skladu s poslovno politiko in možnostmi, banka z odobranjem kreditov pomagala občanom pri nakupu stanovanjskih enot od pravnih oseb.

POSOJILNICA - BANK
BOROVlje - Tel. 9943-4227-3235
podružnica BRODI - tel. 6227

**ZANESLJIVO VARČEVANJE
- VISOKE OBRETI**

ŽIVILA

MARKET CENTER BLEJ

ČAS JE ZA SPOMLADANSKO SADITEV!
v DNEH:
20., 21. 3.

VAM NUDIMO SADIKE:

- **SADNEGA DREVJA** (MARELICE, SLIVE, HRUŠKE, JABLANE, ČEŠNJE, VILJAVE, CEPLJENI OREHI, BRESKVE)
- **JAGODIČEVJA** (RIBEZ, AMERIŠKE BORDOVNICE, KOSMULJE)
- **GRMIČEVJA**

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK!

SVETOVANJE

od 10^h do 16^h

STUDIO PUBLIKUM - UREDNIŠTVO TELETEKSTA TVS - GLAS

NAGRADNA IGRA HOKEJ 91

TEKMA	TIP
20. 3. JUGOSLAVIJA - NORVEŠKA	1 0 2
29. 3. JUGOSLAVIJA - FRANCIJA	1 0 2
31. 3. JUGOSLAVIJA - AVSTRIJA	1 0 2
1. 4. JUGOSLAVIJA - ITALIJA	1 0 2
3. 4. JUGOSLAVIJA - POLJSKA	1 0 2
5. 4. JUGOSLAVIJA - JAPONSKA	1 0 2
7. 4. JUGOSLAVIJA - NIZOZEMSKA	1 0 2

Na kuponu pri vsaki tekmi obkrožite izbrani tip (1 - za zmago Jugoslavije, 0 - za neodločen izid, 2 - za zmago nasprotnika).

Kupon nalepite na dopisnico, napišite svoj naslov in pošijte na naslov: Teletekst TV Slovenija, Moša Pijadeja 10, 61000 Ljubljana. V igri bodo sodelovali vsi kuponi, ki bodo prispeli do 28. 3. 1991 do 12. ure.

Med listimi, ki bodo pravilno napovedali vse tipe, bodo v uredništvu teleteksta TVS izžrebali glavne nagrade.

Prvo nagrado - **motorno kolo JAWA 350**, prispeva AVTOIMPEX Ljubljana, drugo nagrado - **sedežno garnituro** (trosed in dva fotelja) - pohištveni salon MAROS Ljubljana, tretjo nagrado - **električni pisalni stroj** - trgovsko podjetje KOTAR Ljubljana, četrto in peto nagrado - **kolo Esperie** Gama center Brežice - Ljubljana.

Med liste, ki bodo zaradi napačne napovedi izpadli iz igre, bo žreb po vsaki tekmi razdelil nekaj tolažilnih nagrad, ki jih prispevajo Založba Mladinska knjiga (knjižna darila), Modna konfekcija Prebold (ženska knja), Kolinska (majica) in morda še kdo.

Vse informacije o igri so objavljene na teletekstu TVS na strani 299.

Datumi objave

torek, 19. 3.; petek, 22. 3.; torek 26. 3.

Srečanje kluba Hyundai

Klub Hyundai organizira v sredo, 20. marca, ob 18. uri v veliki dvorani Doma JLA v Kranju srečanje lastnikov vozil Hyundai s tehnično prezentacijo vozil iz programa Hyundai.

Sejem rabljenih vozil v Kranju

Minulo nedeljo se je na parkirnem prostoru Gorenjskega sejma zbralo toliko prodajalcev rabljenih avtomobilov, kot jih doslej še nismo našli. Organizacija je letos precej boljše, PPC Gorenjski sejem pa je prejšnji teden že razpisal ponudbo za prevzem in organizacijo sejma rabljenih avtomobilov. ● M. G.

Torek, 19. marca 1991

SEJEMO, SADIMO, PRESAJAMO

Ta mesec na vrtu Bivalni vrt

Vreme se je otopilo, čas trajnih mrazov se steka. Toliko huje pa so posledice nenadnih mrazov, posebej če so rastline že močno odgnale. Zato imejmo smrečje še naprej pri roki, enako tudi slamarice, da lahko z njimi pokrijemo rastline, kadar je prehud mraz, premočno sonce ali pa piha neugoden veter.

Poleg tega pa se dogaja, da z večkratnim odtajevanjem in ponovnim zmrzovanjem tal, mraz "dvigne" slabo ukoreninjene rastline iz zemlje. Vrniti jih je treba v zemljo, ne da bi pri tem korenine ukrivili.

Grede, ki smo jih jeseni prekopali, zdaj le plitvo prekopljejo, se pravi, zrahljamo zgornji sloj. S tem pretrgamo kapilare, po katerih uhaja voda iz tal in zadržimo zimsko vlago v tleh. Spomladi ne smemo še enkrat globoko prekopati, ker s tem tla preveč izsušimo. Prvi bo seveda zrastle plevel. Opleti ga moramo prej, preden skali.

Sicer pa ta mesec že cveto morska čebulica, spomladanski zajčki mak, zgodnje perunike, gladnica, krogus, jetrniki, pljučnik, spomladanski veliki zvonček (kronce), narcise, jegličiči, hinodoksa, kamenokreči, hrušica ali grozdek, tulpe, od grmovnic pa krvavordeči ribez, dišeča brogovita, forsitija, japonska kutina, dren, rožmarinka, zvezdnata magnolija, rododendron, leskovec, volčin, vrbe, nekatere češnjice.

Ta mesec sadimo okrasne grmovnice, drevje, sadno drevnino - te v začetku meseca seveda - cvetne trajnice, zgodnje zelenjavo, kot so kolerabice, čebula. V tople grede sejemo večino vrst zelenjave, enoletnice in trajnice.

Zdaj je najprimernejši čas, da posadimo trajnice in drevnino. Trajnice, ki so se že preveč razrasle, izkoplje, jih razdelimo in potem spet posadimo; tako začno spet dobivati več hrane in zato tudi bolj cveto. Delimo tako, da rastlino najprej izkoplje in potem z rokami poskušamo, kje bi se dala raztrgati na dva ali več delov (z nožem si pri tem pomagamo samo v sili). Če delimo tako, vemo, da je pri vsakem očesu ostalo nekaj najpotrebnejših korenin; če pa rastline razrežemo kar z lopato, o tem ne moremo biti prepričani. Razdeljenim rastlinam skrajšamo korenine na 25 do 30 cm in rastline spet posadimo. Nekaterih trajnic ne moremo deliti (na primer lupine); druge je spet treba čim dlje pustiti pri miru (na primer potonike), ker sicer ne cveto rade.

Vrtnice

Kakor hitro mine hud mraz, je treba posaditi vrtnice. Toliko vrst in sort jih je, da vseh ne moremo poznati. Vendar je dobro, da o njih vsaj nekaj vemo.

Hibridne vrtnice - čajevke imajo velike cvetove, gosto vrstne in močno diše. Cveto vse poletje, so pa zelo zahtevne.

Vrtnice poliante (floribunde) imajo cvetove v latih, vrstnate ali nevrstnate, večinoma ne diše. Cveto brez počitka vse poletje in so manj zahtevne.

Grmaste vrtnice so višje in krepkeje rasti kot poliante, sicer pa so njim enake. Cveto vse poletje.

Parkovne in botanične rože so 1,5 do 2,5 m visoke, nezahtevne. Cveto samo enkrat na leto.

Vrtnice spenjavke so 2 do 6 m visoke, glede na nego so srednje zahtevne. Nekatere cveto sa-

mo enkrat na leto, druge pa večkrat.

Kupljene vrtnice damo najprej 24 ur s koreninami v kad z vodo, da nadomestijo vodo, ki so jo izgubile med prevažanjem in prenašanjem. Preden jih posadimo, skrajšamo vse poškodovane korenine do zdravega lesa, predolge korenine pa skrajšamo na 30 centimetrov. Na tanke korenine pa zelo pazimo. Če tako skrajšane korenine potem namočimo v redke kalije (brozga iz ilovice in vode), je veliko večja verjetnost, da se bodo vrtnice dobro prijele. Mesto cepljenja, ki ga spoznamo po nekoliko odebjenem delu stebela, mora biti okrog 3 cm pod površino zemlje.

Poganjke posajenih parkovnih in botaničnih rož spenjavo skrajšamo na polovico, drugih rož pa na 3 do 5 oces. Rez naj bo 1 do 2 cm nad zgornjim očesom, ker se rez navadno posuši in se z njim vred posuši tudi brst, če je preblizu. Končno vrtnice ogrnemo in tako zmanjšamo izsuševanje na najmanjšo možno mero in olajšamo uraščanje rastlin. Tudi že prej posajene in uraščene vrtnice zdaj obrežemo: grmaste vrtnice skrajšamo za 1/3. Šibko rastoče sorte čajevk, hibridnih čajevk in poliant skrajšamo na 5 oces, da bolje odženejo. Sorte krepkeje rasti pa skrajšamo manj (približno na polovico dolžine poganjka). Zmrznjene in pregoste, v notranjost grma rastoče poganjke odrežemo popolnoma.

Skoraj vse vrtnice (razen botaničnih) terjajo globoka, s hranilnimi snovmi in apnencem dobro založena tla in veliko sonca. Ne smejo jih utesnjevati sosednje rastline, trajnice ali pa drevnina. Izdatno gnojenje vrtnic z dobrim kompostom in

predelanim hlevskim gnojem se bogato obrestuje s cvetjem in lepoto.

Ogrebe, ki smo jih naredili jeseni, ko smo rastline ogrinjali zoper mraz, zdaj in v poletju spet poravnamo. Kdor se vrtnicam veliko posveča, jih od maja naprej redno škropi s posebnimi pripravki zoper glivične bolezni, listne uši, rdečega pajka in druge škodljivce. Škropiti je treba vsaj vsake štirinajst dni. Glivične bolezni so pogostejše v vlažnem vremenu, napadi žuželk pa v suhem.

Zelenjavni vrt

Kakor hitro ni več mrazov, poravnamo in pograbbimo vse gredice, ki smo jih namenili za pridelovanje zelenjave in jih že jeseni v ta namen prekopal. Pred grabljenjem in ravnanjem gredic pa jih lahko še pognojimo s kompostom. Posamezne grede naj ne bodo širše od 1,2 m. Poti med njimi pa naj bodo široke vsaj 30 cm.

Nekatere vrste zelenjave lahko sejemo neposredno na prosto, kot je na primer pozna kolerabica, pozni ohrovt, mangold, špinaca, črni koren, redkvice in zgodnje sorte graha. Upoštevajmo, da povečini ni nič zgubljenega, če s setvijo nismo zmeraj ravno med prvimi. Da seme skali, je namreč potrebna določena najnižja temperatura tal (ne zraka, kakor napačno mislimo), ki je med 4 in 5 stopinjami C. Poskus s toplomerom, ki ga vtnakemo v zemljo, nas navadno preseneti, ko vidimo, kako mrzla je ob tem času zemlja v globini 5 cm.

Proti koncu meseca lahko začnemo saditi zgodnje sorte glavne solate, cvetače in zgodnje kolerabice. Kolikor večja je koreninska gruda, ki jo rastline prinesejo s seboj, toliko lažje in hitreje se urastejo in toliko boljše je tudi pridelek.

In še primer, kako kar najbolj koristno izbrati grede po sistemu "mešanih kultur".

Kakor hitro tla ne zmrzujejo več, posadimo nizki grah na 120 cm široke gredice. Marca posejemo vmes tri vrste solate in kolerabe. Ko maja ali junija ta prvi pridelek z gredice pospravimo, posadimo na gredico tri vrste poznega zelja. Med zelje lahko posadimo še solato in nizki fižol, ki ju pospravimo, še preden je zelje veliko.

Ali pa: Prvi pridelek je šest vrst špinace. Maja posadimo na isto gredico eno vrsto kumar in jo obrobimo z dvema vrstama cvetače in solate. Končno pa lahko kombiniramo tudi paradižnik s solato in pa zgodnje zelje in por.

Setveni koledar

Danes, 19. marca, na Sv. Jožefa, in 20. marca lahko sadimo fižol, paradižnik, vse nadtalne plodove, 21. marca podtalne, kot so korenje, krompir, pesa, čebula, česen, 22. marca

dan ni ugoden za nikakršne saditve, 23. marca posadite oljnice in cvetje, kot so sončnice, lan, dišavnice in vse vrste rož, 24. 25. in 26. marca sadite zelenjavo, ki ima sočne liste, kot so solate, zelje, ohrovt, motovilec, cvetača, 27. in 28. marca je spet čas za nadtalne plodove (fižol, paradižnik), 29. in 30. pustite vrt pri miru in verjetno ga boste pustili tudi 31. marca, ko je Velika noč, čeprav je ta dan čas za podtalne plodove. 1. aprila je spet čas za nadtalne plodove, 2. za rože in oljnice, 3. za sočnolistno zelenjavo 4. za nadtalne plodove, 5. dopoldne za zelenjavo, popoldne za rože. 6. in 7. aprila bomo spet sadili nadtalne plodove (paradižnik, fižol), 8., 9. in 10. aprila bo čas za rastline s podtalnimi plodovi, 10. aprila popoldne in 11. aprila ves dan pa imate čas za sajenje oljnih in rož. Zelo ugoden čas za saditve, presajanje itd. pa so 23., 24., 26., 27., 28. in 31. marec ter dnevi od 1. do vključno 4. aprila.

Na Euro Amer Floro v Genovo

Hortikulturno društvo Kranj pripravlja tridnevni izlet na mednarodno razstavo cvetja in okrasnih rastlin Euro Amer Flora 91 in sicer od 26. do 28. aprila. Kot je znano, je velika mednarodna razstava cvetja v Genovi vsakih pet let. Letošnja bo posvečena 500-letnici odkritja Amerike, ki jo bodo sicer praznovali prihodnje leto; posebej bodo predstavljene rastline, ki so v Evropo prišle prav po zaslugi Genovežana Kolumba, seveda pa bodo, kot običajno, predstavljene tudi vse italijanske in vse po cvetju znane pokrajine sveta. Prijave za to enkratno popotovanje - spotoma si boste ogledali tudi velik del Italije - in veliko doživetje že sprejema Alpetour v vseh svojih poslovalnicah. ● D. D.

Iščemo dobre, prijazne učitelje

Marjeta Brenc

Pismu, ki nam ga je poslala Irena Gramc, v njem pa pridala še nekaj podpisov sošolcev, nimamo veliko dodati. Med drugim piše takole: "Marjeta Brenc me je tako navdušila, da sem se odločila za študij angleščine. S prof. Brencetovo smo imeli prijateljski odnos, veliko smo se pogovarjali tako v slovenščini kot v angleščini. Kljub temu da smo čutili "rešpekt", nam je na pogled stroga profesorica kmalu spremenila zadržanost, tudi strah v prijeten odnos in nas spodbudila k pogovoru. Pri pouku smo se zelo prijetno počutili, tudi zato, ker je spraševanje in ocenjevanje potekalo mimogrede, brez zastraševanja, listanja po ređovalnici in klicanja pred tablo. Veliko smo se naučili pa tudi nasmedu. Pripeljala nam je celo Američanko, s katero smo se v razredu pogovarjali in nekateri se z njo še danes dopisujemo. Še sedaj se spominjam, kako smo bili ponosni in veseli, ko smo svoje znanje lahko prvič uporabili v praksi..."

Prof. Marjeta Brenc poučuje na kranjski gimnaziji angleški jezik. S številnimi nekdanjimi učenci je obdržala stike, dobre odnose, hodijo k njej na obiske, pomagajo, svetuje jim pri prevajanju. »Za mlajše slišim, da se me celo boje,« pravi, »zato ne vem, ali sodim v rubriko prijaznih. Sem "klasični" tip učitelja. Želim red, disciplino, kulturno obnašanje. Rezultat tega je, da je imel od 206 učencev v polletju samo eden negativno oceno. Sem stroga, a tudi odprta, vsak lahko pride k meni, ne lovim na neznanju. Dijake v nižjih razredih spodbujam k medsebojni pomoči. S tem si lahko veliko več pomagajo kot z inštruktorji. Občasno uvajam nove metode pouka z vidom. Če imam možnost, pripeljem v razred Američane, Angleže. Poskusila sem se že kot prevajalka, vendar s šolo ne bi nikoli zamenjala. Šola omogoča ustvarjalnost.« ● H. J.

O kruhu

V petek smo imeli naravoslovni dan. Zmenili smo se, da bomo pekli kruh. Zamesili smo testo in ga pustili vzhajati. Nato smo s tovarišico odšli v Peks. Tam smo videli, kako s stroji delajo testo in štruce. Štruce so šle po tekočem traku do peči in v peč, da se spečejo. Ko so spečene, jih zložijo na vozčke. Hlebce iz peči pobirajo z loparji. V Peksu poleg kruha delajo še torte, slaščice in piškote. Ko smo se vrnili v šolo, je naše testo že močno vzhajalo. Oblikovali smo hlebce, jih nesli v kuhinjo ter dali v peč. Mm, dober je bil še topel kruh. ● Martina Fojkar, 2. r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

IZ ŠOLSkih KLOPI

Mi in televizija

Vsi po vrsti, razen redkih izjem, prosti čas preživijo pred škatlo z barvami ali brez njih. Nekateri govorijo, da gledajo samo zato, ker nekaj miga. Na TV Slovenija je najboljša otroška oddaja Periskop, potem pa jih že nekako zmanjka. Za najstnike sploh nimajo nikakršnega pravega programa. Sama sem proti nasilju in umazanimu filmu, a moji vrstniki gledajo ravno to zaradi brezdelja. Prav tako ni prav, da gledajo vse TV oddaje od tretje ure popoldne do enih zjutraj. Tina Križnar

Nisem suženj televizije. V prostem času gledam poučne oddaje, sicer pa raje berem, rišem ali pišem za razne natečaje. Rada pa vseeno pogledam kakšen film. Lidija Grginič

Televizijo gledam le ob sobotah zvečer, kadar sta oddaja Ona-on in Rudijev show. Večsini sedem pred televizijo tudi ob drugem Dnevniku. Ana Draksler

Med tednom ne gledam televizije. Imam dovolj drugega dela, igram flavto, delam naloge in se učim. Pa tudi mami reče, naj grem raje na zrak. Le ob petkih in sobotah gledam Sovo. Drugače nič. Elena Hribnik

V vsakem primeru je Sova moja najljubša oddaja. Drugače ne gledam televizije, saj sem med tednom zaposlen z učenjem. Rok Jekovec, 7. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Moja mami

Mami ima rjave lase in temno rjave oči. Na čelu ima veliko buško. V ustih ima veliko zvezdic. Ima mehke roke in noge. Rada jo imam zato, ker se smeje.

Teja Škodler, 2. b r. OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Medtem ko se je večina tržiških šolarjev prizadevala, da bi z "gregorčki" kar najbolj verno posnela znamenite stare tržiške hiše in njih posebnosti, kot so ganki, mala okna, polkrožna vrata, line, pridala še lestev in seno, da je kukalo iz nje, se je Vanja Krmelj odločila za modernjšo tržiško arhitekturo. Njen "gregorček" predstavlja počitniško hišico, kakršnih je kar precejšnje število v bregovih nad Trzičem. Sedemnajst ur ga je delala, pravi, in dobil je častno mesto med najlepšimi hišicami na razstavi v Kurnikovi hiši. - Foto: D. Dolenc

Oh, ta sladoled

Mamica mi je velikokrat pripovedovala, kako je bilo v časih, ko je bila majhna. Tako sem slišala dogodivščino, ki je mamica ni mogla pozabiti.

Mamica se je veliko igrala zunaj z otroki. Igrali so se in skakali. V tistih časih sladoleda nisi mogel dobiti kar tako, saj ni bil slaščica za vsak dan. Sladoled so prodajali le spomladi in poleti, ko je bilo toplo. Nekega dne, ko se je mami sprehajala zunaj, je prišel neki pobič s sladoledom v roki. Mami se je začudila in ga vprašala: "Ali imaš že sladoled? Ali ga že prodajajo?" Fant pa se je zasmejal in odgovoril: "Kaj še ne veš? Danes je prvi dan sladoleda! In zato ga delijo zastoj." Mamici so se kar sline cedile in mislila si je: "Saj me nič ne stane, če grem v mesto po sladoled!" Stekla je v mesto in hitela v slaščičarno, da ne bi zmanjkalo sladoleda. "Eno kepico vanilije, prosim." Slaščičarka ji je naložila kepico in rekla: "Deset dinarjev." Mamica se je začudila: "Ali ne delite sladoleda zastoj?" "Prosim?" je rekla slaščičarka zgroženo. "Kako zastoj? Kaj pa se greš? Jaz nisem po župi priplaval! Kje pa še kaj delijo zastoj?" Mamica je morala vrniti sladoled. Osramočena in žalostna je odšla domov.

Od takrat naprej ni več hodila v slaščičarno. Neža Trobec, 5. a r. OŠ bratstvo in enotnost Kranj

Rada imam jazz balet

Petek. Zadnji čas je, da odidem na vajo jazz baleta. Spremlja me zatežena sestra, ki čivka brez prestanka. Še zmerom imava v ustihokus babilinega kosila. Komaj zaprem za seboj šolska vrata, že sem v elastičnih hlačah, iz prašne telovadnice pa se oglašata Nina, naj vendar pohitim. Ob hrupni glasbi Nina ukazuje: "V vrsto! Tri kroge! Na svoja mesta!" Kot da bi bili pri uri telovadbe. Potem se začne razgibavanje, ki se mu naključni gledalci smejejo. "Stegni nogo! Pazi na špičke!" opozarja Nina, ki se nas šele po eni uri usmili in nam dovoli, da gremo v garderobo po malico. Mmm, slastna jabolka!

Potem na sledi vaja za plesno točko. Nina si je izbrala glasbo pevke Janet Jackson Black cat. "Na tla! Migajte! Obrat! Nogo gor!" Skušamo ubogati, čeprav se nas počasi loteva utrujenost. Ko se razidemo, pa mislimo na naslednje srečanje in vemo, da bomo spet pripravljene trdo delati.

Jazz balet je čudovit. Začela sem ga obiskovati zaradi družbe, potem pa sem spoznala, da je ta ples dober način za razgibavanje. Najbolj pa mi je všeč, da plešemo ob dobri glasbi.

Marjana Bogataj, 8. b r. OŠ Josipa Broza-Tita Predosilje

Stari tržiški običaji

Na dan Sv. Vincencija so Tržičani pripovedovali otrokom, da se ptički ženijo in da imajo "ofcet" na Zavrot. To je majhen hrib nad Trzičem. Nekateri starši so tam skrili pod grmovje razne sladkorčke, roziče, rozine in druge slaščice. Potem so otroci šli na Zavrot, da so tam iskali ostanke od "ptičje ofceti". Otroci so imeli posebno veselje pri tem, ko so našli skrite sladkarije v grmovju.

Teh običajev v Trziču že dolgo ne gojijo več. Čimbolj izumirata starejši tržiški rod, tem bolj izginjajo stari tržiški običaji. Toda mladi se bomo zavzeli, da do pozabe ne bo prišlo.

Petra Bergant, 6. a

Slovenska himalajska odprava "Kanch 91" je odpotovala v Nepal

Prvenstveni vzponi na tretji najvišji gori sveta

Ljubljana, 15. marca - Dobra dva meseca, od 15. marca do 25. maja, naj bi trajala pot naše himalajske odprave imenovane "Kanch 91". Odprava ima nekaj ciljev višje kategorije in je zato tudi priložnost za nekatere naše odlične mlade alpiniste, da se izkažejo v velikih višinah in v organizacijsko težkih pogojih.

Kangčendzenga (8586 m) je tretja najvišja gora sveta, ob glavnem vrhu pa ima še tri stranske. V sosesčini je Kumbakarna (Džanu 8710 m), katere Vzhodni vrh (7468 m) in vzhodna stena sploh še nista bila preplezana. Tudi Kangčendzenga ima v južnem grebenu Južnega vrha še nerešen problem najvišjega razreda. Slovenska odprava "Kanch 91" si je pred odhodom zastavila naslednje cilje: prvenstveni vzpon po 2800 m južnem razu Južnega vrha Kangčengjunga (8481 m), prvenstveni vzpon po vzhodni steni in prvi vzpon na vzhodni vrh Džanuja, ter prvi ženski ter prvi slovenski in jugoslovanski vzpon na glavni ter srednji vrh Kangčendzenga. Osvojitve tega cilja bi bil dvanajsti osemstisočak za Slovenijo in Jugoslavijo, za Vikija Grošlja pa deveti od štirinajstih. Pomemben cilj odprave pa je tudi snemanje filma o vzponu na glavni vrh.

V slovenski odpravi so: **Tone Škarja, Jože Rozman, Robert Držan, Marija Frantar, Bojan Počkar, Vanja Furlan, Marko Prezelj, Uroš Rupar, Dare Juhant, Viktor Grošelj, Andrej Štremfelj in Damijan Meško.** Njim se bodo pridružili še **Stipe Božič** iz Splita ter Poljakinja **Wanda Rutkiewicz** in **Ewa Pankiewicz.**

Odprava bo stala okrog 96 tisoč dolarjev, na pomoč pa ji je priskočilo okoli 70 pokroviteljev. To pa je bilo še vedno premalo in kljub sredstvom PZS, republike in občin, so morali tudi člani odprave dodati po trideset tisoč dinarjev. Odprava bo po načrtih na poti od 15. marca do 25. maja, čas vzponov pa bo od 10. aprila do 10. maja. ● V. S.

Spominski pohod na Porezen

Kranj, marca - PD Kranj in planinska sekcija Iskre organizirata prevoz in vodenje na vsakoletni zimski spominski pohod na Porezen. Odhod posebnega avtobusa bo v soboto, 23. marca, ob 7. uri izpred hotela Creina v Kranju. Avtobus bo peljal do Petrovega Brda, od koder pa je do vrha Porezna dve in pol uri hoje. Povratek v Kranj bo okoli 16. ure.

Ce bo vreme muhasto, je potrebno računati z zimskimi razmerami, zato se je treba dobro opremiti, za lažjo in varnejšo hojo pa so priporočljive tudi smučarske palice. Kljub oskrbovalnim točkam je zaželeno, da imajo planinci v nahrbtniku nekaj harne in toplo pijačo. Pohodnike bosta vodila **Jože Trilar** in **Matija Grandovec**, prijave in vplačila pa sprejema pisarna PD Kranj, Koroška 27 (tel. 22 - 823) do srede, 20. marca, oz. do zasedbe mest v avtobusu. ● V. S.

Športno sodelovanje Terma in Heraklita

Soriška planina, 17. marca - Poleg različnih sindikalnih tekem in tekmovalnih mladih smučarjev je bila v nedeljo na Soriški planini še ena zanimiva tekma. Pomerili sta se namreč ekipi škofjeloškega podjetja Term in avstrijskega koncerna Heraklit. Prehodni pokal je dobila domače ekipa, direktor Terma **Janez Deželak** pa je ob tem povedal: "Ze več kot dvajset let poslovno sodelujemo, vendar pa smo se navadno sestajali le direktorji in vodilni delavci. Ker tako Avstrijci kot mi radi smučamo, smo se odločili, da se srečamo na tekmovalju v veleslalomu. Naši delavci so bili pred časom v Kachbergu, danes pa so oni prišli k nam na Soriško planino." Kot je dejal **Tone Kos**, ki skrbi za športno življenje delavcev Terma, bodo takšna srečanja postala tradicionalna, saj je zanje veliko zanimanja. Na obeh srečanjih je namreč sodelovalo več kot sto tekmovalcev. ● V. Stanovnik

Veleslalom upokojencev na Krvavcu

Krvavec, marca - Sekcija za zimske športe pri društvu upokojencev Kranj je organizirala tekmovalje v veleslalomu na Krvavcu. Na tekmovalju je sodelovalo 35 upokojencev. Za odlično izvedbo in organizacijo tekmovalja sta poskrbela **Miloš Jocić** in **Zvone Černe**. Rezultati: **upokojenke**: 1. Majda Bertoncelj, 2. Francka Deželak, 3. Meta Šparovec. **Upokojenki nad 70 let**: 1. Franc Medja, 2. Boris Starce, 3. Polde Grohar. **Upokojenki od 65 do 70 let**: 1. Igor Slavec, 2. Janko Prezelj, 3. Srečo Mesarič. **Upokojenki od 60 do 65 let**: 1. Janjo Stular, 2. Miloš Jocić, 3. Franc Bajželj. **Upokojenki do 60 let**: 1. Peter Križaj, 2. Janez Deželak, 3. Slavko Renko. ● P. Lužan

Rokomet

Pionirke Kranja v finalu

Kranj, marca - Prejšnji konec tedna je bilo v Kranju polfinalno tekmovalje odprtega klubskega prvenstva za pionirke v rokometu. Tekmovalje je pripravil RK Kranj v dvorani na Planini, sodelovale pa so ekipe RK Krim iz Ljubljane, Burja - centrogop iz Škofij in domače rokometiške. Zmagale so Kranjčanke, ki bodo tako nastopile v finalu, ki bo 24. marca s pričetkom ob 9. uri v dvorani na Planini v Kranju. Poleg ekipe Kranja bodo nastopile še pionirke Olimpije, Partizana, Žalca in Velenja. ● R. Živkovič

V pripravah na svetovno prvenstvo skupine B v hokeju na ledu, ki bo v Ljubljani in na Jesenicah od 28. marca do 7. aprila, sta se v nedeljo v Tivoliju na prijateljski tekmi srečali reprezentanca Jugoslavije in Avstrije. Po boljši igri so zmagali Avstriji z rezultatom 3 : 2. Kljub nekaterim dvomom o polni udeležbi na prvenstvu je konec tedna predsedstvo IHHF na Dunaju izglasovalo, da prvenstvo dokončno bo, svoje sodelovanje pa so potrdile tudi japonska, norveška in nizozemska hokejska federacija. Naši hokejistki danes še trenirajo v Ljubljani, jutri pa se bodo spet preselili na Bled. V. Stanovnik, slika: J. Cigler

Priznanja Borisa Ručigaja najboljšim kranjskim športnikom in športnim delavcem

Veliki uspehi kljub težkim časom

Na Gorenjskem in tudi v Kranju imamo veliko dobrih športnikov in športnic, pa tudi zagnanih strokovnjakov, ki dosegajo velike uspehe v slovenskem in svetovnem merilu. Pri kranjski Zvezi telesnokulturnih organizacij se jih vsako leto spomnijo s podelitvijo priznanj Borisa Ručigaja.

Kranj, 15. marca - "Kljub težkim materialnim pogojem ste s svojo gorenjsko trmo dokazali, da se da držati in dosegati takšne športne uspehe, kot ste jih lani dosegli kranjski športniki. Na Športni zvezi Slovenije smo izredno ponosni na vaše rezultate, saj je mesto Kranj eno vodilnih na športnem področju pri nas. Zato vam bomo z naše strani dali vso možnost podpore, da bodo vaši uspehi lahko v prihodnje vsaj taki, če ne še večji. S skupnimi močmi je zato treba čimprej zgraditi vsaj plavalni bazen v Kranju, ki je izredno pomembna investicija," je na petkovi slovesnosti dejal Janez Sterle s Športne zveze Slovenije.

Plakete Borisa Ručigaja za organizacijsko delo v športu za leto 1990 so prejeli: **Vinko Janša** iz Kranja za dolgoletno organizacijsko in strokovno delo v Smučarskem klubu Triglav, **Alojz Omeje** iz Kranja, ki v smučarskem klubu skrbi predvsem za materialno in finančno osnovo in razvoj smučarskih skokov in **Janez Martinčič** iz Cerklj za delo v ŠD Krvavec. Plakete med športniki so prejeli: **Branko Mirt**, član Alpskega letalskega centra iz Lesc, ki je osvojil naslov svetovnega prvaka, **Barbara Mulej**, članica teniškega kluba Triglav iz Kranja, ki je osvojila prvo mesto na mladinskem državnem prvenstvu, ter drugo mesto na mladinskem evropskem prvenstvu posameznice in v dvojicah, **Albin Juvančič**, član Kegljarskega kluba Gradis, ki je na svetovnem prvenstvu v Innsbrucku osvojil naslov svetovnega prvaka v dvojicah in **Krištof Štromajer**, član vaterpolskega kluba Triglav, ki je z mladinsko državno reprezentanco v Varni osvojil naslov evropskih prvakov.

Značke Borisa Ručigaja za organizacijsko delo v športu sta dobila: **Marija Simčič** (Skakalni smučarski klub Triglav Kranj) in **Jože Zagorec** (Športno društvo Vodovodni stolp), za športne dosež-

ke pa so dobili značke: **Tomo Česen** (Alpinistični odsek pri Planinskem društvu Kranj), **Marija Štremfelj** (Alpinistični odsek pri Planinskem društvu Kranj), **Andrej Štremfelj** (Alpinistični odsek pri Planinskem društvu Kranj), **Boris Urbanc** (Kegljarski klub Sava Gradis Ljubljana), **Žiga Bajt** (Kolesarski klub Sava), **Andrej Babič** (Atletski klub Triglav Kranj), **Krešo Božič** (Plavalni klub Triglav Kranj), **Tomaž Globočnik** (Tekoški smučarski klub Triglav Kranj), **Andreja Grašič** (Tekoški smučarski klub Triglav Kranj), **Mojca Jamnik** (Plavalni klub Triglav Kranj), **Tomaž Knafelj** (Smučarski klub Triglav Kranj), **Sašo Komovec** (Smučarski klub Triglav Kranj), **Kolesarski klub Sava Kranj - ekipno** (**Kosmač, Rehberger, Studen, Bajt**), **Sašo Kolar** (Aero klub Kranj), **Miloš Krampal** (Atletski klub Triglav Kranj), **Grega Mali** (Športno društvo Kokrica), **Marko Milenkovič** (Plavalni klub Triglav Kranj), **Bojan Novak** (Športno društvo Primskovo), **Franc Peterneš, ml.** (Občinska strelska zveza Kranj), **Matjaž Pangerc** (Atletski klub Triglav Kranj), **Ksenija Podražaj** (Lokostrelski klub Senčur), **Marjan Podražaj** (Lokostrelski klub Senčur), **Janez Pintar** (Avtomoto društvo Domžale), **Marko**

Polanc (Kolesarski klub Sava Kranj), **Vlado Sitar** (Lokostrelski klub Senčur), **Gregor Stojanovič** (Alpski smučarski klub Triglav Kranj), **Jure Studen** (Kolesarski klub Sava Kranj), **Jure Sotli** (Športno društvo Kokrica) in **Goran Kabič** (Atletski klub Triglav Kranj).

Najvišje državno priznanje Zveze telesnokulturnih organizacij, zlato značko ZTKJ, je na petkovi slovesnosti prejel Slavko Brinovec, športnik in dolgoletni športni delavec, trenutno pa tudi Predsednik predsedstva ZTKO Kranj.

"Sam sem bil tudi športnik in vem, kako težko je doseči take uspehe, kakršne ste dosegli vi."

Tudi vem, kako težko je voditi takšne športne klube, kot jih imamo v Kranju in jih organizirati na takšni ravni, kot so. Upamo lahko, da ti klubi ne bodo nazadovali, temveč napredovali, kljub temu da smo v izredno težkem gospodarskem stanju. Mislim, da se to v vaših prihodnjih dosežkih ne bo poznalo in da boste z enakim elanom delali tudi naprej, čeprav morda ob nekoliko slabših pogojih. Prosim, da imate za to razumevanje, kajti od stokanja ne boste imeli nič ne vi ne družba. Prepričan sem, da bomo s skupnim razumevanjem to premagali in da boste še naprej uspešno delali. V imenu vseh Kranjčanov se vam zahvaljujem za dosežke in čestitam k uspehu, je svečano podelitev zaključil kranjski župan **Vitomir Gros**. ● V. Stanovnik

Plavanje

Gorenjcem 19 medalj

Kranj - »Mislim, da so naše mladinke in mladinci na državnem prvenstvu v Hercegovnem plavalni celo bolj, kot smo pričakovali in da imamo po moji oceni vsaj tri tako dobre, da utegnejo priti celo v državno reprezentanco za evropsko mladinsko prvenstvo. O imenih pa raje še ne bi javno govoril,« je sodelovanje Triglavčanov na državnem prvenstvu komentiral trener **Sandi Savnik**.

V Hercegovni je odpotovalo devet mladink in trije mladinci iz Kranja, iz Radovljice pa štiri dekleta. Triglavani so prinesli domov 8 medalj - dve zlati, štiri srebrne in dve bronasti in mladinski rekord Slovenije v štafeti 4 x 200 m kravl, ki tako zdaj znaša 8:49,15. Radovljičanke pa so si priplavale šest medalj - dve srebrni in štiri bronaste ter republiški mladinski rekord na 40 x 100 m mešano s časom 4:38,66. Kranjska štafeta je tudi letošnji državni prvak. Radovljičanke pa so bile druge. Kot zanimivost letošnjega potovanja v Hercegovni omenimo, da so slovenski plavalci tja in nazaj leteli z - vojaškim letalom in v vožnji menda prav uživali...

Na prvenstvu je nastopilo 154 plavalcev iz 37 jugoslovanskih klubov, na tem mestu pa bomo omenili le tiste discipline, kjer so Gorenjci dobivali medalje oziroma se uvrščali v veliki finale - se pravi do osmega mesta. Najprej moški: 400 m kravl: 1. Vučetič (JKS) 4:00,88; 7. Resman (TK) 4:14,93; 1500 m kravl: 1. Vučetič (JKS) 16:08,95; 3. Milenkovič (TK) 16:18,99; 6. Resman (TK) 16:58,93; 200 m mešano: 1. Milenkovič (TK) 4:41,16; Zenske: 50 m kravl: 1. Stojanovič (VB) 0:27,90; 2. Kejžar (RR) 0:27,99; 100 m kravl: 1. Stojanovič (VB) 0:59,53; 6. Prosen (TK) 1:02,93; 200 m kravl: 1. Repec (CK) 2:07,44; 4. Kejžar (RR) 2:09,36; 400 m kravl: 1. Repec (CK) 4:25,68; 2. Jamnik (TK) 4:27,24; 8. Grm (TK) 4:46,07; 800 m kravl: 1. Tomjanovič (JKS) 9:07,75; 2. Jamnik (TK) 9:08,99; 3. Kejžar (RR) 9:10,76; 6. Blatnik (TK) 9:22,04; 100 m prsno: 1. Jelušič (JKS) 1:13,38; 3. Demšar (RR) 1:15,65; 200 m prsno: 1. Breznikar (FR) 2:36,97 (rek. R Slovenije); 4. Demšar (RR) 2:44,21; 8. Jereb (TK) 2:53,25; 100 m hrbtno: 1. Djapič (BST) 1:05,39; 3. Blatnik (TK) 1:08,84; 7. Mašič (RR) 1:11,12; 8. Prosen (TK) 1:11,16; 200 m hrbtno: 1. Djapič (BST) 2:23,02; 2. Blatnik (TK) 2:23,02; 4. Prosen (TK) 2:29,35; 7. Mašič (RR) 2:32,05; 200 m mešano: 1. Jelušič (JKS) 2:22,35; 3. Kejžar (RR) 2:24,64; 5. Mašič (RR) 2:34,95; 7. Obed (TK) 2:35,99; 8. Murn (RR) 2:36,57; 400 m mešano: 1. Breznikar (FR) 4:58,89; 3. Kejžar (RR) 5:06,66; 4. Jamnik (TK) 5:10,76; 5. Bogataj (TK) 5:14,17; 6. Jereb (TK) 5:19,28; 7. Obed (TK) 5:23,61.

Novi regijski prvaki v streljanju s serijsko zračno puško

Kranj, marca - V Kranju, na Jesenicah in v Škofji Loki so se pred kratkim pomerili za naslove regijskih prvakov najboljši strelci in strelke iz petih gorenjskih občin. Zmagovalci pri članih so postali **Kranjčani z Juretom Frelihom** na čelu. Z najboljšo žensko ekipo se je predstavila **SD "Bratstvo - Enotnost"**, za katero je nastopila tudi zmagovalka med posameznicami **Darinka Smrtnik**. Ekipni zmagi pri mladinkah in mladincih sta odšli v Kranj, med posamezniki pa sta se izkazala **Boris Mohorič** iz Škofje Loke in **Darja Bešter** iz Podnarta: V skupini pionirjev in pionirk so ekipno zmagali **Radovljičani**, najboljša posameznika pa sta bila **Miha Pintar** iz Mojstrane in **Stadjana Sorak** iz Radovljice. ● B. Malovrh

V Planici se pripravljajo na finale svetovnega pokala

Planica, 18. marca - Konec tedna bo Planica gostila najboljšo smučarje skakalce sveta, ki se bodo v I. finalu svetovnega prvenstva v smučarskih poletih merili na dveh tekmovalnih dneh, v soboto in nedeljo, 23. in 24. marca. Training pred tekmama pa bo na sporedu v petek, 22. marca. Glede na vremenske razmere naj bi letalnico preizkusili v sredo ali četrtek, te dni pa že urejajo profil letalnice in prireditveni prostor. Danes bo v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri bodo o zadnjih pripravah spregovorili organizatorji, predstavila pa se bo tudi naša reprezentanca. ● V. S.

Ligaški izidi

Košarka - Košarkarji Triglava so v I.B ZKL gostovali pri ekipi Zeljčevičarja in zgubili z rezultatom 87 : 77 (39 : 36).

Nogomet - V zanimivem drugem pomladanskem kolu je ekipa **Zivila - Naklo** doma premagala ekipo Nafte z rezultatom 2 : 1 (1:0).

Kegljanje - V I. republiški ligi za kegljace in kegljačice je bilo minuli konec tedna zadnje kolo. V Kranju je moška ekipa **Triglava** gostila ekipo Bresta in jo premagala z rezultatom 5107 : 5067; ženska ekipa **Triglava** pa je premagala Emo II z rezultatom 2417 : 2258. Obe ekipi sta tekmovalje končali na petem mestu v ligi.

Rokomet - V II. zvezni rokometni ligi za ženske so rokometiške **Kranja** doma premagale ekipo Trešnjevke z rezultatom 18 : 16 (9 : 9). V slovenski rokometni ligi za moške so igralci **Preddvora** doma premagali ekipo Drave, igralci **Seširja** pa so na gostovanju v Trbovljah izgubili z ekipo STT Rudarja z rezultatom 22 : 20 (12 : 8).

Uspeh mladega Žvikarta

Planica, 17. marca - Konec tedna je bilo v Planici tekmovalje smučarjev skakalcev v kategoriji do 15 let za pokal Cockta. Med več kot 60 skaklaci je zmagal Kranjčan **Žvikart** (Triglav), pred Zupanom (Stol), ki vodi po petih tekmovaljih. ● V. S.

Stane Ficko, komandir PM Kranj, o klatenju, potepanju in beračenju

Deset kranjskih klošarjev občasno "prenočuje" na policiji

Kranj, 18. marca - Klatenje, potepanje in beračenje je prekršek po Zakonu o prekrških zoper javni red in mir, in sicer je zanj predpisana zaporna kazen do dveh mesecev. Policisti lahko proti klatenju ukrepajo tudi po občinskem odloku, predvsem zaradi prenočevanja in popivanja na neprimernih mestih, zaradi nedostojnega obnašanja, vendar ko pišejo predloge sodniku za prekrške, iz povsem preprostega razloga vedno navajajo zakon; denarna kazen, ki jo predvideva občinski odlok, od klatenja pa ni izterljiva. O ljudeh z roba družbene in socialne lestvice smo se - seveda le z vidika kršitev zakonskih norm - pogovarjali s komandirjem kranjske postaje milice Stanetom Fickom.

»Na policiji ne vodimo popolne evidence o klatenju - imajo jo v Centru za socialno delo - pač pa samo o tistih, s katerimi imamo probleme, bodisi zaradi osnovnega prekrška, to je klatenja, potepanja in beračenja, bodisi zaradi drugih prekrškov, zlasti kršenja javne morale, pa tudi zaradi kaznivih dejanj, najpogosteje drobnih tatvin pijače in hrane v trgovinah. Lani smo proti desetim ljudem večkrat podali predlog zaradi klatenja.«

Kdo so klatenje?

»Ljudje, med njimi so tudi ženske, najboljših let, ki sicer

živijo v Kranju, vendar niso zaposleni, nimajo rednih sredstev za preživljanje. Večina sodi v najnižjo socialno strukturo, podvrženi so prekomernemu uživanju alkohola, zaradi česar v bistvu tudi niso sposobni delati, so bolni. Lani sta umrla dva klatenja, pri obeh je bila vzrok smrti tudi izčrpanost.«

Kje v Kranju se klatenje največ zadržujejo?

»V glavnem na avtobusni in železniški postaji, v gostilnah, ki se zgodaj odpro in v katerih je veliko prometa, odkar sta dva klatenja s posredovanjem

Centra za socialno delo dobila stanovanji, se zadržujejo tudi v teh stanovanjih. Vendar jih okolje ne sprejme, sosedje nas pogosto kličejo, naj posredujemo.«

Kako kot policist, vajeni vsega mogočega, gledate na klatenje?

»Klatenje so fizično in psihično šibki, usmiljenja vredni ljudje. Sam sem doživel, ko smo okrog enajstih ponoči pa-

truljirali po Stražišču, smo naleteli na klatenja, ki je pri minus 20 stopinjah mraza iskal papir po smetnjaku, da bi se z njim pokrili. Zgovoren je tudi drug primer; dva klatenja sta prišla na postajo in prosila za prenočitev v prostoru za pridržanje. Ker nismo imeli razloga, da bi ju zadržali, sta morala ven. Šla sta v najbližjo restavracijo, naročila večerjo, ker nista plačala, smo ju lahko zaprli. Trenutno imamo klatenja, ki (edini) javno prosjači, pred banko pobira "vstopnino". Tudi ko so v postopku, klatenja ne protestirajo, se ne upirajo. Zapor pogosto vzamejo kot odrešitev. V zaporu se najedo, pridejo k sebi.«

Funkcija policije je seveda le represija. Policija, ki v bistvu nastopa v vlogi "gasilcev", klatenjem s socialnega vidika ne more pomagati. Največ, kar lahko stori za njihovo znosnejšo življenje, je, da obvešča oziroma sodeluje s Centrom za socialno delo. Žal časi, v katerih bo vedno več ljudi brez redne zaposlitve, napovedujejo tudi razmah klatenja. ● H. Jelovčan

Črne gradnje

Tudi sedanja škofjeloška vlada se je - kot že številne pred njo - z začetniško vneto polotila črnih gradenj. Pred dvema tednoma je prislunila razlaga Zavoda za družbeni razvoj, pred tednom urbanističnim inšpektorjem. Le-ti so na štirih primerih gradenj brez dovoljenj v bistvu od vlade pričakovali napotek, kako strogi naj bodo do črnograditeljev; naj terjajo rušenje ali se sprijaznijo z manj bolečo varianto, čakanjem na pridobitev uradnih soglasij.

Vlada ni nasedla manevru inšpektorjev. Nasprotno, od njih je terjala popoln seznam črnih gradenj v občini, inšpekcija pa naj sama presodi, kakšen seznam bo ponudila; glede na pravno formulacijo, kdo je črnograditelj, ali pa bo stlačila nanj vse, brez izjeme, ki gradijo brez dovoljenj.

Kaj se bo izcimilo, je težko reči. Zelo verjetno pa bodo črne gradnje tudi tokrat doživele podobno usodo, kot so jim jo namenile prejšnje vlade, ki so se nazadnje obupane sprijaznile z neljubim pojavom. Politične afere si namreč z rušitvami ne bo upala privoščiti, izkušnja z Godešiča je kljub letom še preveč sveža. Tudi kazni za črnograditelje, ki so pred časom veljale toliko kot steklenica piva, se zdalec niso take, da bi zbudile strah. Zanimiva je sicer zamisel vlade, da bi kazni dvignili na desetkratno ceno lokacijskega dovoljenja, to je na okrog sto tisočakov, vendar mimo veljavnega prava takšne "odškodnine" najbrž ne bo mogoče zahtevati. Prava rešitev je slejkoprej v spremembi črnograditeljske zakonodaje.

V škofjeloški občini pa je navzoč še drug, lahko bi rekli osnovni, problem. Dokler graditelji ne bodo dobili v ponudbo prostih parcel za gradnjo (v stanovanjski zadrugi Sora čaka nanje več kot tristo kandidatov) bodo, korajžni in iznajdljivi kot nekateri so, obhajali prostorske plane in zakone, delali škodo okolju, pa še pretirano zamerili jim nihče ne bo mogel. ● H. Jelovčan

Sporočilo Zelenih Slovenije

Proti uvozu strupenih odpadkov

Avstrijski Greenpeace z Dunaja je Zelenim Slovenije sporočil, da namerava avstrijsko podjetje Purgato izvoziti v Slovenijo 40 sodov izredno strupenih in nevarnih odpadkov, ki vsebujejo več kot 20 odstotkov klora. Tako strupenih snovi po avstrijskih zakonih ne smejo uničiti v Avstriji, edina avstrijska sežigalnica posebnih odpadkov je že zavrnila sežig. Podjetje zato išče uvoznika iz "primerne" države. Doslej so izvažali v vzhodno Nemčijo, po združitvi Nemčij pa veljajo strogi ekološki predpisi tudi za vzhodni del države. Podjetje Purgato navezuje stike z nekaterimi slovenskimi uvozniki in prevozniki. Pod pretvezo "izvoza komunalnih odpadkov za reciklažo" skuša prenesti svoj problem in odpadke v Slovenijo.

Poskus uvoza strupenih odpadkov so Zeleni Slovenije prijavili republiškem sekretariatu za notranje zadeve in sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora.

NESREČE

Pogorelo gospodarsko poslopje

V petek, 15. marca, popoldne je Tomaž Gartner z električnim varilnim aparatom varil kljuko žlebov na gospodarskem poslopiju Anice Dolenc v Krivem brdu. Iskre so vžgale seno in požar je zajel ves objekt, velik 20 krat 10 metrov, v katerem so bili spravljeni tudi kmetijski stroji. Zaradi oddaljenosti in težavnega dostopa so gasilci prišli do poslopja, ko je že pogorelo. Rešili so le živino iz hleva. Škoda je ocenjena na 500.000 dinarjev, poslopje ni zavarovano.

S stoenko v drevo

V soboto ob 1.45 je Sandi Sitar, roj. 1967, z Rupe s stoenko vozil po lokalni cesti od Kokrice proti Rupi. Ko je pripeljal prek nadvoza nad magistralo, ga je zaradi prehitre vožnje začelo zanašati, zapeljal je v desno na neutrujeno bankino, nakar je avto trčil v drevo. V nezgodi sta bila voznik Sitar in sopotnik Metod Perčič, roj. 1970, z Rupe huje ranjena.

Izsilil prednost

Istega dne zvečer, ob 18.50 pa se je zgodila prometna nesreča v križišču regionalne Kranj - Sp. Brnik z regionalno Sp. Brnik - žičnica Krvavec. Voznik juga, 43-letni ljubljčan Janez Lindav, je zapeljal na prednostno cesto v trenutku, ko je z njegove desne strani pravilno pripeljal z golfom Aleksander Mercina, roj. 1967, iz Trbovelj. V trku je bila huje ranjena sopotnica v jugu, Bojanka Lindav, stara 42 let, ki so jo odpeljali v UKC. ● H. J.

V nedeljo zjutraj je v bližini vrtca Janina na Oldhamski cesti v Kranju počila vodovodna cev. Zaradi izliva večje količine vode se je vdrla cesta. Zaprtja je bila do naslednjega dne popoldne, obvoz po cesti Staneta Žagarja do sodišča in nato po Moše Pijadeja na Oldhamsko oziroma obratno pa je voznikom, čakajočim v prometnem zamašku, povzročal precej glavobola. H. J., foto J. Cigler

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Stari nespোরazumi

Selčani sicer veljajo za razsodne ljudi in se le izjemoma pojavljajo v nočni kroniki. Nedavno tega pa se je okrog pol desetih zvečer na policijskem oddelku v Železnikih pojavila Z. Š. in potožila, da se v njenem stanovanju pretepa ta mož in brat. Policisti so krivde za spopad osumili K. Z., ki se je v pijanosti spomnil starih nespোরazumov, prišel in napadel moža v njegovem lastnem domu. Neumnost ga bo stala obiska pri sodniku za prekrške.

Pijan razbijal kozarce

Čeprav ura še ni kazala devet dopoldne, je F. A. prišel v bife žirovske blagovnice že pošteno nakresan. Zahteval je pijačo, vendar mu natakarica ni hotela ustreči. Razjarjeni možak je v znak protesta začel metati kozarce ob tla in jih razbijati, ker ga to ni potolažilo, pa se je začel še pripraviti z drugimi gosti v lokalni. Zaustavili so ga šele policisti, ki so ga poslali domov na počitek, razen tega pa kajpak napisali tudi predlog sodniku za prekrške.

Strah pred zetom

Tole zanimivo štorijo pa so zabeležili na policijskem oddelku v Gorenji vasi. L. M. je sredi dneva po telefonu zaprosila policiste za pomoč, češ da njen zet, s katerim je v slabih odnosih, hodi okrog hiše in hoče noter. Policisti so namesto "strašnega" zeta pred vrati dobili nič hudega slutečega električarja, ki je prišel po službenih opravilih. Ženski so svetovali, naj se naslednjic, če jo bo spet zagrabil panika, najprej prepriča, kdo trka.

Halo, 93

Kranj, 18. marca - V soboto so kranjski poklicni gasilci dušili požar na osebnem avtu v Hotemažah in zapirali vodo v ulici Jake Platiša na Planini. Dvakrat so v minulem tednu posredovali tudi v prometnih nezgodah; v ponedeljek se je pri odcepu za Cerklje prevrnil tovornjak, poln plinskih jeklenk. Gorivo je izteklo iz rezervoarja in če bi se vžgalo, bi prišlo do velike eksplozije. V petek pa so gasilci reševali potnike, vključene v stoenki, ki je zletela s ceste pri nadvozu na Kokrici. ● H. J.

ZAVOD ZA LETOVANJE KRANJ

Stritarjeva 8
64000 Kranj

vabi k sodelovanju za izvajanje določenih del in nalog pri zdravstvenih in drugih letovanjih otrok v

GORENJSKEM LETOVIŠČU NOVIGRAD - PINETA in LETOVIŠČU STENJAK - JEROLIM pri Puli.

1. 12 pedagoških vodij
  2. 12 pomočnikov pedagoških vodij
  3. 12 zdravnikov
  4. 5 medicinskih sester
  5. 230 vzgojiteljev
- Pod točko 1, 2, 3 in 4 zahtevamo ustrezno izobrazbo s triletno prakso, pod točko 5 pa najmanj končano srednjo šolo (priložiti dokazilo o končanem šolanju). Delo v izmenah traja 10, 15 ali 17 dni. Rok za pisne prijave je 15 dni od dneva objave oziroma do zasedbe delovnih mest. Prijave pošljite na Zavod za letovanja Kranj, Stritarjeva 8. Vse informacije dobite na omenjenem naslovu ali po telefonu 22-052.

Prometni nered v Drulovki

Avtomobili po peš poteh

Kranj, 18. marca - Stanovalci iz blokov št. 1, 2 in 3 na Sorški cesti v novem stanovanjskem naselju v Drulovki so konec februarja povabili pomočnika komandirja PM Kranj Ljuba Zajca na ogled prometnega nereda.

Kaj je ugotovil Ljubo Zajc. To, kar stanovalci v še nedograjenem naselju ugotavljajo že lep čas; da so peš poti med bloki in okoli otroškega igrišča na Sorški cesti široke le dva metra in pol in da po njih vozijo tovornjaki kurivo, blago do dveh zasebnih trgovin (na črno), da komunalci odvažajo smeti, (bodoči) stanovalci sosednjih vrstnih hiš z avtomobili prihajajo do svojih domov, da mnogi stanovalci parkirajo vozila na zelenicah, namesto v nezavarovani skupni garaži, da zaradi preozkih poti in preostrih ovinkov marsikje ne morejo "skozi" intervencijska, zlasti gasilska, vozila, da promet pomeni nevarnost za otroke na igrišču, da o hrupu in škodljivosti izpušnih plinov niti ne govorimo.

Prometni nered je očitna posledica napak in nelogičnosti pri projektiranju oziroma gradnji prometne infrastrukture. Možni sta predvsem dve skrajni rešitvi; ali promet pustiti v naselje in temu primerno urediti vozne površine na račun zelenic in otroškega igrišča, ali pa poti znotraj naselja zapreti za promet. Naselje še ni zgrajeno, še je čas, da se napake popravijo. Na kakšen način, je predvsem stvar strokovne presoje. Policisti s kranjske postaje, ki bodo poleg stanovalcev (ne)red v prihodnje najbolj občutili, so na nepravilnosti opozorili tako Upravo za notranje zadeve Kranj kot sekretariatu za urbanizem in komunalne zadeve kranjske občine. ● H. Jelovčan

NA SONČNI STRANI ALP

Preselitev LTH-OL iz Vincarij

Tresla se je gora...

Škofja Loka, 18. marca - ... rodila se je miš, bomo očitno zapisali ob koncu maratonske in za prihodnost tovarne že skoraj pogubne debate o zaželeni, a utopični zahtevi po preselitvi LTH-jeve Orodjarne in livarne iz Vincarij na drugo, primernejšo lokacijo. Očitno, kajti skupščinska komisija ni navrgla samo najugodnejše alternativne lokacije (na Trati, proti kateri pa krajani že vnaprej protestirajo), ampak tudi znesek, ki naj bi ga za preselitev plačala občina oziroma tovarna. Konkreten predlog za odločanje na naslednji skupščini je, razumljivo, naloga občinske vlade.

Vlada ga bo predvidoma izoblikovala na jutrišnji seji. Zaradi blizu 70 milijonov mark, kolikor bi znašali stroški preselitve tovarne, v občinskem sekretariatu za družbeni razvoj ponujajo vladi za te čase najrealnejšo rešitev: da Orodjarna in livarna ostaneta v Vincarij s tem, da se proizvodnja tlačnih ulitkov, ki ne sme presegati 3000 ton, ekološko in tehnološko sanira, da se izvede montažna gradnja, ki bo omogočila kasnejšo selitev, da se tovarna ob plinifikaciji mesta priključi na plinovod, da vzdržuje kapucinski most oziroma zagotovi promet z manjšimi vozili in da se ob pripravi sprememb in dopolnitev občinskih družbenih planov opredeli prostor za preselitev tovarne.

Zelo verjetno je, da bo izvršni svet navedena stališča sekretariata sprejel, da pa zna biti spet bolj vroče aprila v parlamentu. ● H. J.

POSEBNA PONUDBA

od 20. do 30. marca 1991

- Pomaranče ..... kg 25,00 din
- Jajca ..... 2,00 din
- Kumarice 680 g ..... 34,00 din
- Kava Turkcaffé 100 g . zav. 13,00 din
- Vino Smederevka ..... liter 16,00 din
- Vino Črnina ..... liter 17,00 din
- Sok jabolčni ..... liter 16,00 din
- Čistilo Vitro As 1/2 l ..... 15,00 din
- Čistilna emulzija Dik 650 g .18,00 din
- Ženski in otroški robčki 6 kosov ...
... 96,00 din
- Sir Jakob ..... kg 82,00 din
- Zemlja za lončnice 5 l .zav. 22,00 din
- Humovit 5 l ..... zav. 23,00 din

**NAKUPOVALNI CENTER
DRULOVKA**

murka

LESCE

V skladišču MURKE Lesce na Lipicah imamo na zalogi radiatorje JUGOTERM naslednjih dimenzij:

650 x 400	824,10 din	650 x 1400	2.884,40 din
650 x 600	1.236,20 din	900 x 400	1.141,10 din
650 x 800	1.648,20 din	900 x 600	1.711,60 din
650 x 1000	2.060,30 din	900 x 800	2.282,20 din
650 x 1200	2.472,40 din	900 x 1000	2.852,70 din
		900 x 1200	3.423,80 din

Na zalogi imamo tudi peči za centralno kurjavo FEROTHERM

z boilerjem 30	14.270,00 din	brez boilerja 30	10.580,00 din
z boilerjem 35	15.430,00 din	brez boilerja 35	11.450,00 din

PARKET - klasični

HRAST 300 x 54 E	364,40 din/m ²
HRAST 300 x 54 S	317,90 din/m ²
JESEN 300 x 36 S	299,20 din/m ²

PARKET - lamelni

HRAST s	186,50 din/m ²
JESEN s	207,90 din/m ²

STENSKÉ OBLOGE

HRAST	252,40 din/m ²
lužen HRAST	268,00 din/m ²

SMREKOV LADIJSKI POD

216,90 din/m²

Vse cene so brez prometnega davka.

Oglasite se v skladišču LIPICE ali po telefonu 064/74-163.

Tai Tai

Cankarjeva 4, Kranj, tel. 24-787

TUDI SLIKA
JE
LEPO DARILO

VIDA

TRGOVINA

Reševa 14, Kranj -
Prmskovo

PONUDBA

- GUMBI ● SUKANEC
- ZADRGE ●
- GOBELINI IN ŠE, IN ŠE

...
Odprto vsak delavnik
od 8. do 12. ure
in od 14. do 18. ure

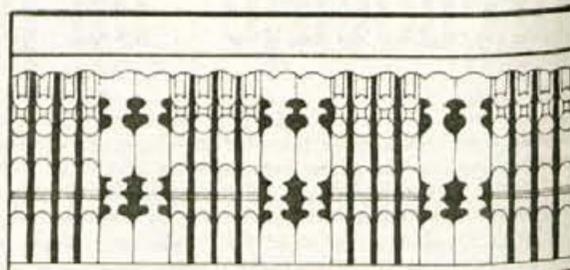

MIZARSTVO OVSENIK

Jezerska c. 108 c, Kranj, tel.: 064/35-770

Sprejemamo naročila za

SOBNA, VHODNA in GARAŽNA VRATA in več različnih tipov BALKONSKIH OGRAJ.

Ponovno imamo na zalogi

KOTNE TALNE LETVE - smreka, hrast
LETVE ZA OKVIRJANJE SLIK - smreka
GARDEROBNE STENE - hrast

Obiščite naš razstveni salon, lažje se boste odločili!

inter
media
inženiring
d.o.o.

Po pooblastilu ZLIT-a Združene lesne industrije Tržič

Prodajamo poslovne prostore v Križah pri Trziču

Tri kilometre od Tržiča bomo uredili manjši nakupovalni center za potrebe krajanov Križ, Tržiča in okolice. Poslovni prostori so namenjeni različnim dejavnostim (trgovine, obrtno storitvena in gostinska dejavnost, pisarniški prostori). Sedanji poslovni prostori so različnih površin obdelav, zato jih bomo preuredili po potrebah in željah kupcev.

Vse informacije dobite pri: IMI - Intermedia inženiring, Ljubljana, Illoški štraton 22, tel.: 061/212-259.

SPOŠTOVANI KUPCI!

Prodajalno DROGERIJA Kranj

smo začasno preselili na
PREŠERNOVO ULICO 14 (E-moda)

Elita

Hvala za razumevanje!

ELEMENTI ZA DNEVNE SOBE

alpes industrija pohištva Železniki
64228 Železniki, telex: 34-557 Yu alpes, tel.: 064/67121, telefax: 064/66380

IZ NAŠEGA proizvodnega programa vam nudimo:
predsobe, dnevne sobe, spalnice, samske sobe, klubske mize, karnise,
ELEMENTI ZA DNEVNE SOBE po konkurenčnih cenah
v maloprodajnem salonu v Železnikih vam kupljeno pohištvo brezplačno
dostavimo in montiramo na domu, tel. (064) 67-121, 66-155
Mi vas ne bomo razočarali, prepričajte se

JELOVICA

Družbeno podjetje KTL, Jelplast Kamna Gorica 70
Podjetje za predelavo plastičnih mas, p. o., Kamna Gorica

Zbor delavcev razpisuje dela in naloge
DIREKTORJA DRUŽBENEGA PODJETJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima najmanj višjo šolsko izobrazbo organizacijske, ekonomske ali druge ustrezne smeri,
- da ima 5 let uspešnih delovnih izkušenj na vodilnih ali drugih odgovornih delih,
- da ima organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanjega dela,
- da obvlada enega od svetovnih jezikov.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4-letni mandat.

Kandidati morajo pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj oddati v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov: KTL, Jelplast, podjetje za predelavo plastičnih mas, p. o., Kamna Gorica 70, 64246 Kamna Gorica pod oznako »za razpis del in nalog direktorja«.

O izidu razpisnega postopka bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po sprejemu odločitve.

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

- Prodaj VIDEOREKORDER, star 6 mesecev. ☎ 25-701, zvečer 3637
- Prodaj SEKULAR in VOZIČEK, za BCS. ☎ 622-631 3992
- Prodaj KIPERBUSCH ITP in štedilnik dva plin, dva električna. ☎ 46-178, Tenetiše 3996
- Prodaj KOPIRNI STROJ, na amonijak M 57. ☎ 27-735 4005
- Prodaj traktorski NAKLADALEC RIKO 1 in VIKLO 3 t. ☎ 22-813 4021
- SILOREZNIČO z nizkim koritom in motorjem, prodaj. Srednja vas 55, Senčur 4024
- Prodaj Hoiblic 240. Cena zelo ugodna. Zalag 38, Cerklje 4031
- Prodaj malo rabljen TV Gorenje, star pet let in plemenskega alpskega KOZLA. ☎ 50-538 4039
- Prodaj SLAMOREZNIČO Speizer. ☎ 48-517 4049
- Prodaj ŠTEDILNIK Gorenje, (dva plin, dva električna), širina 50 cm, nov, 50 odstotkov ceneje. Jekovec, Sr. Bela 7, Predvor 4058

GRABENI MATERIAL

- Prodaj 20 KOMBI PLOŠČ. Emil Novakovič, Zg. Bitnje 51, Žabnica 3641
- Prodaj cca 4 kub. m. suhih hrastovih DESK, debeline 2.8 cm. ☎ 33-733 4010
- Nova balkonska dvokrilna VRATA in OKNA (140 X 140) Termopan, prodaj 50 odstotkova ceneje. ☎ 11-430 4023
- Prodaj 200 m ALKATEN CEVI, debelostenskih do 10 barv, debelina 5/4 cole in R 4 TL, letnik 1981. ☎ 620-621 samo dopoldan, razen sobote in nedelje 4073

dvorana PRIMSKOVO - KRANJ
sobota, 23. marca 91,
nastopa **BOŽIDAR WOLFAND WOLF**
Pričetek ob 20. uri

- ROLETE, ŽALOZIJE in LAMELNE ZAVESE izdelujemo, montiramo ter popravljamo. ☎ 26-919 4012
- SERVIS SIP ŠEMPETER IN POPRAVILO KMETIJSKIH STROJEV, Slavko Kozelj, Hotemaže 16, Predvor, sporoča SPREMEMBO TELEFONSKE ŠTEVILKE in sicer 43-302. 4068
- Povem ti kdo si, razložim ti preteklostin kaj te čaka v prihodnosti. Pokličete me lahko vsak dan na ☎ 621-261 int. 342 od 8. do 18 ure, Danny - Kaddy 4070

OSTALO

- Prodaj lovsko PUŠKO Karabin, 7 x 64 in Bokarico 12 - 7 x 57 R. Zgaga Borut, Planina pod Golico 55, Jesenice 3989
- Prodaj otroško POSTELJICO z JOGIJEM, OTROŠKI VOZIČEK, NARBNIK za otroka, KENGORU. ☎ 11-473, Šolska 5, Kranj 3995
- Ugodno prodaj BOJLER 80 l. ☎ 45-797 4022
- Prodaj kovinska garažna VRATA 210 X 300 cm. Cena ugodna. Suha 4, Kranj 4030
- Prodaj električno PIŠTOLO za brizganje barve, uvoz ter vlečno KLJUKO za Z 101 in Fiat 750, skraj novo. ☎ 51-776 4079

PRIDELKI

- Prodaj KROMPIR za krmo. Piriš, Podbrezje 129, Duplje, ☎ 70-057 3767
- Prodaj SENO. Košir, Trstenik 50, ☎ 46-410 4042

AVTOŠOLA

Begunjska 10, KRANJ, tel.: 26-245

VAŠA AVTO ŠOLA

IZGUBLJENO

TUJA PREDAVTELJICA NUDI NEMŠKI KONVERZACIJSKI TEČAJ. UGODNO. ☎ 12-520 4069

MOTORJI KOLES

Prodaj Tomos AVTOMATIK A 3 L, letnik 1988. Grašič, Podbrezje 42, Duplje, ☎ 70-601 4072

OBVESTILA

RTV SERVIS Baltič, Sr. Bitnje 65, Žabnica - POPRAVILO vseh vrst TV, video in radijskih aparatov. Odprto: ponedeljek, torek, četrtek in petek, od 9. do 15. ure ter od 17. do 19. ure in sobota, od 9. do 12. ure 3614

Gospod, ki je klical 12. marca zvečer, zaradi posojila (iz Kranja), naj prosim še enkrat pokliče. ☎ 061/482-501 4011

Prodaj semenski KROMPIR Desire. Praprotna polica 4, Cerklje 4063

Semenski KROMPIR Desire 2. množitev in jedilni KROMPIR Desire in Igor, prodaj. Češnjavek 9, Cerklje 4077

Prodaj jedilni KROMPIR Igor. Cena 4 din za kg. ☎ 061/613-305 4078

POSESTI

GOZD v Mali Hrastnici, številka parcele 477 - 2000 m, prodaj. ☎ 622-041 4035

RAZNO PRODAM

ČOLN z motorjem Tomos 3.5. 2 gorska KOLES, menjam za GRABENI MATERIAL. ☎ 46-273 4054

STANOVANJA

Eno in pol sobno STANOVANJE v Kranju, potrebno manjše adaptacije, ugodno prodaj. ☎ 74-462 4056

Dekle najame APARTMA, v Kranjski gori ali okolici. Plačilo v naprej za eno leto. Gavljak, Vršička 23, Kranjska gora 4067

Blizu Kranja dam v najem opremljeno GARSONJERO, predplačilo za eno leto v DEM. Šifra: KRANJ 4090

VARSTVO

V popoldanskem času VARUJEM otroke, lahko samo občasno. ☎ 25-701, zvečer 3114

VOZILA

LADA RIVA, letnik 87, 43 000 km, ugodno prodaj. Ul. Gorenjskega odr. 16, Bled

Prodaj OPEL KADETT, letnik 1976. Rajko Mrak, Mlakarjeva 17, Senčur, ☎ 41-713 3615

Prodaj JUGO KORAL 45, december 1988, garažiran, 21.000 km. ☎ 40-159.

Prodaj ŠKODO 120 L, letnik 1981, registrirana do oktobra 1991. Cena 2.800 DEM. ☎ 88-481 3753

Prodaj Z 101, letnik 1984, tehnično brezhibna, vse štiri nove gume, registrirana do januarja 1992. Cena 3.700 DEM. Hikelj Bruno, Grajska 45, Bled 3902

Prodaj Z 750, letnik 1981, obnovljen. ☎ 66-858

Ugodno prodaj OPEL RECORD 1700, v voznem stanju, lahko tudi po delih. Cena 5.000 DEM. Partizanska pot 3, Kokrica 3986

Prodaj Z 101 po delih. Motor brezhiben. Jesenko, Stara Loka 59, ☎ 621-094 3987

R 18 TLJ, letnik 1987, prevoženo 18.000 km, nekaramboliran, ugodno prodaj. ☎ 84-444 3988

Prodaj VW 1300, letnik 1974 in APN 6, letnik 1985. ☎ 39-855 3990

Prodaj Citroen AX 14 RD, letnik 1989. ☎ 45-675 3993

Prodaj JUGO 45 A, letnik oktober 1986. ☎ 73-078 3994

Prodaj JUGO Skala 55, letnik 1989, registriran do februarja 1992. Štremfelj, Stara Loka 82 3997

Prodaj GOLF JX Diesel, letnik 1989. ☎ 37-274 3999

Prodaj JUGO 45 A, garažiran, letnik 1987, zelo ohranjen. ☎ 44-091 po 15. uri 4001

Prodaj R 4 GTL, letnik 1985. ☎ 11-190 4003

Prodaj GTL 4, nov, še neregistriran. Goriče 10, ☎ 46-021 4004

Prodaj Fiat 126 P, letnik avgust 1982. ☎ 28-104 4007

Prodaj Z 101, letnik 1979, registriran do 1992. Ogleđ od 15. do 18. ure. Ferkulj, C. Staneta Žagarja 47, Kranj 4008

Ugodno prodaj JUGO 45, letnik 1984. ☎ 25-009 4009

Prodaj JUGO Koral 45, temno rdeč, letnik 1988. ☎ 621-354 4016

NISSAN SUNY, letnik 1986, ugodno prodaj. ☎ 81-441 int. 34-42 Zdravko, do 13. ure 4017

Ugodno prodaj LADO Riva 1300, staro 16 mesecev. Bitevič Živa, Kajuhova 14, Bled 4018

R 4, letnik 1983, registriran do 1992. ☎ 70-161 4019

KAMION Z 80/10, letnik 1987, nosilnosti 5 ton, prodaj. ☎ 58-362 4025

Ugodno prodaj OPEL Kadet GLS, z dodatno opremo, letnik 1987. ☎ 35-855 4026

Prodaj JUGO 45 A, odlično ohranjen, star 4 leta. ☎ 42-838 4028

Prodaj JUGO Koral 55, letnik 1988, za 7.000 DEM. Janez Bertonec, Dašnica 67, Železniki 4029

Prodaj karamboliran GOLF, letnik 1981. ☎ 52-080 4033

Prodaj LADO Samaro 1300, letnik 1988, dobro ohranjen, garažiran, z dodatno opremo. Ogleđ vsak dan. Jože Katona, Ročevnica 34, Tržič 4034

Prodaj JUGO 45 A, letnik 1987. Bogataj, Škofjeloška 44 - Stražišče 4036

JUGO 55 Skala, letnik november 1988, zaščiten, garažiran, dodatno opremljen, prevoženih 15.000 km, prodaj za 8.800 DEM. ☎ 620-066 4037

Prodaj JUGO 45, letnik 1988 december. ☎ 57-848 4040

Prodaj nove sprednje BLATNIKE za Lado 1200, stari tip in razne dele za Z 750 in Z 101. Rihtaršič, Bukovica 13 A, Senčur 4044

Vauxhall Vivo 77, vozna, neregistrirano, prodaj za 10.000 din. ☎ 82-861 int. 51, Bohnec 4047

R 4 TL, letnik 1986, ugodno prodaj. ☎ 41-862 4048

Prodaj Fiat 126 P, letnik 1987, cena 3.500 DEM. ☎ 41-694 4050

Prodaj čisto nov JUGO 45, 10 odstotkov ceneje. ☎ 27-256 4051

Prodaj JUGO 45, star 15 mesecev. ☎ 83-355 4059

Prodaj Z 101, letnik 1988. ☎ 52-177 4060

HONDA CIVIC HATCHBACK 1.4 - 16 V, 3000 km, nov 90, z dodatno opremo, ugodno prodaj. ☎ 061/223-794 4062

Prodaj Z 101 GTL, letnik 1986. ☎ 44-029 4064

Prodaj Z 101, letnik 1979, garažirana, registrirana. ☎ 43-083 4074

Prodaj JUGO 45 A, star 4 leta. ☎ 42-838 4075

Prodaj R 4 GTL, letnik 1989. ☎ 52-022 4082

R 18, letnik 1985, 5 prestav, zelo dobro ohranjen, garažiran, prodaj. Kržišnik, Škofjeloška 37 b, Kranj 4084

Prodaj JUGO 45 A, letnik 1986. ☎ 57-377, Valjavec, Kovor 70 A 4086

Poceni prodaj Z 750, letnik 1969, registrirana do julija 1991. Kristan, Vodopivčeva 10, Kranj 4088

Ugodno prodaj nov JUGO 45 Koral, registriran en mesec, dodatno zaščiten. ☎ 24-998 4089

ZAPOSLOTITVE

Iščem kakršnokoli DELO na domu. Šifra: POŠTENOST 4027

Sprejem kakršnokoli DELO na domu. ☎ 12-050 od 17. do 20. ure v torek 4032

KV mizarja, s prakso, takoj zaposlim. ☎ 061/51-886 4038

GOSTINSKO PODJETJE V KRANJU ZAPOSLI 3 NATAKARJE ALI NATAKARICE IN 1 KUHARSKO POMOČNICO. INFORMACIJE PO ☎ 24-183 od 7. - 17. URE

Pevac basist pristopi k ANSAMBLU v štiri glasno petje. ☎ 620-211 po 20. uri 4045

Vsem, ki jih veseli DELO z ljudmi, DZS nudi honorarno delo, tedenska izplačila provizije. ☎ 58-154 med 15. in 20. uro 4046

Na področju zastopstva, honorarno ali redno ZAPOSIM vse tiste, ki jim delo ni odveč. ☎ 50-846 4081

Honorarno ZAPOSIMO dekle za strežbo v nočnem lokalu. ☎ 45-066 4083

ŽIVALI

V drugi polovici aprila bom prodal rjave JARKICE, stare 7 tednov. Sprjemam naročila! Oman, Zmri-nec 12, Škofja Loka, ☎ 621-475 3805

Prodaj KRAVO, 9 mesecev in TELICO 6 mesecev brejo Frizijke, ter tračno ŽAGO. Ručugajeva 3, Kranj - Primskovo 4000

Prodaj dva TELIČKA, stara sedem dni, MESO od krave in BUTARICE. ☎ 45-294 4002

Prodaj en teden starega TELIČKA in več PRAŠIČKOV starih 8 tednov ter mešana DRVA. ☎ 27-791

Prodaj JARKICE, vrste Preluks, Urh, Zasip - Reber 3, Bled 4006

9 tednov stare JARKICE, rjave, cepijene proti kugi, prodaj. Zore, Zg. Pirniče 116, Medvode 4014

Prodaj KRAVO 9 mesecev brejo ali po izbiri. Češnjica 23, Podnart, ☎ 70-079 4020

Prodaj KOSTANJEVA DRVA, 21 dni staro TELIČKO Simentalca, SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, s stranskim kard. priklučkom. ☎ 45-291 4066

Prodaj TELETA bikca Simentalca, za zakolj ali nadaljno rejo in MLIN šrotar na kamne. ☎ 51-756 4076

Kokra

Akcija Univerzale - Kokra
od 18. 3. do 30. 3. 1991

Velika izbira, ugodne cene pomladanskih in letnih oblačil.

Posebna, velika izbira in ugodne cene otroških oblačil.

Ob nakupu nad 500,00 din vam Univerzale poklanja darilo.

Obiščite trgovine Kokra Kranj - Globus, Tina in Mojca v Kranju, ter ostale trgovine Kokre na Gorenjskem.

V SPOMIN

9. marca je minilo dve leti, odkar se je umirilo
Tvoje trudno srce, ki nas je ljubilo do zadnjega dne.

VILIJU BAJDU

Zdaj ni Te več,
za teboj ostal je le grob teman in nem,
spomin boleč,
ki gloda dušo dan za dnem.
Vsem, ki se ga kdaj spomnite, prisrčna hvala!

NJEGOVI

Slovenija in svet

Milan Kučan v Nemčiji

Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan je danes odpotoval na dvodnevni obisk v Zvezno republiko Nemčijo. V delegaciji sta še republiški sekretar za mednarodno sodelovanje dr. Dimitrij Rupel in šef kabineta predsednika predsedstva Marjan Šiftar. Slovenska delegacija bo danes na obisku v Stuttgartu, sedežu zvezne dežele Baden-Württemberg. Najprej se bo pogovarjala z deželnim ministrom za gospodarstvo, drobno gospodarstvo in tehnologijo Hermanom Schaufeljem, s predsednikom deželnega parlamenta Erichom Schneiderjem, s predsednikom deželnega obrtnega urada Karlom Reussom in predsednikom dežele Erwinom Teufelom. Kučan se bo sešel tudi s Slovenci, ki živijo v deželi Baden-Württemberg. Jutri bo Kučan na obisku v Bonnu na našem veleposlaništvu, nato se bo udeležil seje zunanje-političnega odbora zveznega parlamenta, potem pa ga bosta sprejela častni predsednik Socialdemokratske stranke Nemčije Willy Brandt in minister za zunanje zadeve Hans Dietrich Genscher. ● J. K.

Dr. Bučar danes v Celovcu

Delegacija parlamenta republike Slovenije bo danes, 19. marca, pod vodstvom predsednika dr. Franceta Bučarja obiskala Deželni zbor Koroške v Celovcu.

Za razgovore z deželnimi poslanci s predsednico Susanne Kövari na čelu so predvidene naslednje teme: politični odnosi med Slovenijo in Avstrijo, sodelovanje parlamentov v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran in Pentagonale, položaj slovenske narodne skupnosti na Koroškem, problematika nuklearke v Krškem, mejni prehodi in medsebojno sodelovanje.

Za danes ob 11.30 je predvidena tiskovna konferenca v Koroškem deželnem zboru. Delegacija - v kateri bodo še podpredsednik slovenskega parlamenta Vitodrag Puki ter poslanci Mihaela Logar ter Borut Pahor - naj bi se danes popoldne sešla tudi s koroškim deželnim glavarjem dr. Jörgom Haiderjem. Današnji razgovori v Celovcu so v bistvu nadaljevanje razgovorov, ki so se začeli 7. januarja ob obisku koroških parlamentarcev v Ljubljani.

Tanjug-as

Slovinci v zamejstvu

Koroške občinske volitve brez presenečenj

Socialisti so uspeli obdržati ključni položaj, čeprav so v primerjavi z letom 1985 zgubili dober odstotek glasov, Haiderjevi svobodnjaki so napredovali, največ pa je zgubila ljudska stranka. Slovenske liste so dobile okrog 100 glasov več kot leta 1985.

Slovinci so se spustili v volilni boj na občinskih volitvah na Koroškem 10. marca na več frontah: v 25 občinah so bile oblikovane samostojne slovenske liste, ki so v večini primerov sodelovale kot Enotne liste, v Borovljah, Straji vasi in Ziljski Bistrici kot Volilna skupnost, v Skočjanu kot Gospodarska lista in v Šentjakobu kot Socialnogospodarska skupnost. Razen tega so nekateri Slovenci oziroma slovenskogovoreči kandidati uspešno kandidirali tudi pri Zelenih in predvsem pri socialistih. Uspoštevanje samo slovenske liste v 47 občinah južno Koroške je bilo za te liste oddanih 6131 glasov, kar prinaša v občinskih svetih točno 50 mandatov. To je šest mandatov več od volitev leta 1985. Veliko slovenskih glasov je zbrala Socialistična stranka Avstrije, predvsem pri volitvah županov, ki so jih tokrat prvič volili neposredno.

Kar precej županov je bilo izvoljenih v prvem krogu, kar pomeni, da so dobili nad 50 odstotkov glasov. Med župani so tudi slovenska imena, ki so kandidirala na socialističnih listah, ne pa na slovenskih, čeprav so posebej pri Enotni listi računali, da bi utegnili vsaj v eni občini izvoliti za župana kandidata s samostojne slovenske liste. Enotna lista je tokrat prvič kandidirala v Celovcu. Uspeh je bil pod pričakovanji, saj je dobila lista le 253 glasov, računala pa je na podvojeno število. Med izvoljenimi župani je Štefka Quantschnig, prva županja, izvoljena v prvem krogu, "vladala" pa bo v Bilčovsu. Johann Pajank je bil za župana izvoljen v Bistrici nad Pliberkom, dr. Helmut Krainer ponovno v Borovljah, Engelbert Wassner v Selah, Johann Ogris v Šmarjeti, dr. Haller v Železni Kapli, stol pa se je zamajal celovškemu županu Leopoldu Guggenbergerju (Ljudska stranka), ki mora v drugi krog skupaj s socialistom dr. Ausserwinklerjem.

Med kandidati za župane s samostojnih slovenskih list se ni nihče uvrstil v drugi krog, v občinah, kjer pa so bili župani že izvoljeni v prvem krogu, pa so nekateri zelo visoko, s možnostmi za podžupana. To velja za Hudla v Globasnici, Olipa v Selah, Smrtnika v Železni Kapli in Partla v Bistrici nad Pliberkom.

Preskopa državna pomoč manjšinam

Terezija Stoisic, poslanka zelenih v avstrijskem parlamentu in zastopnica narodnostnih skupin, terja od zvezne vlade več pomoči manjšinam. Avstrijski zvezni parlament tudi razpravlja o proračunu, v katerem je za manjšine predvidenih 24 milijonov šilingov, poslanka pa terja 50 milijonov šilingov, ki naj bi jih razdelili vsem skupnostim ne glede, ali so vstopile v sosesvo ali ne. Avstrija daje za manjšine pre malo. Nemška manjšina na Danskem prejme od danske vlade skoraj 100 milijonov šilingov, pa je tako številčna kot Slovenci na Koroškem ali Hrvatje na Gradiščanskem. ● J. Košnjek

Naš turizem čaka slaba letina

Prodaja turističnih aranžmajev prepolovljena

Ljubljana, 15. marca - Dosedanji rezultati prodaje turističnih aranžmajev za Jugoslavijo, v primerjavi s lanskim letom (ki prav tako ni bilo posebej uspešno), so prepolovljeni. Kot ugotavljajo na Centru za turistično in ekonomsko propagando pri GZS, je predvsem zaskrbljujoč položaj na trgu v Nemčiji in Veliki Britaniji, kjer je knjiženje turističnih aranžmajev slabše za 40 do 70 odstotkov. E

Tudi Nizozemcev bo pri nas po sedanjih izgledeh za 30 do 62 odstotkov manj kot lani, glavna ovira zanje pa so cene, za katere menijo, da so v primerjavi s ponudbo precej previsoke. Zelo slabo kažejo tudi prodaje aranžmajev v Avstriji, saj jih je glede na lansko leto prodanih 70 do 80 odstotkov manj. Najbolje se v Avstriji prodaja Istra, velikega pomena za obisk Avstrijcev pri nas pa bodo tudi politične razmere, s katerimi so zelo dobro seznanjeni. Tudi po drugih evropskih državah je precej negativnih mnenj o naši državi, edino v Franciji, Italiji in Grčiji kaže, da se obisk turistov pri nas ne bo bistveno zmanjšal.

Slovenija ima v primerjavi z Jugoslavijo nekaj prednosti, vendar pa so pogoj za obisk tujih turistov mirne politične razmere in seveda čimprejšnja promocija, za katero manjka denarja. O problematiki letošnje turistične sezone se bodo to sredo pogovarjali na seji odbora sekcije za gostinstvo in turizem GZS, na njej pa naj bi sodelovala tudi sekretar za turizem in gostinstvo Ingo Paš ter predstavnik sekretariata za finance. ● V. Stanovnik

Sindikat Neodvisnost v jeseniški Železarni

Sindikalna zaščita delavca šepa

Jesenice, 18. marca - Prvaka Konfederacije novih sindikatov Slovenije Neodvisnost, predsednik France Tomšič in sekretarka Alenka Oreš, sta se danes srečala z direktorjem jeseniške Železarne Borisom Bregantom in s 13-članskim izvršnim odborom tovarniškega sindikata Neodvisnost.

Direktor je vodji Neodvisnosti seznanil z aktualnim stanjem v podjetju, ki so ga konec tedna, tako je dejal, knjigovodsko odprodali republiko Sloveniji in bo posledje pripadalo Družbi slovenskih železarn. Povedal je, da so od vseh železarn menda edini, ki lahko zagotavljajo neto plače. Sicer pa so veliki dolžniki elektrogospodarstvu, Petrolu, SPIZ-u in državi, toda obveznosti ne morejo poravnati, ker imajo tudi sami vrsto dolžnikov, vrednih 50 milijonov nemških mark. Sami so dolžni okoli 350 milijonov dinarjev. Železarna, ki ima zdaj 5047 zaposlenih, bi proizvodnjo za prihodnje leto zmogla s 3750 zaposlenimi, kar pomeni, da je 1250 delavcev presežka. Merila za odpuščanje so že izdelana, vendar so ta čas še vsi na plačilnem seznamu, le da jih morajo občasno pošiljati na prisilne dopuste.

Sindikalisti Neodvisnosti, ki imajo v tovarni za zdaj le nekaj več kot 300 članov, so z vodstvom hoteli razjasniti nekatera pravila igre, kot denimo vpogled sindikalnega zaupnika v tajno plačilno listo, profesionalnega sindikalnega zaupnika, ko bo število članov doseglo 500, sodelovanje s svobodnimi sindikati, ki v Železarni razpolagajo z večino članstva (medtem ko tretjina zaposlenih še ni našla svoje sindikalne identitete), nadzor nad izvajanjem meril za odpuščanje odvečnih delavcev. Pogovor Tomšiča in Orlove s člani izvršnega odbora Neodvisnosti v Železarni pa se je dotaknil strategije včlanjevanja, kolektivnega pogajanja, zakona o privatizaciji in mesta delavcev v lastninjenju podjetij, lastninjenja sindikalne lastnine ter statusa Neodvisnosti v pogojih sindikalnega pluralizma. ● D. Ž.

Zimski pohod na Porezen

Kranj, 18. marca - Planinsko društvo Cerkno, zveza borcev Cerkno, borci brigade "Srečko Kosovel" Gorenjskega vojnega področja, inženirskega bataljona XXXI. divizije organizirajo šestnajsti zimski pohod na Porezen. Pohod bo v nedeljo, 24. marca, v vsakem vremenu. Ob 11. uri bo pri spomeniku - grobnici na vrhu Porezna komemoracija s prižiganjem žare in polaganjem vencev. Pohod na Porezen je mogoč iz Cerknega, iz Železnikov preko Davče, iz Podbrda, Jesenic in Petrovca Brda. Organizatorji pohoda opozarjajo, naj udeleženci upoštevajo nasvete planincev in gorske reševalne službe ter priporočajo primerno obleko in obutev. ● V. S.

Na Krvavcu še smučajo

Kranj, 18. marca - Ker je bila letošnja zima zlasti v gorah bogata s snegom, je na Krvavcu še vedno dovolj snega za smučanje. Na območju Zvoha, Njivic, Tihe doline in Gospinca krvavški smučarski delavci še vsak dan urejajo proge in skrbijo za ugodno smuko. Kabinska žičnica vozi od 8. ure do 16.30. Razen tega bodo na Krvavcu s petkom, 22. marca, za 30 odstotkov znižali cene smučarskih kart. Celodnevna karta bo stala 200 din, popoldanska 140 din, otroška pa 140 oziroma 100 din.

GRADIMO

OBNAVLJAMO

V Gorenjskem glasu bo 26. marca 1991 izšla priloga, v kateri bomo pomagali z nasveti in informacijami vsem našim bralcem, ki gradijo, obnavljajo, izolirajo in opremljajo svoje domove, gospodarska poslopja ipd.

Izkoristite priložnost in seznanite vsako drugo gospodinjstvo na Gorenjskem s svojo ponudbo. Pokličite 28-463, obiskali Vas bo mo!

IZOLIRAMO

OPREMLJAMO...

Nova župnija na Zlatem polju

Posvečena sv. Modestu - apostolu Slovencev

Danes popoldne ob 16. uri, na praznik sv. Jožefa, bo v Ulici XXXI. divizije v Kranju, slovesnost ob ustanovitvi nove župnije Kranj - Zlato polje, ki je posvečena sv. Modestu - apostolu Slovencev. Kranjski župnik in dekan Stane Zidar je o pomenu nove župnije napisal:

Mesto Kranj je v povojnem času doseglo nesluten razvoj v vseh ozirih, tudi v rasti prebivalstva. Vzporedno s tem se je pojavljalo tudi vprašanje ustanavljanja novih župnij. Pred 25 leti je bila ustanovljena v našem mestu prva župnija v povojnem času. Kranj - Primskovo. Pet let pozneje se je pokazala potreba po ustanovitvi nove župnije na obrobju mesta. Ustanovljena je bila župnija Kokrica. Pred osmimi leti je bil storjen naslednji korak. Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar je ustanovil župnijo na obrobju Kranja: Kranj - Drulovka / Breg. V samem mestu pa je bilo še vedno odprto vprašanje nastanka nove župnije. Pastoralni delavci so iskali možne rešitve. Splet okoliščin ni bil naklonjen reševanju tega problema. Ob ustanovitvi nove župnije se zastavlja vprašanje: Kakšen pomen ima župnija in kakšen pomen ima ustanovitev nove župnije?

Odgovor moramo iskati v dveh smereh. Tu so teološki in sociološki razlogi.

Teološki razlogi so naslednji: Župnija je Cerkev v malem. Župnija ni, teološko gledano, samo enota škofije, ampak je Cerkev sama, vendar le v majhnem obsegu. Cerkev je namreč vidna družba, sestavljena iz vidnih članov. Svoje poslanstvo mora opravljati tako, da je njeno bistvo in delovanje čim bolj vidno božjemu ljudstvu in vsem ljudem. V župniji se izvršujejo tri temeljne postavke Cerkev: oznanjevanje, liturgija in diakonija. Župnija je »prvi prostor«, kjer je mogoče uresničiti soodgovornost za bogoslužje, katehezo mladih in odraslih, zakoncev in staršev, skrb za bolne in ostarele, oddaljene od Cerkev, obrobne kristjane in končno misijone. Za vse to delo v župniji smo odgovorni vsi: duhovniki in verniki. Tertulijan je rekel, da se človek ne rodi kot kristjan, ampak da kristjan postane potem.

Sociološki razlog za ustanovitev župnije je v tem, da ima vsaka župnija značilnost družbene skupine. Njeni člani so med seboj in s skupino povezani po istih normah, vrednotah in koristih ter morajo delovati za skupne cilje. Teritorialne mestne župnije naj bi se krile kolikor mogoče s posameznimi predeli, s strdiščem, predmestjem in obmestjem. Vsak predel ima običajno nekoliko samosvoje okolje in zahteva posebno pastoračijo.

Nova župnija Kranj - Zlato polje je nastala ob takšnem razmišljanju. Župnija naj bo funkcionalna v svojem delovanju. Župnija Kranj to ni mogla biti več, posebej za to ne, ker nimamo ustreznih prostorov za svoje nemoteno delovanje. Nova župnija bo gotovo ustvarila ugodnejše pogoje za medsebojno povezanost župljanov, za njihovo povezanost z bogoslužjem v bodoči domači župnijski cerkvi. Za rast božjega kraljestva so potrebni za oznanjevanje, liturgijo in diakonijo - manjše skupnosti - manjše župnije.

Zaradi teh pomembnih razlogov je bila potrebna ustanovitev nove župnije v našem mestu; vse za dobro prebivalcev našega mesta, ker človek ne more živeti brez duhovnega življenja.

Stane Zidar

Zapora ceste Kranj-Jezersko

Za Jezerjane odprta trikrat na dan

Kranj, 18. marca - "V občinskem štabu za civilno zaščito smo po odločbi večje skale nad Povšnarjem v Kokri nenehno spremljali zadevo in domnevali, da bo cesta hitro spet prevozna oziroma varna za nemoteno promet," je v petek popoldne na sestanku s predstavniki Cestnega podjetja Kranj, Republiške uprave za ceste in Geološkega zavoda Ljubljana povedal poveljnik občinskega štaba CZ in podpredsednik izvršnega štaba občine Kranj Peter Orehar.

Potem pa so raziskave pokazale, da bo nad cesto treba odstraniti še večji skalni masiv, ki se ga bo treba lotiti s postopnim razstreljevanjem. To pa, da bo sanacija zavleklo najmanj na štirinajst dni, lahko pa tudi dlje. Izvršni svet kranjske občinske skupščine pa je ob tem, ko se na primer sredi minulega tedna na odseku nad Povšnarjem ni nič dogajalo, zahteval od Republiške uprave za ceste in Cestnega podjetja Kranj, da dela pospešijo in cesto čimprej usposobijo. Hkrati pa so na štab in občino prihajale vse bolj odločne zahteve krajanov za pospešeno ukrepanje in hkrati tudi kritike.

Tako je Peter Orehar v petek na sestanku odločno poudaril, da odgovorni in strokovno usposobljeni časa nimajo na pretek, saj je Kranj pred pomembno nalogo, da zagotovi preskrbo in druge potrebne nujne posege za prebivalce Jezerskega, ki so bili v petek že vreden dni tako rekoč odrezani.

Čeprav se je na sestanku izkazalo, da pri strokovni oceni "telementarne nezgode" v Kokri ne gre prenegljevati in nestrokovno ukrepati, pa je sestanek vendarle "pospešil" ukrepanje. Tako so že v petek popoldne na odseku nad Povšnarjem odprli gradbišče in ob navzočnosti geologa določili, da je za nujen lokalni promet oziroma za Jezerjane med delom na gradbišču cesta odprta trikrat na dan in sicer od 5.30 do 6.30, od 13.30 do 14.30 in od 18. do 19. ure. Sicer pa je organizator del na gradbišču Cestno podjetje Kranj, izvajalec pri odstranitvi skalnega masiva Geološki zavod Ljubljana ob pomoči Gorske reševalne službe, investitor te sanacije, ki bo stroškovno kar precejšnja, pa Republiška uprava za ceste. Predstavnik Geološkega zavoda je tudi pojasnil, da bo po najugodnejši varianti sanacija ta teden trajala tri dni, če pa se bo izkazalo, da nevarnost s tem ne bo odpravljena, pa bodo trajala dela lahko znatno dlje. ● A. Zalar